

# Answer key

---

## Unit 1

Man 1: 1 Dirk Fransen; 2 Den Haag; 3 directeur bij een marketingbedrijf

Vrouw 1: 1 Angelina; 2 Delft; 3 een modebedrijf

Man 2: 1 Rutger; 2 Haarlem; 3 de informatica

Vrouw 2: 1 Harriëtte; 2 Brabant; 3 secretaresse bij een exportbedrijf

---

### Oefening 1

1 to meet, assemble; vergader; 2 to help; help; 3 to think; denk; 4 to count, calculate, do sums; reken; 5 to look; kijk; 6 to have lunch; lunch; 7 to draw; teken; 8 to listen; luister; 9 to ride a bike, to cycle; fiets; 10 to type; typ

---

### Oefening 2

1 to give; geef; 2 to cook; kook; 3 to write; schrijf; 4 to make; maak; 5 to read; lees; 6 to succeed; slaag; 7 to advise; adviseer; 8 to lie; lig; 9 to play football/soccer; voetbal; 10 to hear; hoor

---

### Oefening 3

1 wil; I want a relationship; 2 lach; I laugh a lot; 3 heet; My name is Mark; 4 ben; I am 25 years old; 5 woon; I live in The Netherlands; 6 heb; I have a good sense of humour; 7 zoek; I am looking for a man; 8 werk; I work in Maastricht; 9 vind; I think spontaneity is important. / I value spontaneity.

---

### Oefening 4

1 ben, werk, ontwerp, ben, hou; 2 ben, ben, werk, lach, verdien; 3 heet, studeer, heb, woon, hou

---

### Oefening 5

1 Ik werk voor een uitgever. 2 Ik ben secretaresse. 3 Ik werk in een internetcafé. 4 Ik werk bij een transportbedrijf. 5 Ik ben financieel directeur. 6 Ik werk voor een advertentiebureau.

---

### Oefening 6

1 Hoi. / Doe. 2 Hallo, goedemorgen. / Dag. 3 Goedenavond. / Dag. Tot ziens. 4 Dag. / Tot ziens. 5 Hoi. / Hoi. 6 Goedemiddag. / Dag.

## Oefening 10

1 bij/voor; 2 een; 3 van; 4 heet/ben; 5 naam

## Oefening 11

Dag, ik ben Annelies. Ik ben 54 en ik woon in Lelystad. Ik werk voor een bank. Ik hou van werken en ik vind respect belangrijk.

Hallo, ik ben Francesca. Ik ben 36 jaar oud, ik woon in Leiden, maar ik werk in Den Haag. Ik hou van koken en wil een beetje magie in mijn leven.

Hoi, ik heet Ricardo. Ik ben 27 jaar en ik woon in Hoorn. Ik werk in de I.T. maar ik hou van romantiek. En ik vind intimiteit belangrijk.

## Vragen bij tekst 1

1 Angelina and Rutger both introduce themselves in an informal fashion. Both greet you informally ('Hoi' 'Hallo.'). Both use very short sentences and phrases which are typical of informal language, such as 'Jij ook?' and 'O ja, ...'. Rutger uses a very informal word for woman: 'meid'. Both say goodbye informally as well: 'Doei.' 'Hoi.'

Dirk and Harriëtte are more formal. Both use well formed, grammatically correct sentences (so no short sentences like 'Jij ook?'). Both greet and say goodbye in a more formal way, although Dirk is even more formal than Harriëtte: 'Goedemiddag' 'Goedendag'.

2 Dirk: goedemiddag (quite formal); is de naam (also formal); zoek een intelligente vrouw (finds intelligence important); lezen en reizen (hobbies); goedendag (formal)

Angelina: hoi (informal); intimiteit, spontaniteit, magie (all important aspects of life to her); praat, lach, geniet (clearly an outgoing person); doeï (informal)

Rutger: Hallo (quite neutral); spontane (likes spontaneity); romantiek (he's a romantic); humor (he likes to laugh); hond (likes animals); hoi (very informal)

Harriëtte: dag (neutral); koken, muziek (hobbies); serieuze relatie (looking for commitment); charmante; spiritualiteit, respect (quite a serious person?).

3 base yourself on the information from the previous question.

## Vragen bij tekst 2

a) 3, 4, 5, 6; b) 1; c) 2; d) 6

## Oefening 13

|               |             |                       |
|---------------|-------------|-----------------------|
|               | <i>zijn</i> | <i>hebben</i>         |
| ik            | ben         | heb                   |
| je/jij/u + 't | bent        | hebt (u hebt / heeft) |

## Oefening 14

1 woont; 2 werkt; 3 spreekt; 4 leest; 5 bent; 6 hebt

## Oefening 16

1 Je zingt mooi. 2 Je woont in een schitterend huis. 3 Je kookt altijd lekker. 4 Je bent nogal actief. 5 Je bent altijd vriendelijk; je maakt altijd een praatje. 6 Je hebt mooi haar. 7 Je antwoordt snel.

## Oefening 17

1 Ik spreek 7 talen. U spreekt 7 talen? 2 Ik zit op school. Je zit op school? 3 Ik verdien genoeg geld. Je/U verdient genoeg geld? 4 Ik krijg altijd heimwee. U krijgt altijd heimwee?

## Oefening 19

1 Jij stemt zeker op Groen Links! 2 Jij volgt zeker een dieet! 3 Jij houdt zeker van voetbal! 4 Jij oefent zeker vaak! 5 Jij fietst zeker graag!

## Oefening 20

1c; 2f; 3a; 4e; 5g; 6b; 7d

## Oefening 21

1 de; father 2 de; load, tax(ation) 3 het; girl 4 de; sound system 5 de; purchase, errand, message 6 de; candle 7 de; grandma 8 het; pencil 9 het; subject, topic 10 de; slice/piece of bread (and butter)

## Oefening 22

1 vaders; 2 belastingen; 3 meisjes; 4 geluidsinstallaties; 5 boodschappen; 6 kaarsen; 7 oma's; 8 potloden; 9 onderwerpen; 10 boterhammen

## Vragen bij tekst 3

1 The first text seems to be fairly neutral in its descriptions. The second text uses words such as **lief** and **sexy** which are more subjective. The second text also uses words such as **hartstikke**, **echt** and **ontzettend**. These words emphasise the subjectivity and are more colloquial. These kinds of words tend to be used more in speech than in writing.

2 The third text is typical of assessments and evaluations of someone's performance at work. The text gives an opinion, yet seems to be neutral and considered. This is because the first two sentences are factual (at least we could potentially check whether these sentences are true or not). The sentences that contain the opinions, follow the same pattern as these factual sentences. Moreover, they contain potentially 'measurable' statements; they are about her skills rather than her characteristics. Finally, these sentences do not contain any colloquial language.

## Oefening 24

|                  |             |                       |
|------------------|-------------|-----------------------|
|                  | <i>zijn</i> | <i>hebben</i>         |
| ik               | ben         | heb                   |
| je/jij/u + 't    | bent        | hebt (u hebt / heeft) |
| hij/zij/het + 't | is          | heeft                 |

## Oefening 25

1 krijgt; 2 komt; 3 praat; 4 heeft; 5 geniet; 6 heet

## Oefening 26

1 is; 2 is; 3 heb; 4 bent; 5 heeft; 6 hebt; 7 ben; 8 heeft; 9 hebt; 10 bent

## Oefening 27

1 gaat; 2 werkt; woon; 3 komt; 4 gaat; 5 doe; 6 zoekt; 7 is; lacht; 8 werkt; is

## Oefening 28

1 Heleen werkt pas 5 maanden in Brussel. 2 Peter werkt al 15 jaar bij de televisie. 3 Lieve is nu 2 maanden verantwoordelijk voor de administratie. 4 Gabi woont pas 1 jaar in Londen. 5 Theo werkt al 9 jaar in de mode. 6 Marlies heeft pas (nog maar) 3 maanden een relatie met die jongen.

### Oefening 30

2 Hans is 32 jaar oud. Hij is zelfverzekerd en komt uit Rotterdam. Hij is academicus en heeft weinig geld. Marijke is 46 jaar. Ze is creatief. Ze heeft een man en 2 kinderen. Ze is part-time lerares en houdt van rust. Tamara is 18. Ze woont bij haar ouders in Leiden. Ze is intelligent. Ze is secretaresse en ze spaart voor een wereldreis.

### Oefening 31

*De volgende antwoorden zijn slechts voorbeelden.*

Hans is 32 jaar oud, komt uit Rotterdam, is zelfverzekerd en werkt op een gerenommeerde universiteit. Hans is knap, houdt van avontuur, cultuur en andere vrouwen, maar heeft helaas weinig geld.

Marijke is part-time lerares en geliefd bij haar leerlingen. Ze is charmant, heeft twee kinderen met haar man, en houdt van rust.

Tamara is jong, spontaan en open. Ze is 18 en woont nog bij haar ouders in Leiden. Ze is intelligent en werkt momenteel als secretaresse. Ze spaart voor een wereldreis.

### Oefening 32

*De volgende antwoorden zijn slechts voorbeelden.*

Hans is al 32 en werkt aan de universiteit. Hij is arrogant en gaat altijd met vrouwen uit. Hij is altijd platzak (broke).

Marijke werkt op school. Ze is populair. Ze heeft kinderen en houdt van rust.

Tamara is brutaal en sexy. Ze woont nog thuis. Ze is nu secretaresse en ze spaart geld voor een reis.

### Vraag bij tekst 4

To encourage people to keep the gym tidy.

### Oefening 33

|                             | <i>zijn</i> | <i>hebben</i>         |
|-----------------------------|-------------|-----------------------|
| ik                          | ben         | heb                   |
| je/jij/u + 't               | bent        | hebt (u hebt / heeft) |
| hij/zij/het + 't            | is          | hebt / heeft          |
| wij/jullie/zij + infinitive | zijn        | hebben                |
| u + 't                      | bent        | hebt / heeft          |

### Oefening 34

1 Bak een cake. 2 Versier de zaal. 3 Organiseer een spel. 4 Verzamel oude kleren. 5 Geef uw oude boeken. 6 Kook iets. 7 Zing een lied.

### Oefening 35

1 mijn; 2 jullie; 3 hun; 4 zijn; 5 haar; 6 je; 7 uw; 8 onze; 9 zijn; 10 uw

### Oefening 36

*strategies to create a lively, creative and fun image of festival*

*examples from the text*

positive and direct statements

we verwachten ten minste; zij nemen deel aan; een uitbundig programma staat hun te wachten; kortom: een fantasierijk festival

emphasising children

3000 kinderen mét hun ouders; een festival voor en door kinderen een fantasierijk festival voor de jeugd

atmosphere of fun and expectations

zomerkriebels, ten minste, festival, uitbundig, muziek, circus, theater, kunstzinnige, fantasierijk

## Unit 2

### Oefening 1

Nienke had wanted milk (and probably cereal) for breakfast. Failing that, she wanted a slice of bread with *hagelslag*. In the end though she probably had a slice of bread with either cheese or strawberry jam.

### Vragen bij tekst 1

- 1 Because the milk is finished.
- 2 annoyed
- 3 Alweer?
- 4 No, Harry thinks it's a matter of first come first served: she should have got up earlier.

### Oefening 3

*The answer below is an example only:*

Mag ik de bloemkool even?

De bloemkool is op.

Hmmm. Ik neem wel aardappelen.

Sorry, ook op.

Wat is er dan wel?

Sperziebonen. En courgettes.

### Oefening 5

*Example:*

Wil je nog een beetje nasi?; Een klein beetje, graag.

### Oefening 6

*Example:*

Is er nog een beetje lasagne?; Sorry, de lasagne is op.

### Oefening 7

*Example dialog 1:*

Is er nog een beetje lasagne;

Sorry, de lasagne is op. Wil je nog een beetje salade?;

Ja, graag.

*Example: dialog 2:*

Wil je nog een beetje kip?;

Nee, dank je. Is er nog rijst?

### Oefening 8

In een restaurant:

1 Mag ik een pilsje? 2 Mag ik nummer 72? 3 Mag ik de [pasta met groenten] 4 Mag ik een sapje? 5 Mag ik een Italiaans bolletje?

Thuis:

1 Mag ik de rijst even? 2 Mag ik de kroepoek even? 3 Mag ik de ketjap even? 4 Mag ik de sla even? 5 Mag ik de wijn even? 6 Mag ik het zout even?

### Oefening 10

1 Mieke Host kwam vijfde. 2 Nina Vogel kwam zevende. 3 Bas Arend kwam elfde. 4 Jenny Dewitte kwam zeventiende. 5 Ron Waterman kwam drieëntwintigste. 6 Wim Cosemans kwam achtenveertigste. 7 Peter van de Velde kwam tweeënvijftigste.

---

### Oefening 12

1 Ik heb geen geld. /Ik heb niet veel geld. 2 Ik drink nu geen wijn. 3 Ik eet geen hagelslag op brood. 4 Ik werk niet hard. 5 Ik ga niet naar huis. 6 Je mag geen koffie. 7 Ik kijk niet naar voetbal. 8 Ik heb geen auto. 9 Ik woon niet in Haarlem. 10 Ik werk niet bij een modebedrijf.

---

### Oefening 14

*Examples:*

Er is alweer geen wijn; Dan moet je maar wijn kopen.

Ik heb alweer ruzie met mijn vriend; Dan moet je maar beter communiceren.

Ik heb alweer de trein gemist; Dan moet je maar vroeger opstaan.

---

### Oefening 16

*Examples:*

Er is alweer geen wijn; Kun je niet iets anders drinken?

Ik heb alweer ruzie met mijn vriend; Neem dan een andere vriend, joh. *Or:* O jee, hoe komt dat?

Ik heb alweer de trein gemist; Misschien kun je iets vroeger opstaan?

---

### Oefening 17

1 So, what else *is* there? In English you would use particularly intonation to create the same meaning. You would be most likely to emphasize the verb 'is'. 2 That's the *second* time. Again you would use intonation by emphasizing 'second'. 3 Well, you should have taken an umbrella, shouldn't you? In English the addition of the word 'well' and the tag 'shouldn't you' creates the slightly patronising and stand-offish tone. 4 Could you pass me the soy sauce, please? In English the word 'please' conveys the same meaning.

---

### Oefening 18

1 c; 2 a; 3 b

---

### Oefening 19

1 Dat is nu de tweede keer deze week. (To express irritation.) In English you would do this through emphasizing certain words: That the *second* time now this week. 2 Dan moet je maar vroeger opstaan. (To give brusque advice). In English: well, you should have got up earlier, shouldn't you?

---

### Vragen bij tekst 2

a 1 Het is zo'n troep. 2 Hij moet de stad in. Hij heeft nieuwe schoenen nodig. 3 Zij zegt: ik ben ook altijd de pineut. 4 Hij neemt Jenny mee uit eten.

b 1 She doesn't really seek Mark's opinion. By using the verb 'moeten' she states they really must clean the house today, whether Mark wants to or not. 2 By apologising, saying 'Sorry hoor' followed by what *he* has to do today. He actually means to say: No, sorry, but. . . . 3 Mark assumes Jenny will do the cleaning on her own, as he does not address the issue of cleaning, but saying he will take Jenny to dinner, suggests he thinks this comes instead of the cleaning. Jenny assumes she is going to do it on her own, by saying: 'dus ik kan het weer mooi in mijn eentje doen. Ik ben ook altijd de pineut.' 4 The words 'weer' and 'altijd'; Jenny states implicitly this is what always happens. 5 Jenny feels equality lies in sharing the domestic tasks as well as the financial expenses. Mark feels equality lies in sharing the expenses.

---

### Vragen bij tekst 3

1. Hij moet altijd afwassen. 2 Jasper kan papa helpen om de zolder op te ruimen. 3 Jasper gaat met Patrick en Michel de stad in. Dat heeft hij gisteren afgesproken.

---

### Oefening 23

- 1 to add a sense of urgency
- 2 to show irritation
- 3 to make more friendly or chummy
- 4 to reassure the other speaker
- 5 to show an expectation the other speaker will agree with you

---

### Oefening 24

1 Heeft Natalie een pukkel op haar gezicht? 2 Is Stefan niet echt aardig? 3 Werkt Daan bij een computerbedrijf? 4 Neem jij Jenny mee uit eten? 5 Doen ze alles samen? 6 Doe jij het huishouden in je eentje? 7 Ruimt papa morgen de zolder op? 8 Kook je graag Indonesische gerechten? 9 Ben je alweer te laat op je werk? 10 Gaan we lekker uit eten vanavond?

---

### Oefening 25

1 Jij komt morgen. 2 Je vindt spontaniteit belangrijk. 3 Je zit nog op school. 4 Je hebt vaak heimwee. 5 Je hebt veel ervaring. 6 Jaap is verantwoordelijk voor de administratie. 7 Anoeska heeft goede communicatieve vaardigheden. 8 Je gebruikt veel make-up. 9 Je ben alweer natgeregend. 10 Je staat vroeg op.

---

### Oefening 26

1 wie; 2 hoe; 3 waar; 4 wanneer; 5 waarom; 6 welke; 7 wat

---

### Oefening 27

1 Amsterdam; 2 President Chirac [in 2005]; 3 Tony Blair [in 2005]; 4 *Million Dollar Baby* [in 2005]; 5 31 December; 6 Vincent van Gogh.

---

### Oefening 28

*Note that other questions might also be appropriate.*

1 Waar werk je? 2 Waar woont Rutger? 3 Woont hij in een groot huis? 4 Wat wil je? 5 Heb je ervaring met computers? 6 Hou je van koken? 7 Is Sam arrogant? 8 Krijgt hij altijd hoge cijfers?

---

### Oefening 29

1 Meestal hou ik niet van scherp eten. 2 Vanaf morgen ontbijten we altijd in de keuken. 3 Misschien moet je wat minder drinken. 4 Morgen ga ik naar het feestje van Marleen. 5 Straks kom je echt?

---

### Oefening 30

*Note that the following are examples only.* 1 Ik wil vandaag graag de tuin doen, maar ik moet mijn nieuwe huis schilderen. 2 Ik wil eigenlijk een nieuwe computer kopen, maar ik moet eerst mijn collegegeld betalen. 3 Ik mag geen nieuwe boeken meer lenen. Eerst moet ik mijn boeken terugbrengen. 4 Ik wil graag naar de kroeg gaan, maar ik wil eerst mijn kleren wassen. 5 Ik kan een souvenir voor mijn moeder uit Namibië meebrengen of ik kan een Afrikaanse drum voor mijzelf kopen. 6 Ik kan een echt Hollands gerecht koken, maar ik wil eigenlijk een patatje bij de snackbar halen.

---

### Oefening 31

*The following answer is an example only.*

Wat wil je volgende week doen? Ik wil volgende week met mijn kinderen naar het zomerfestival in Leiden, maar ik moet echt mijn huis weer eens opruimen en schoonmaken. Wat wil je volgend jaar doen? Volgend jaar wil ik bij een advertentiebureau gaan werken, maar eerst moet ik mijn studie afmaken.

---

### Oefening 32

*Note that the following is an example only.* Andrew wil in Nederland (gaan) wonen en werken. Hij wil graag bij een modebedrijf werken, maar eerst moet hij Nederlands leren. Volgende week wil hij naar Amsterdam gaan en daar schoenen en kleren kopen.

---

### Oefening 34

*Examples:* 1 Wat doe jij liever? De tuin (doen) of de was (doen)? Ik doe de tuin wel. 2 Wat doe jij liever? De boodschappen (doen) of de vuilniszak buiten zetten? Ik zet de vuilniszak wel buiten. 3 Wat doe jij liever? Koken of strijken? Ik strijk wel. 4 Wat doe jij liever? De vakantie regelen of de financiële beslissingen nemen? Ik neem de financiële beslissingen wel. 5 Wat doe jij liever? De loodgieter bellen of de kinderen naar de kinderopvang brengen? Ik breng de kinderen wel naar de kinderopvang.

---

### Oefening 35

1 Morgen ruim ik mijn kamer op. 2 Maar eerst moet ik even uitrusten. 3 Wanneer bel je je moeder op? 4 Je moet je geld niet aan die nonsens uitgeven. 5 Geef je geld toch niet aan die nonsens uit. 6 Hij denkt er nog even over na. 7 Maar hij moet er niet te lang over nadenken. 8 Ik ga vanavond een nieuw Grieks recept uitproberen. 9 Probeer jij dan dat Marokkaanse recept uit? 10 Nodig je de ex-vriendin ook uit?

---

### Oefening 36

*Examples:*

1 Ik ruim de garage wel op. Bel jij de loodgieter dan (op)? 2 Ik breng de boeken wel terug. Vul jij het belastingformulier dan in? 3 Ik maak de brief aan de gemeente wel af? Nodig jij dan de vrienden uit?

---

### Oefening 37

The three friends employ a very cooperative tone.

---

### Vragen bij tekst 4

1 Elsa zou de flessen wijn kopen. 2 Karin zou dat doen. 3 De kratjes pils. (Karin heeft de kratjes pils gekocht.) 4 Elsa gaat nu nog even snel naar de Aldi. (Elsa gaat nu de wijn kopen.) 5 Elsa wil waxinelichtjes kopen.

---

### Oefening 40

1 You: Hebben we nog genoeg brood? 2 André: Ja, Brigitte zou bolletjes/puntjes kopen. 3 Brigitte: Zou jij dat niet doen? 4 André: Nee, ik heb de cake gekocht. 5 Brigitte: O jee, wat vervelend. Sorry hoor. Gewoon vergeten.

---

### Oefening 41

- 1 c: Are you *still* not ready?  
2 a: Just a moment. I just have to finish this.  
3 b: Did you ask him to go out in the end?  
4 f: Just go and see him.  
5 d: It was *even* nicer than I thought.  
6 e: It's only in the early stages.

---

### Oefening 42

a 1 Zou jij even melk willen/kunnen halen? Ik ben nu even bezig, maar ik doe dat straks wel. 2 Zou jij dit even voor mij willen/kunnen nakijken?/Zou jij dit voor mij even willen/kunnen nakijken? 3 Zou jij dit even voor mij willen/kunnen vasthouden?/ Zou jij dit voor mij even willen/kunnen vasthouden? 4 Zou jij even die email willen/kunnen sturen? /Zou jij die email even willen/kunnen sturen? 5 Zou jij even de wijn willen kopen?/ Zou jij de wijn



even willen kopen? 6 Zou jij even willen kijken of we nog genoeg glazen hebben? 7 / Zou jij even de vuilniszak buiten willen zetten?/Zou jij de vuilniszak even buiten willen zetten?

b 1 Zou jij even de tuin willen doen?/Zou jij de tuin even willen doen? 2 Zou jij even de was willen doen?/Zou jij de was even willen doen? 3 Zou jij even de boodschappen willen doen? / Zou jij de boodschappen even willen doen?

4 Zou jij even de vuilniszak buiten willen zetten?/ Zou jij de vuilniszak even buiten willen zetten? 5 Zou jij even willen koken? 6 Zou jij even willen strijken? 7 Zou jij even de vakantie willen regelen?/ Zou jij de vakantie even willen regelen? 8 Zou jij (even) de financiële beslissingen willen nemen? 9 Zou jij even de loodgieter willen bellen? Zou jij de loodgieter even willen bellen? 10 Zou jij even de kinderen naar de kinderopvang willen brengen?/Zou jij de kinderen even naar de kinderopvang willen brengen?

### Oefening 43

*Examples:*

Zou jij de groenten even willen snijden?

Sorry, maar ik moet de groenten eerst even wassen.

Wat doe jij liever? Het vlees braden of de salade maken?

Ik maak de salade wel. Zou jij de tomaten even uit de koelkast willen halen?

Sorry hoor, maar ik ben nu even bezig.

Zou jij even de tafel willen dekken en de kaarsjes willen aandoen?

Ja, hoor. Wil je een glas wijn?

### Vragen bij de tekst

1 a: Very short sentences for example: 'niet verdelen, maar uitdelen.' b: 'ie' instead of 'hij' c: Expressions like: 'heerlijk toch'? d: Words which strongly emphasize (exaggerate): 'ontzettend'. 2 Anneke takes charge by saying what her husband has to do. It makes it clear for him and he doesn't have to take responsibility. 3 Ria doesn't mind doing all the domestic work on her own. She feels she gets something in return, like the odd bunch of flowers. 4 Lieve seems to have the most egalitarian attitude to the situation at home, but she is a little ambiguous. On the one hand she says they carry the responsibility together: 'het is toch redelijk dat je het huishouden samen doet', on the other hand, she might, like Anneke, have the overall responsibility; her husband merely helps out: 'hij helpt behoorlijk'.

### Oefening 44

Ik moet koken, ik moet wassen, ik moet strijken, ik moet poetsen, en ik moet boenen. Adding the modal verb 'moeten' creates a sense of Ria complaining about having to do all these tasks. The original version is shorter and sharper and has a feeling of 'it's just a matter of fact' about it.

### Oefening 46

*Examples:*

a) Wij doen echt alles samen thuis. Mijn vriend doet de was en hij strijkt, want ik vind dat vreselijk vervelend. Ik doe altijd de badcel en maak de keuken schoon, want dat vind ik echt leuk. Ons huis is dus fantastisch schoon.

b) Mijn vrouw doet het huishouden, maar ik doe ook ontzettend veel. Ik help haar met opruimen. Soms stofzuig ik, of doe ik de afwas. En ik doe de tuin, en schilder het huis altijd. Wij vinden dit gewoon een heel erg eerlijke verdeling.

### Oefening 47

*Examples:*

a) Wij doen het huishouden samen. Mijn vriend doet de was en hij strijkt, want ik vind dat niet leuk. Ik doe meestal de badcel en maak de keuken schoon, want dat vind ik niet erg. Ons huis is dus redelijk schoon. b) Mijn vrouw doet het huishouden, maar ik doe ook behoorlijk veel. Ik help haar met opruimen. Soms stofzuig ik, of doe ik de afwas. En ik doe meestal de tuin, en schilder het huis. Wij vinden dit een vrij eerlijke verdeling.

## Unit 3

### Vragen bij tekst 1

1 Saskia komt zaterdag naar Tilburg. 2 Saskia en Rob gaan naar het theater. (Een vriendin van Saskia speelt 'Jeanne' in een nieuwe productie van *Vrijdag* van Hugo Claus.) 3 Rob seems surprised (use of 'goh!' several times). After his initial surprise, he becomes very enthusiastic and active and suggests they meet up. You can hear by his voice that he is happy to hear from Saskia. You can assume they know each other well, because even though they haven't heard from each other for a while, they quickly fall into a pattern of organising doing things together. Saskia assumes Rob will like to go to the theatre as well, as this is an interest they share from before.

### Oefening 1

(Examples of possible dialogue; your dialogue is likely to be much simpler)

1 similar to Rob/Saskia dialogue

2 [close friend]:

X Hoi An, met mij, hoe gaat het?

Y Niet zo best, ik ben ziek [ill].

X O jee, wat jammer, zal ik je komen bezoeken?

Y Da's goed. Hoe laat?

X Vanavond na mijn werk, rond 8 uur, kan dat?

Y Ja hoor, doe!

X Tot straks.

3 [older relative]:

X Goedemiddag oma, met Jan.

Y Dag lieverd, hoe gaat het met je?

X Heel goed oma, en met u?

Y O, met mij gaat het prima. Ik mag niet klagen [to complain].

X Zeg, oma, ik heb vandaag een dagje vrij, zal ik u komen bezoeken?

Y Natuurlijk Jan, je bent altijd welkom.

X Goed dan, hoe laat mag ik komen?

Y Kom rond 4 uur, dan drinken we samen thee met een koekje.

X Afgesproken! Tot straks.

### Oefening 2

Example of possible dialogue:

X Hoi Ezra, met mij

Y Hoi Mo, hoe is 't?

X Best, zeg, Ez, ik kom morgenavond naar Gent, ben je thuis?

Y Ja hoor, ik heb nog geen plannen. Zullen we iets gaan doen?

X Ja, ik wil graag naar die nieuwe film van Tarantino. Die is net uit. Heb je zin om mee te gaan?

Y Ja, leuk, ik zal even kijken wanneer en waar hij speelt.

X OK, prima, zullen we ook iets gaan eten voor de film?

Y Ja, da's goed, laten we naar *de Vooruit* gaan, dat is snel, lekker en niet duur.

X OK, tot morgen. Da-aag.

Y Daag.

### Oefening 3

1 Op maandag van 2 tot 4. 2 Op dinsdag. 3 Hij gaat zijn kamer opruimen. 4 Hij gaat naar therapie om 3 uur.

5 Hij kookt en hij eet met zijn flatgenoten. 6 Ja, hij tennist / hij speelt tennis. 7 Op zondag doet hij niets, dan slaapt hij uit.

### Oefening 4

1 Dag, tante Janet. **Gefeliciteerd** met Joert. 2 Rij jij of rij **ik?** 3 Ik wil een pilsje, **alsjeblieft**. 4 Joert: Wat wil je drinken, Ashgar? Ashgar: Ik weet het **niet**. 5 Hartstikke **bedankt**, jongens. 6 Hoi, kom **binnen**.

---

### Oefening 5

1 hen/ze 2 haar 3 het 4 hem/(die) 5 hem 6 ze/(die) 7 hen/ze 8 het 9 hem 10 het

---

### Oefening 6

1 Ik koop bloemen voor haar. 2 Ja, ik bel haar morgen. 3 Nee, ik heb ze al twee jaar. 4 Ja, ik ben een grote fan van hem. 5 Ik bezoek ze/hen volgende week zaterdag. 6 Ja, ik koop het met plezier voor jou. 7 Ik geloof haar/hem. 8 Ik geef ze/hen een nieuwe fiets. 9 Ja, ik lees hem elke morgen. 10 Ja, ik vind het heel mooi.

---

### Oefening 7

1 e 2 c 3 a 4 d 5 b

---

### Vragen bij tekst 2

1 Het kaartje kost €26.10. 2 Nee, ze heeft alleen een briefje van €100. 3 De trein vertrekt over 10 minuten van spoor 8. 4 alstublieft (*please* also used when handing something to someone *There you are*) and dankuwel (*thank you*).

---

### Oefening 9

- 1 A Hoeveel kost een kaartje naar Nijmegen?  
B Enkel?  
A Ja.  
B Heeft u korting?  
A Nee.  
B Dan is het vijftien (euro) dertig alstublieft.
- 2 A Hoeveel kost een kaartje naar Den Haag?  
B Enkel?  
A Nee, retour.  
B Heeft u korting?  
A Nee.  
B Dan is het zestien (euro) zeventig, alstublieft.
- 3 A Hoeveel kost een kaartje naar Groningen?  
B Enkel?  
A Ja.  
B Heeft u korting?  
A Ja, ik ben gepensioneerd.  
B Dan is het 15 (euro) zestig, alstublieft.
- 4 A Hoeveel kost een kaartje naar Tilburg?  
B Enkel?  
A Ja.  
B Heeft u korting?  
A Nee.  
B Dan is het veertien (euro) zestig, alstublieft.
- 5 A Hoeveel kost een kaartje naar Groningen?  
B Enkel?  
A Nee, retour.  
B Heeft u korting?  
A Ja, ik ben student.  
B Dan is het tweeëntwintig (euro) zestig, alstublieft.

---

### Oefening 10

Examples:

1 Ja, een koffie, graag. 2 Ja, twee pils en een cola, graag. 3 (Dat is) graag gedaan. 4 Ik eet graag spaghetti carbonara. 5 Ik drink graag rode wijn. 6 Ik slaap graag uit in het weekend. 7 's Avonds lees ik graag een goed boek. 8 Graag gedaan. 9 Alleen suiker graag. 10 Ja, ik zwem graag.

---

### Oefening 11

1 d 2 a 3 f 4 c 5 j 6 b 7 i 8 l 9 k 10 h 11 e 12 g

---

### Oefening 12

1 Pasen is in maart of april. 2 Op 30 april vieren de Nederlanders Koninginnedag. 3 De Belgen vieren Maria Hemelvaart. (Dit is ook *Moederkenskendag*.) 4 De Belgen vieren de Dag van de Arbeid, Maria Hemelvaart, Allerheiligen en Wapenstilstand, de Nederlanders vieren die dagen niet. 5 You might deduce that Belgium cherishes its Catholic origins and there is also more recognition of the achievements of socialism, celebrated on Labour Day. As Belgium was the battlefield of Europe in the First World War, Remembrance Day is a very important date, probably more so than in the Netherlands.

---

### Oefening 13

1 De Belgen spreken Nederlands, Frans en Duits. 2 De popgroep Abba is Zweeds. / komt uit Zweden. 3 Madonna komt uit de Verenigde Staten / de VS / Amerika [*even though the latter is not entirely correct, it is the word most people will use when referring to the US*]. 4 Friten komen uit België. (en dus niet uit Frankrijk!) 5 De Zwitsers spreken Duits, Frans, Italiaans en Rhetoromaans. 6 X komt uit . . . (Frankrijk). 7 X spreekt . . . (Frans). 8 X is . . . (Franse/Fransman). 9 Wat is de origine van (de piramide)? (De piramide) komt uit (Egypte). 10 Example: (Waar komen al deze studenten Nederlands vandaan? Mars en Venus.)

---

### Vragen bij tekst 3

1 Saskia bestelt een koffie en een croissant. 2 Ze neemt suiker, want ze vraagt waar de suiker staat. 3 Ze vraagt hem waar de suiker en de melk staan. 4 De man praat over het weer. 5 No, she isn't. You can hear this by her tone of voice, but also by 'little words' such as 'eh, mm' which indicate indifference. She also doesn't initiate conversation and gives very short answers. 6 Yes, she is definitely sarcastic when she says 'nou, fijn voor je', said in a very indifferent tone, indicating the opposite of what is said. It also implies 'well, good for you, doesn't concern me'.

---

### Oefening 15

1 Saskia zit op een stoel, aan een tafeltje. 2 De kranten zitten in het rek aan de muur. 3 De kinderstoel staat voor het raam, aan de linkerkant. 4 Saskia's tas hangt over de stoel. 5 Saskia's mobieltje zit in haar tas.

---

### Vragen bij tekst 4

1 Ja, het museum is open op zaterdagmiddag, van 12 tot 17 uur. 2 Ja, het museum ligt in de buurt van de Schouwburg. 3 Het stadscentrum met winkels, cafés, restaurants en de Concertzaal liggen ook op loopafstand. 4 Nee, het museum is niet open met Kerstmis. 5 Voor meer informatie moet ik bellen naar 013 5494 564.

## Oefening 18

*Example*, based on text in **Oefening 17** 'broodje vet':

Dit artikel gaat over een film uit Amerika. De regisseur bewijst dat hamburgers van McDonald's eten ongezond is. Voor de camera at hij elke dag een hamburger met frieten als ontbijt, 's middags hetzelfde en 's avonds nog eens. Na een maand was hij 11,5 kilo dikker. Hij was ziek. McDonalds was heel boos. De man overdrijft, zeggen ze, en dat is nooit goed.

## Vragen bij tekst 5

### 1 tekst 1

Saskia addresses the sales assistant with *mevrouw*. The sales assistant in return addresses her with *u* and answers promptly. The sales assistant is very friendly and accommodating. She asks whether Saskia wants to try on the clothes and she actively assists her with the choice of garments. She asks her if everything is fine. She doesn't comment and respectfully leaves Saskia to decide what she wants. This leaves Saskia in control of the situation, so it is easier for her to say she'll think about it and walk out of the shop without buying anything. Saskia addresses the sales assistant with *je* and the sales assistant does the same.

### tekst 2

The sales assistant hardly notices Saskia, who has to speak up to be heard. The assistant is rather rude, insinuating that she is bigger than she wants to be, by indicating she needs a larger size. The assistant asks whether everything is fine, but her tone of voice is different from the salesperson in text one, less friendly and more pushy. Overall, this sales assistant is very dominating and arrogant, a good example is the tart *zie je nou wel?* in the last line.

### 2

Saskia is in control of the situation in the first text, whereas she is intimidated in the second one. This is indicated by her hesitations. In text one, the *mmm* is a sign of her power as a consumer, who decides what she wants, whereas the *eh* (2x) in the second text is a sign of insecurity with the overpowering sales assistant. The power situation balances strongly towards this saleswoman through her use of language and body language, e.g. the question *Veertig? Weet je het zeker*, hence questioning the words of an already insecure Saskia, followed by the disbelieving *o* and finishing her off with *Toch . . . hè. Zie je nou wel*, spoken loudly in order to embarrass Saskia. The saleswoman in the first text does not intrude on Saskia's personal space, she asks for her permission with *Wilt u hem passen?* and *'Wilt u die passen?'*. She guides Saskia along with *Die staan mooi bij die broek* which is a sales pitch, phrased as assistance, not intrusive at all. When she tells Saskia the price, she doesn't follow with the question whether she wants to buy them, she leaves Saskia to decide and she is not pushy. She could have said *Zal ik hem inpakken voor u* (Shall I wrap them for you?) but she doesn't. There is mutual respect here.

## Oefening 19

2a *Possible dialogue: your dialogue is likely to be much simpler*

|              |                                                                                  |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| man          | Hallo, heb je deze broek ook in een 52?                                          |
| verkoopster  | ( <i>flirterig</i> ) Nou, jij kan toch wel best in een vijftigje, niet?          |
| man:         | Als jij dat zegt, geef me dan maar een 50.                                       |
| verkoopster: | Hier is hij, zoek je nog iets, een vlot t-shirt misschien? Dit zijn leuke.       |
| man          | Eh, nee, ik wil eigenlijk alleen maar een broek.                                 |
| verkoopster  | O, nou, goed dan.                                                                |
| ...          |                                                                                  |
| verkoopster  | En, zit hij lekker?                                                              |
| man          | Mmm, hij voelt toch wat klein.                                                   |
| verkoopster  | Nou, dan haal ik toch gewoon een maatje groter.                                  |
| ...          |                                                                                  |
| verkoopster  | En, hoe zit die?                                                                 |
| man          | Ja, deze zit lekker, hoeveel is die?                                             |
| verkoopster  | De prijs hangt eraan, hoor. Even kijken, dertig euro! Nou, da's echt een koopje! |
| man          | Ja, OK, doe die maar.                                                            |

2b: Similar to text 'In de kleding zaak (2)'

2c *Possible dialogue:*

klant                Hallo, goedemorgen. Ik wil graag deze broek passen in een maat 42.  
 verkoopster      Oh, ja natuurlijk, meneer. Even kijken, eh, hier is een maat 42.  
 klant                Mmm, nee, die kleur vind ik niet goed, hebt u hem ook in het donkerbruin?  
 verkoopster      Donkerbruin? Maar deze is toch. . . Eh, nee meneer, dit is de enige donkere kleur, we hebben hem wel in het grijs, is dat ook goed?  
 klant                Is dat ook goed? Welnee, dat is niet goed, ik vraag u om donkerbruin, dan wil ik toch geen grijs.  
 verkoopster      Goed, ik zie het al, dit wordt niets. Nou, mevrouw tot ziens.  
 verkoopster      . . . eh. . . ja. . . dag meneer.

---

## Oefening 20

1 **Ga** je iets spannends **doen**? 2 Ik **ga** mijn ouders in Tilburg **bezoeken** en een beetje **studeren** voor mijn examens. 3 Ja, ik **ga** ook **werken**. 4 Ik **ga** vrijdagavond een pilsje **drinken** met wat vrienden en zaterdagmorgen **ga** ik **uitslapen**. 5 Ik **ga** dan **winkelen** want ik heb een nieuwe jas nodig. 6 Ik **ga** nog een beetje **lezen**. 7 Ik ben te moe voor een boek, ik **ga** nog wat TV **kijken** in mijn kamer.

---

## Oefening 22

1 kleine 2 mooie rode 3 duur 4 kleine 5 groene 6 groot 7 gezellig 8 succesvolle 9 lange slanke 10 Nederlandse

---

## Vragen bij tekst 6

1 Saskia staat op het Stadhuisplein. 2 Rob was aan het lezen en lag wat naar muziek te luisteren. 3 Het toneel begint om acht uur. 4 Ze gaan eerst samen iets eten.

---

## Oefening 25

1 e; 2 g; 3 a; 4 b; 5 i; 6 c; 7 d; 8 f; 9 j; 10 h

---

## Oefening 26

1 om; 2 Na; 3 van; tot; 4 Op; 5 in; 6 voor; 7 tot; 8 Over

---

## Oefening 28

*Possible answers:*

1 De tieners zijn aan het praten. / De tieners staan te praten. 2 De jonge man is aan het bellen. / De jonge man staat te bellen. 3 De oude man is de krant aan het lezen. / De oude man zit de krant te lezen. 4 De jonge vrouw is aan het wachten aan de receptie. / De jonge vrouw staat aan de receptie te wachten. 5 De oude vrouw is naar de baby aan het kijken. / De oude vrouw staat naar de baby te kijken.

---

## Oefening 29

*Possible answers using infinitives from the list, but there are other possibilities:*

1 Hij zal vanavond laat werken / feest vieren / optreden / . . . 2 Ga jij dit weekend ook tennissen / voetballen / feest vieren / optreden / iets drinken / . . . 3 Komt Erik morgen mee voetballen / tennissen / feest vieren / iets drinken / . . . 4 Ik kan heel goed discussiëren / fluiten / tennissen / luisteren / . . . 5 Ik zie André Hazes graag optreden / feest vieren / . . . 6 Laat jij elke maand je haar knippen? 7 Wij willen eigenlijk liever niet discussiëren / voetballen / werken / praten / . . . 8 Waarom moet je altijd zo direct zijn? 9 In de keuken hoor je 's morgens de vogels fluiten. 10 Mijn vriend is even naar de bakker brood halen.

### Oefening 30

1 a/e; 2 a/e; 3 d; 4 h; 5 g; 6 b; 7 c; 8 j; 9 f; 10 i

### Oefening 31

1 Waar; 2 Hoe; 3 Wie; 4 Hoe; 5 Welke; 6 Wanneer; 7 Wie; 8 Welke; 9 Wanneer; 10 Hoe

### Oefening 32

*Possible dialogue:*

Tina Hallo,  
Ellen Hoi Tina, met mij, waar zit je?  
Tina Ik zit koffie te drinken met mijn moeder, waar ben jij?  
Ellen Ik sta in de boekenwinkel. Ik ben nog een cadeautje aan het zoeken voor mijn broer. Zeg Tina, wil je vanavond iets gaan eten?  
Tina Is goed, of zullen we samen koken? Ik heb nog kippenfilets en cocosmelk liggen, we kunnen een curry maken.  
Ellen O ja, dat klinkt goed, zal ik dan naar jou toe komen?  
Tina Ja, da's goed, kom maar om 8 uur.  
Ellen OK, tot straks, ik zal een flesje wijn meebrengen!  
Tina OK, lekker. Doeg!

### Vragen bij tekst 7

*Fish & Chips:* 1 There are many English words. 2 A very young and trendy crowd. The use of 'cool' English words and 'shocking' swearwords, the presence of a DJ in a clothes shop, all indicate this. 3 The atmosphere is very 'cool', 'hip', 'young' and 'trendy'. Nothing is ordinary, the shop is a **tempel**, er zijn **beats** van **hippe DJ's** en je kan er **rondsnuffelen**, which implies you might find very unique and original things while doing so. The swinging shoppers can use a **glijbaan** to go to the **basement** and all their needs are accommodated because they can also **uitblazen in de zithoek**. So this is not just a shop, it is a whole concept, a lifestyle.

*C&A:* 1 No, they are not, they offer clothing for everybody and for any occasion. They aim at millions of customers. 2 Their motto is **mode voor jong en oud** or **kwaliteitskleding tegen een betaalbare prijs**. 3 **Al meer dan honderd jaar, Europa, miljoenen klanten.**

*De Bijenkorf:* 1 **inspirerend, trendsettend, dynamisch, internationaal, eigen, vooraanstaand**. 2 The reader is addressed directly in **vindt u** (X,Y, Z). This was not the case in the two previous texts. 3 This store is aiming at the higher end of the market (**topmerken, trendsettend**). Their department store formula is probably similar to Selfridges in the UK or maybe Bloomingdales in the US. 4 The pioneering function could be in trendsetting, but also in showing certain **waarden en normen** in their activities. 5 **Waarden en normen** are a hot topic in the Netherlands today, as the Dutch are trying to determine what constitutes 'Dutchness' in order to be able to teach newcomers how they can understand and adjust to their society.

### Oefening 33

*Possible texts:*

1 [From a popular men's lifestyle magazine] *Wok Wok* is een hippe en trendy plek waar je fantastisch kan eten. Het eten? Sexy oosterse keuken, een mix van Japans, Thais en Chinees; een goede formule voor wie van pikant houdt. Tip? Probeer sushi met tonijn, de groene curry met garnalen en de gefrituurde bananen; heerlijk! De service? Knappe serveersters! Wel op tijd reserveren, want het wordt druk, vooral in het weekend. De prijs? Een goede kwaliteit/prijsverhouding, je betaalt meer dan bij de afhaalchinese, maar je krijgt waar voor je geld; een sfeerueel decor en een coole presentatie! Waar? Op de Grote Markt, naast het stadhuis, open elke dag van 6 tot de vroege uurtjes! Reserveren op 020 / 345 67 89

2 U vindt *De Mosselpot* in het hartje van de stad, vlakbij de gezellige winkelwandelstraten. Hoe komt u er? Parkeerplaatsen vlakbij of met de tram, halte Marktpllein. Wat staat er op het menu? Mosselen natuurlijk; heel lekker met witte wijnsaus, ook biefstuk met een keuze aan sauzen, met frieten en sla, kippenfilet met champignon-roomsaus en lekkere ijsjes en gebak toe. Hoe is de bediening? Bescheiden en behulpzaam. Prijs? Redelijk, tussen de €10 en €15 voor een hoofdgerecht, een menu van drie gangen, inclusief wijn is €25. Wanneer? Open elke dag behalve maandag, lunch van 12 tot 3, 's avonds van 6 tot 12 (de keuken sluit om 10.30).

## Unit 4

### Oefening 1

1 Joert is jarig. 2 Anneke en Ashgar geven Joert een boekenbon voor zijn verjaardag. 3 Anneke wil appelgebak. 4 Ashgar neemt kwarktaart.

### Oefening 2

1 Anneke rijdt naar huis. 2 Ashgar heeft de vorige keer gereden. 3 Anneke drinkt Spa rood. 4 Je ziet en hoort reclame voor 'Bob jij of Bob ik?' op TV en op de radio. 5 Nee, tante Janet kent 'Bob jij of Bob ik?' niet. 6 Ja, oom Berend kent de campagne wel. 7 Het is niet duidelijk wie naar huis rijdt. 8 Ashgar en Anneke zeggen 'U' tegen oom Berend en tante Janet. Ze zeggen 'je' en 'jij' tegen Joert. Ze zijn formeel bij hun oom en tante, en informeel bij Joert. 9 Oom Berend en tante Janet zeggen 'je' en 'jij' tegen Anneke en Ashgar, ze tutoyeren. Oom en tante zijn informeel bij Anneke en Ashgar, omdat ze jonger zijn. Oom en tante zijn van een oudere generatie. 10 Tante zegt 'kindje' tegen Anneke. Tante is ouder en ziet Anneke nog als een kind – tante ziet Anneke niet als gelijke 'an equal'. 11 Joert zegt 'hartstikke bedankt, jongens'. Anneke en Ashgar zijn van dezelfde generatie en Joert ziet Anneke en Ashgar als gelijken.

### Oefening 4

1 Gefeliciteerd; 2 ik; 3 alsjeblieft; 4 niet; 5 bedankt; 6 binnen

### Oefening 6

1 Ik *heb* gisteren m'n verjaardag *gevierd*. Het was erg druk en erg gezellig. 's Middags m'n familie en 's avonds m'n vrienden. Ik *heb* voor een kleine groep van zo'n 12 man ook eten *gekoekt*. Niets bijzonders, alleen pasta met een sausje plus salade en brood, maar toch lekker. Ans en Amina *hebben* me gelukkig met de afwas *geholpen*. 's Avonds was er een man of 25. We *hebben* flink wat *gedronken*. Later op de avond *hebben* we ook *gedanst*. De meesten *zijn* rond een uur of één naar huis *gegaan*, maar een kleine groep *is* tot laat *gebleven*. De laatste – Miriam natuurlijk! – ging pas om vier uur naar huis.  
2 hebben, vieren, koken, helpen, drinken, dansen, zijn, gaan, blijven.

### Oefening 7

1 hebben; 2 heb; 3 hebben; 4 heb/heeft; 5 heeft

### Oefening 8

1 heb; 2 zijn; 3 hebben; 4 is; 5 zijn; 6 heb; 7 is; 8 zijn;

### Oefening 9

1 Ik en mijn vriend zijn naar de stad gefietst. 2 We hebben in een restaurant geluncht. 3 Mijn vriend Antonio heeft me zondagochtend gebeld. 4 Hij heeft over zijn vakantie verteld. 5 Ik heb zaterdagmiddag in de sportschool getraind. 6 Ik heb zaterdag op de markt samen met mijn moeder boodschappen gedaan. 7 We zijn met de taxi naar huis gegaan. 8 Wat heb jij in het weekend gedaan?



### Oefening 10

1 Nee, ik heb gisteren niet gewerkt. 2 Nee, Sander heeft me niet op zijn verjaardag uitgenodigd. 3 Nee, we hebben zaterdagavond Antwerpen-Cercle Brugge niet op de TV gezien. 4 Nee, ik ben nog niet in het nieuwe Japanse restaurant geweest. 5 Nee, we zijn niet naar de verjaardag van opa gegaan. 6 Nee, papa heeft nog geen nieuwe auto gekocht. 7 Nee, ik ben afgelopen donderdag niet op kantoor geweest. 8 Nee, ik heb mijn auto niet aan Felipe verkocht.

### Oefening 11

1 Ik heb afgelopen week . . . uur televisie gekeken. 2 Ik ben . . . keer verhuisd. 3 Ik ben . . . voor het laatst naar de film geweest. 4 Toen heb ik . . . gezien. 5 Ik heb dit boek in . . . gekocht. 6 Ik ben . . . voor het laatst uitgeweest. 7 Toen ben ik naar/in . . . geweest. 8 Ik heb nog nooit . . . gegeten.

### Oefening 12

1 zijn; 2 heeft; 3 ben; 4 heeft; 5 is; 6 hebben; 7 is; 8 zijn

### Oefening 17

*Examples:*

Neef groet tante: Dag, tante. Hoe gaat het met u?

Werkgever groet werknemer: Hallo, José. Hoe gaat het met je? Alles oké?

Leerling groet leraar/lerares: Dag, meneer/mevrouw Groot. Hoe gaat het met u?

Leraar/lerares groet leerling: Dag, Isabelle. Alles goed, vandaag?

Man groet zijn vrouw: Dag, lieverd. Hoe is 't?

Neef bedankt tante: Vriendelijk bedankt, tante. Tot ziens.

Werkgever bedankt werknemer: Heel erg bedankt, José. Tot morgen maar weer.

Leerling bedankt leraar/lerares: Dank u wel meneer/mevrouw Groot. Tot morgen.

Leraar/lerares bedankt leerling: Dank je, Isabelle. Alles goed, vandaag?

Man bedankt zijn vrouw: Hartstikke bedankt, schat. Tot later, hoor.

### Vraag to 'A baby is born'

When discussing the question you might consider the following: **knuistjes** is a word which is more readily associated with men, and may therefore be considered appropriate in a poem about a new born male. The contrast between **knuist** 'fist', and the fact that new born baby is only a tiny male could be considered cute, funny or endearing.

### Oefening 18

1 Joep is twee weken geleden geboren. 2 Bente schenkt de koffie in. 3 Ja Bente heeft gehoord dat Eline zwanger is, en dat ze al lang een baby willen. 4 Alleen Merel wil een baby. Martijn wil geen kinderen. 5 Poepie, scheetje, een plaatje are all diminutives which create a sense of endearment and loving adoration.

### Oefening 20

1 Trouwens, mijn broer en zijn vrouw hebben een baby. 2 Trouwens, ik heb 25 euro in de lotto gewonnen. 3 Trouwens, de buren komen vanavond eten. 4 Trouwens, die nieuwe CD van George Michael vind ik helemaal niet zo goed. 5 Trouwens, Jos belde vrijdag. Dat was zo onverwacht. 6 Trouwens, weet je al dat er een nieuwe film van Coppola is? 7 Trouwens, mijn laptop is kapot. 8 Trouwens, we moeten niet vergeten eerst boodschappen te doen.

### Oefening 21

*Possible answers:*

1 Te gek, joh! 2 Fantastisch, joh! 3 O ja? 4 O nee? 5 Wat leuk! 6 Wat interessant, zeg! 9 Goh, wat vervelend! 10 Inderdaad!

---

### Oefening 22

1 Ik vind dat rood een mooie kleur is voor de woonkamer. 2 Ik hou niet van leven in de stad omdat het veel te druk is. 3 Ik vind dat actiefilms een goede ontspanning zijn. 4 Janet vindt dat Indonesische rijsttafels heel lekker zijn. 5 Ik vind dat moderne meubels koel en lelijk zijn.

---

### Oefening 23

1. Ik denk dat Joanna meer verdient dan Klaas. 2 Ik denk dat meisjes harder werken dan jongens. 3 Ik denk dat Amerikanen langer werken dan Europeanen. 4 Ik denk dat cricket geen interessante sport is. 5 Ik denk dat de meeste mensen het liefst in de stad wonen. 6 Ik denk dat email een goede manier van communiceren op het werk is. 7 Ik denk dat september en oktober goede vakantie maanden zijn. 8 Ik denk dat het vandaag druk in de stad is.

---

### Oefening 24

1 Vindt u dat het koningshuis goed is voor Nederland? 2 Vindt u dat een rookverbod in bars en cafés goed is? 3 Vindt u dat benzine te duur is? 4 Vindt u dat de euro goed is voor de Europese economie? 5 Vindt u dat de belastingen omhoog moeten? 6 Vindt u dat de universiteit gratis moet zijn voor iedereen? 7 Vindt u dat de overheid in Nederland tolwegen moet introduceren? 8 Vindt u dat criminaliteit een groot probleem is?

---

### Oefening 26

1 Petra moet direct naar huis als we klaar zijn met vergaderen. 2 Ik bel je als ik tijd heb. 3 Ik ga het nieuwe boek van Rushdie lezen als ik dit boek uit heb. 4 Hij ruimt het altijd op als zijn hond poept op de stoep. 5 Je moet een nieuwe batterij kopen als de batterij in de afstandsbediening leeg is. 6 Ik boek zelf mijn reizen als mijn secretaresse ziek is. 7 Wij verzorgen de poezen als onze burens op vakantie zijn. 8 Ik kijk altijd eerst op het internet als ik een boek of een CD wil kopen.

---

### Oefening 27

1 Als we klaar zijn met vergaderen, moet Petra direct naar huis. 2 Als ik tijd heb, bel ik je. 3 Als ik dit boek uit heb, ga ik het nieuwe boek van Rushdie lezen. 4 Als zijn hond poept op de stoep, ruimt hij het altijd op. 5 Als de batterij in de afstandsbediening leeg is, moet je een nieuwe batterij kopen. 6 Als mijn secretaresse ziek is, boek ik zelf mijn reizen. 7 Als onze burens op vakantie zijn, verzorgen wij de poezen. 8 Als ik een boek of een CD wil kopen, kijk ik altijd eerst op het internet.

---

### Oefening 28

1 Ik kan niet omdat ik moet werken. 2 Ik kan niet omdat ik naar een andere verjaardag moet. 3 Ik kan niet omdat ik ziek geweest ben. 4 Ik kan niet omdat mijn schoonouders op visite komen. 5 Ik kan niet omdat ik een vergadering voor morgen moet voorbereiden.

---

### Oefening 29

1 Ik vind dat The Rolling Stones een goede band zijn omdat ze veel albums verkopen. 2 Ik denk dat globalisatie een groot probleem is omdat de kloof tussen arm en rijk groter wordt. 3 Ik geloof dat de economische crisis snel eindigt omdat de koopkracht bij de normale man vergroot. 4 Ik denk dat de nieuwe film van Spielberg spannend is omdat de film succes heeft in de VS. 5 Ik vind Thais eten lekker omdat ik van kokosmelk hou.

---

### Oefening 30

1 Eelco vraagt waarom we de vliegtickets nog niet ontvangen hebben. 2 Eelco vraagt hoe laat het vliegtuig vertrekt. 3 Eelco vraagt hoeveel bagage we mogen meenemen. 4 Eelco vraagt hoe lang de busrit duurt van het vliegveld naar ons hotel. 5 Eelco vraagt of we tweepersoonskamers hebben. 6 Eelco vraagt of de prijs van het hotel inclusief ontbijt is. 7 Eelco vraagt welke bezienswaardigheden we gaan bezoeken. 8 Eelco vraagt wanneer we een dagtocht naar Carthago maken.

### Oefening 31

muisjes (muis) = little mice; knuistjes (knuist) = little fists; oogjes (oog) = little eyes; oortjes (oor) = little ears; neusje (neus) = little nose; teentjes (teen) = little toes

The diminutives emphasize the fact that the poem is about a baby, i.e. a very little person. They also create a sense of love and affection, in addition to a sense of fun, almost mimicking the way children speak when describing the world around them.

poepie or poepje (poep) = little darling/sweetheart; scheetje (scheet) = little darling/sweetheart; plaatje (plaat) = a picture

### Oefening 32

1 kopje; 2 autootje; 3 mobieltje; 4 kommetje; 5 raampje; 6 ringetje; 7 barretje; 8 riviertje

### Oefening 33

's Zomers ontbijt ik graag in de tuin. (tuin is not usually used as a diminutive in this context) Heerlijk tussen de bloemetjes en de bijtjes met een croissantje, een eitje, een kopje koffie en m'n krantje. 's Middags een wandelingetje langs het strand (strand is not usually a diminutive in this context) en dan in het zonnetje een biertje op een terrasje drinken. 's Avonds eten (could become: een etentje) met goede vrienden (the diminutive of vrienden, vriendjes, is only used by/for children) in een Frans restaurantje. Een biefstukje met frietjes, en een lekker wijntje natuurlijk. Een likeurtje toe. Hemels!

### Oefening 36

Priscilla: Hoi, ik ben Priscilla Kijstelaar en dit is mijn familie. Eerst **het gezin** van mijn ouders, mijn vader en moeder. Ik heb een zus, Heleen, en een broer, Tjeerd. Heleen is 21, Tjeerd is 25, en ik ben 18. Mijn broer Tjeerd is getrouwd met Hanja, mijn schoonzus. Zij is de schoondochter van mijn ouders, en zij zijn haar schoonouders. Tjeerd en Hanja hebben hun eigen gezin: ze hebben een zoon en een dochter, mijn neefje Luuk en mijn nichtje Naomi. Naomi is 3 en Luuk is 1 jaar oud. M'n zus heeft een vriend, Hafid. Zij wonen samen. Ik ben de enige van de kinderen die nog thuiswoont.

Nu de rest van **de familie**. Ik heb een opa en een oma: opa en oma Kijstelaar. Opa en oma De Jongh, de ouders van mijn moeder, leven niet meer. Ik heb twee ooms en een tante. Oom Max is de broer van mijn vader. Hij is niet getrouwd. Hij woont alleen. Tante Jantien is de zus van mijn vader, dus ze is de schoonzus van mijn moeder. Tante Jantien is getrouwd met oom Raoul, de zwager van mijn ouders. Tante Jantien en oom Raoul hebben drie kinderen: Safina, Jorge en Ino. Safina is mijn nicht en Jorge en Ino zijn mijn neven. De familie Kijstelaar is niet zo groot: mijn opa en oma hebben 6 kleinkinderen en 2 achterkleinkinderen.

1 Oom Raoul en tante Jantien hebben een neef, Tjeerd. (Ze hebben ook een achterneef, Luuk.) 2 Tjeerd heeft twee neven, Jorge en Ino. 3 Safina heeft twee nichten, Priscilla en Heleen. (Ze heeft ook een achternichte, Naomi). 4 Oom Max heeft zes neefjes en nichtjes (en een achternichte en een achterneef). 5 Moeder heeft twee zwagers, oom Max en oom Raoul. 6 Tante Jantien heeft geen zwagers. 7 Moeder is de schoonzus van oom Max. 8 Ze hebben twee ooms (oom Max en vader), en een tante (moeder).

### Oefening 39

*These are only ideas and/or suggestions to help you start thinking about the way the text is written. Discuss your ideas with fellow students.*

1 De overheid probeert met de campagne 'Bob jij of Bob ik?' te bereiken dat mensen duidelijk met elkaar afspreken wie naar huis rijdt na een feestje. De overheid wil daarmee bereiken dat mensen niet in een auto gaan rijden als ze alcohol gedronken hebben 2 De zinnen zijn relatief kort en eenvoudig.

Bijvoorbeeld: In België is Bob al jaren een fenomeen. Na een feestje bijvoorbeeld. Of de 3e helft in de sportkantine. Met andere woorden: Bob werkt! 3 Het woordgebruik is vrij informeel. Voorbeelden: een nacht doorhalen, de kroeg; kruipen . . . achter het stuur. 4 Er worden twee tijden gebruikt: de present tense en de present perfect tense. De tekst is erg direct en 'actueel'. De tekst spreekt je direct aan, omdat de tekst gaat over NU. 5 De tekst is gericht op mensen die alcohol drinken en autorijden. Het zijn mensen die naar 'een feestje' gaan; ze gaan naar sportwedstrijden, en gaan na de wedstrijd naar 'de sportkantine'; het zijn ook mensen die naar 'de kroeg' gaan. De tekst is informeel, dus waarschijnlijk is de tekst gericht op een jonger publiek.

## Oefening 40

1 De campagne is gericht op 'alcoholmatiging'. Het doel van de campagne is om minder drinken onder jongeren te bevorderen door jongeren te leren over alcohol en de gevolgen van alcohol. 2 Getrainde jongeren praten met jongeren over alcohol en delen informatiemateriaal uit; er wordt informatie verspreid in bladen, op radio en tv, op stations, cafés, strandtenten en op het internet. 3 De campagne loopt van 3 juli vorig jaar tot en met eind oktober. 4 De campagne is gericht op 'alle jongeren in Nederland tussen de 12 en 20 jaar.' 6 Kijk bijvoorbeeld naar zinnen zoals: 'De campagne "De kater komt later" richt zich op alle jongeren in Nederland tussen de 12 en 20 jaar met als doel de bewustwording en kennistoename van alcoholgebruik en de gevolgen daarvan om zo het minder drinken te bevorderen.' 7 Kijk bijvoorbeeld naar de volgende woorden: voorlichtingscampagne, alcoholmatiging, bewustwording, kennistoename, voorlichtingsmaterialen, doelgroepbladen. 8 Er worden twee tijden gebruikt in deze tekst: de imperfect en de present tense. De imperfect maakt de tekst formeel en een beetje wetenschappelijker. 9 De tekst is geschreven voor mensen die willen (of: moeten) weten over deze campagne voor jongeren. De tekst kan gericht zijn op het grote publiek, dus mensen die willen weten wat de overheid doet, of misschien op mensen binnen de overheid zelf, die moeten weten welke campagnes er zijn. 10 Het doel van de tekst is informatie geven over de campagne 'De kater komt later' (wat houdt de campagne in en wanneer wordt de campagne gehouden). 11 De eerste tekst is informeel en populair geschreven voor een vrij jong publiek. Het doel van de tekst is om het gedrag van mensen te veranderen. De tweede tekst is formeel en vrij zakelijk geschreven, en niet per se voor een jong publiek. Het doel van de tekst is om informatie te geven over een jongerencampagne; het is die campagne die het gedrag van mensen (jongeren) wil beïnvloeden, niet deze tekst.

## Unit 5

### Vragen bij tekst 1

1 Nature [open windows], authenticity [home cooking], originality [kitsch, personal bracelet], exotic produce [Turkish and Moroccan shops] and ethnic objects [bracelet from Tunisia]. 2 [other choices are possible, personal impression] 'grappige kitsch', 'lippenstift', 'buitenlands', 'natuur', 'helemaal open', 'gezellig', 'knus', 'olijfolie', 'haard'. 3 No, she seems to like choosing her own path, such as not listening to music, looking for things that are not 'mainstream', such as foreign food, cooking with 'provençaalse tomaten' (not just any tomatoes!) and she likes to be on her own, doing her own things (cooking and reading). 4 kitsch, Tunis, astroloog, Marokkaans en Turks, buitenlands, Mediterraan, Provençaals.

### Oefening 1

*Examples:* Woon je graag in de stad of woon je liever op het platteland?; Ga je graag naar Amerikaanse films kijken of hou je meer van onafhankelijke films?; Eet je graag pasta of hou je meer van de Franse keuken?; Zit je graag thuis of ga je liever uit?

### Oefening 2

1 *Example of classroom description:*

*Er* staan vijf tafels en tien stoelen. *Er* staat een televisie op een tafel in de hoek. *Er* staat ook een videorecorder. Op de tafel liggen *er* zes boeken en acht pennen. *Er* hangt een jas over een stoel. Aan de muur hangt *er* een kaart van Nederland en Vlaanderen. *Er* staat een tas op tafel. In de tas zit *er* een portefeuille, een mobiele telefoon, een agenda en een paraplu.

2 *Example of still life painting: e.g. Gustave Van de Woestijne: De likeurdrinksters (1922):*

*Er* staat een schilder op het schilderij. Hij schildert twee vrouwen. *Er* drinkt *er* één een glaasje groene likeur. De andere vrouw draagt een hoed en *daar* zit een bloem op. Op de tafel voor de schilder ligt *er* een appel en een boek. *Er* staat ook een parfumsflesje. Tussen de vrouwen is *er* een raam met gordijnen. *Er* zit een kader rond het schilderij van de twee vrouwen.

### Oefening 3

#### Examples:

1 Ja, soms, ik kom *er* een keer in de twee weken denk ik, ik koop *er* verse groenten en fruit of een rol WC papier. 2 Ja, *daar* ga ik bijna elke dag naartoe. Ik kom *er* vaak om koriander, pikante pepers of aubergines te kopen, ik hou van de Turkse keuken. 3 Goh, zelden eigenlijk, ik kom *er* wel eens om kleren te kopen, maar ik ga liever naar de markt. 4 Nee, *daar* kom ik bijna nooit. Ik koop mijn krant op weg naar mijn werk of in de supermarkt. Ik koop *er* wel soms een buskaart. Ze verkopen *er* ook leuke postkaarten, heb ik gezien. 5 Ja, soms, ik heb *er* vorig jaar al mijn kerstpakjes gekocht, lekker handig. 6 Nee, niet dagelijks, ik ga *er* een keer per week naartoe, voor de grote boodschappen. 7 Ja, niet elke week, maar toch dikwijls, ik koop *er* vaak kleren, maar ook verse groenten en bloemen natuurlijk.

### Oefening 4

1 Ik rook er vijf. 2 Euhm, ik drink er elke dag een, dus dat zijn er zeven per week. 3 Ik neem er geen. 4 Ja, ik neem er elke ochtend een. 5 Jaa, ik eet er elke middag een. 6 Ja, ik eet er zeker drie per week. 7 Maar ik eet er al minder dan mijn vrienden. Die eten er wel zeven per week!

### Vragen bij tekst 2

1 Het gaat over een inwoner van de stad en zijn houding tegenover de natuur. Vermoedelijk is de schrijver ook een stadsbewoner, daarom *-genoot*. 2 Hij is de natuur (gras, kevertjes, water, enz.) vergeten. 3 Hij is het licht vergeten en **hij is** het gras vergeten en **hij is** al die kleine levende kevertjes **vergeten** en **hij is** de smaak van het water en het waaien **vergeten**. Hij is de geur vergeten van het hooi en **hij is** de grijze vacht van de schapen **vergeten** en **hij is** de varens **vergeten** en de omgelegde aardkluiten. Zijn binnen is geen nest en zijn buiten **is** geen buiten. Zijn tuin is een vaas. Hij is ook de bliksem vergeten en de rauwe hagel op zijn voorhoofd. Hij zegt niet: graan-meel-brood. Hij ziet de vogels niet weggaan en de sneeuw niet komen. 4 horen: waaien, water, bliksem; zien: licht, gras, kevertjes, schapen, bliksem, vogels, sneeuw; proeven: water, waaien; ruiken: hooi, schapen, varens, omgelegde aardkluiten; voelen: (grijze vacht van schapen), hagel op voorhoofd. 5 Alle woorden uit het gedicht verwijzen naar het platteland. Het enige woord dat naar de stad verwijst is 'vaas'. 6 The city dweller has forgotten about the natural cycle of things and he doesn't think about wheat and flour when he is eating bread, the natural link has disappeared from his vision, 'Hij zegt' refers to the way the city dweller sees things, rather than that he would have forgotten about the existence of wheat or flour. 7 The next two lines illustrate the same loss; the city dweller is no longer aware of the turning of the seasons (birds leaving) and the weather (snow). 8 The city dweller is totally disconnected from nature and its cycles and unpredictabilities. Instead, his only acknowledgement of nature is owning a vase, a controlled, unnatural environment, cut off from his natural origin.

### Oefening 5

1 rode, bekende, Nederlandse; 2 beroemde; 3 lekker; 4 Vals; 5 romantische; 6 moderne, klassiek; 7 plaatselijk, goed.

### Oefening 6

1 goedkoper; 2 liever; 3 mooiste, mooier; 4 grootste; 5 meeste, meer en meer; 6 beste, beter; 7 meer, minder; 8 moeilijker, frustrerender.

### Vragen bij tekst 3

1 nieuw, sexy, lekker, smal, mooi, ideaal; 2 Sexy en smal zijn niet zo normaal, de schrijver vergelijkt de stoel met een vrouw, die 'geheimzinnig' is. Dus een adjectief als 'lekker' of 'mooi' refereert aan de vrouw én de stoel. 3/4 [personal opinion].

## Oefening 8

*Your answer will depend on personal views and cultural preferences:*

*Mannelijk:* ambitieus, prestatiegericht, competitief, hard, rationeel, onafhankelijk, snel, afstandelijk, individualistisch, gevaarlijk.

*Vrouwelijk:* gevoelig, warm, zacht, emotioneel, communicatief, afhankelijk, sexy, fysiek, veilig, persoonlijk.

*?:* vriendelijk, sportief, comfortabel.

## Oefening 9

*a Debatable, but here are possible answers:*

1 *hard* (opposite of the other three); 2 *emotioneel* (as the more 'female' characteristic) or *sportief* (as a physical rather than a mental state); 3 *gevaarlijk* (as the only 'negative' here, think for example of a car advert); 4 *afhankelijk* (doesn't fit in the same picture, someone who is all the other three, is unlikely to be *afhankelijk*)  
b 1 d; 2 h; 3 b; 4 f; 5 c; 6 j; 7 i; 8 a; 9 e; 10 g

## Oefening 10

*Example:*

De nieuwe Ferrari Acapella is de ideale nieuwe sexy wagen voor de sportieve, snelle en ambitieuze individualist. Hij is veilig, comfortabel en stijlvol en is verkrijgbaar in een gamma unieke kleuren. Zo is hij altijd persoonlijk en nooit saai. Modern comfort en klasse in combinatie met ouderwetse degelijkheid en betrouwbaarheid; net zoals u dat van ons verwacht.

## Vragen bij tekst 4

1 Els houdt van romantische films. Erik houdt meer van actiefilms. (Ze houden niet van serieuze films.) 2 Waarschijnlijk gaan ze kijken naar *Maid in Manhattan*, omdat Els het laatste woord heeft. 3 (een of andere) Braziliaanse, nieuw, te gek, leuk (2x), zwaar, psychologisch (en zo), serieus, spannend, goed, romantisch.

## Oefening 11

*Possible answers:*

1 Oh ja, leuk! 2 Nee, eigenlijk niet. 3 Oh ja, prachtig! 4 Nou, (nee), niet echt. 5 Ja, koffie met een koekje, lekker. 6 Nou, ik weet het niet. 7 Ik heb geen zin in Tarantino, hoor. 8 Getver, nee! 9 Ja, heerlijk. 10 Vind jij Londen een fijne stad? Ja, te gek. 11 Heb je zin om salsa te dansen? Ja, salsa lijkt me wel leuk.

## Oefening 12

*Example dialogue:*

- A Hoi jongens, alles goed?
- B Uitstekend, leuk je te zien.
- A En met jou, Caroline?
- C Ook goed, dank je. Zeg, laten we iets gaan eten.
- A Ja, da's een goed idee.
- B Dat vind ik ook, zullen we naar Pizza Hut gaan want die heeft toch de lekkerste pizza's.
- C Nee, hoor! Ik ga liever naar Pizza Place. En dat is toch ook goedkoper, Anne?
- A Ik hou niet van pizza. Misschien kunnen we naar Asia Garden gaan? Wat denken jullie?
- C Ja, dat lijkt me wel spannend.
- B Aziatisch klinkt goed, laten we gaan!

## Oefening 13

1 die/deze; 2 dit, dat; 3 die/deze; 4 die/deze; 5 dit/dat; 6 die/deze; 7 dat; 8 die; 9 die; 10 die

---

## Oefening 14

1 die; 2 dat; 3 dat; 4 die; 5 dat; 6 Die; 7 die; 8 Dat; 9 die; 10 dat; 11 die; 12 dat; 13 die; 14 dat

---

## Vragen bij tekst 5

1 Simon is een grote fan van de films van Von Trier. Hans vindt hem een fascinerend cineast, maar vindt niet al zijn werk even geslaagd. Simon begrijpt dat en zegt dat de protagonisten vaak hard overkomen, maar dat zijn films ook een droge, cynische humor hebben. 2 fascinerend, revolutionair, geslaagd, subtiel, (vrij) hard, (nogal) humoristisch, droog, cynisch, onverwacht. 3 Dit lijstje is meer genuanceerd en intellectueler. 4 De woordkeuze en de stijl lijken formeel, maar Hans en Simon spreken elkaar aan met 'je' en 'jij'. 5 Hans and Simon are obviously interested in films on a more professional level, which is illustrated by the way they talk about them. Some people may find them a bit pretentious as it looks as if they are trying to impress each other with their educated views.

---

## Oefening 15

1 cineast; 2 gaat over; 3 gespeeld; 4 verhaal; 5 figuren; 6 acteerprestaties; 7 set; 8 personages; 9 kapsel; 10 satire; 11 in beeld heeft gebracht; 12 bekijken

---

## Oefening 16

a 1 Ik vind rood een mooie kleur voor de woonkamer. 2 Ik hou niet van het leven in de stad omdat dat te druk is. 3 Ik vind actiefilms een goede ontspanning. 4 Ik eet graag Indonesische rijsttafels (want die vind ik heel lekker). 5 Ik vind dat moderne meubels koel en lelijk zijn.

b 1 Ik vind rood niet zo'n goede kleur voor de slaapkamer, lichtgroen vind ik veel rustiger. 2 Ik hou meer van het leven in de stad dan van het leven op het platteland omdat er in de stad veel meer te doen is. 3 Ik vind actiefilms best ontspannend, maar romantische komedies vind ik toch ontspannender. 4 Ik hou wel van Indonesisch, maar vind Thais eigenlijk lekkerder. 5 Ik vind (dat) moderne meubels veel ongezelliger (zijn) dan tweedehandsspullen, daar hou ik meer van.

---

## Oefening 17

*Examples:*

1 Hou jij van minimalistisch design? 2 Vind jij roddeltijdschriften leuk om te lezen? 3 Lees jij soms op de WC of in bed?

---

## Oefening 18

1 het strandhuis; 2 de telefoonrekening; 3 de koptelefoon; 4 het toiletpapier; 5 het televisieprogramma; 6 de tandpasta; 7 de sportschoen; 8 de badkamer; 9 de politieauto; 10 het muziekfestival

---

## Oefening 19

1 de werktafel, het werkboek, het werkwoord, het werkuniform; 2 het winkelraam, de winkel deur, de winkerkast, het winkeluniform; 3 de voor deur, het voorwoord, de voorkamer; 4 de eettafel, de eetkamer; 5 het nawoord; 6 het woordenboek; 7 het keukenraam, de keukendeur, de keukentafel, de keukenkast, het keukenuniform; 8 de school deur, het schoolboek, het schooluniform

---

## Oefening 20

1 het tijdsverschil; 2 het verkeersbord; 3 de Koninginnedag; 4 de pannenkoek; 5 het wetsvoorstel; 6 het kippenei; 7 de sleutelbos; 8 het drugsbeleid; 9 het lichaamsdeel; 10 de studentenkamer

## Oefening 21

Examples based on hoofd:

- het hoofdartikel: *Het hoofdartikel gaat over de toestand in Syrië.*  
 de hoofdletter: *In het Nederlands schrijf je de namen van maanden en dagen zonder hoofdletter.*  
 de hoofdpijn: *Als ik te lang voor mijn computer zit, krijg ik hoofdpijn.*  
 de hoofdrol: *Humphrey Bogart speelt de hoofdrol in Casablanca, naast Ingrid Bergman.*  
 het hoofdthema: *Het hoofdthema van Lolita is de obsessie van een oudere man voor een jonge nymf.*

## Oefening 22

1 Something to do with a nervous camera? 2 two main clauses: *De opvallende . . . niveau + en bevestigen . . . cineast* 3 *De opvallende en nerveuze camerabewegingen* = subject of both sentences, but is left out in the second one. 4 part 1: zijn, part 2: bevestigen 5 no other verbal elements

## Vragen bij tekst 6

1 [Possible answers] The Matrix Reloaded: \*\*(\*) , Cidade de Deus: \*\*\*\*\* , Maid in Manhattan: \*\*\*\* , Dogville: \*\*\*\*\*.

2 The Matrix Reloaded: uit een mannenblad of een tienerblad, door het taalgebruik; *vette film, doorlullen, gave special effects, supercool*; Cidade de Deus uit een serieus filmblad, door het genuanceerde taalgebruik; *ingenieus, briljant, psychologisch ragfijn, hyperkinetisch, dynamisch, functioneel, gedreven, virtuoos, provocerend en bruut*. Ook de onderwerpen zoals *scenario, tijdsconstructie, karaktertekening, camerawerk, montage, soundtrack en vertolking*, duiden op een meer analytische kijk op film dan puur ontspanning. Maid in Manhattan: uit een stereotyp vrouwenblad, omdat ze veronderstellen dat de kijker geïnteresseerd is in: *zal hij nog van haar houden, het schattige zoontje en de harverwarmende scènes*. Dogville: een kwaliteitskrant of een serieus filmblad, door het meer intellectuele taalgebruik: *minimalistisch drama, proloog, enscenering, de natuurelementen*. Ook de adjectieven duiden op een voorliefde voor de nuance: *zowel symbolisch als analytisch, vlijmscherp, fascinerend, hoog (niveau), uitzonderlijke (cineast)*.

4 [Possible answer] The Matrix Reloaded is een filosofische actiefilm met veel indrukwekkende 'special effects'. Er is een complex plot met veel personages, waar je nog lang over kan praten.

Cidade de Deus is een gewelddadige film met een ingewikkeld scenario. De personages zijn diep uitgewerkt. De camera's bewegen heel snel en de hele film zit goed in elkaar.

Maid in Manhattan gaat over een kamermeisje dat verliefd wordt op een rijke man. Hij weet niet dat zij een kamermeisje is en een alleenstaande moeder. Een romantische komedie met Jennifer Lopez en Ralph Fiennes in de hoofdrol.

Dogville is een film van Von Trier en gaat over de wreedheid van mensen. De film is minimalistisch; natuur en licht spelen een grote rol. Ook nerveuze camerabewegingen zijn van de partij.

## Oefening 23

Example: film review for popular magazine, very informal style:

Man, ben gisteren naar het vervolg op *Bridget Jones* gaan kijken. Tsjonge, die film is nog erger dan de eerste. Vreselijk geacteerd en het plot nog zieliger dan de vorige versie. La Jones is ondertussen getrouwd met 'de goede' en gaat terug rotzooien met 'de ploert', opnieuw gespeeld door een zo mogelijk nog walgelijkere Hugh Grant. Waarom waarom? Gelukkig moet je helemaal niet gaan kijken, zeg maar dat ik het gezegd heb.

## Oefening 25

[example text]

Iedereen kent Ken Livingstone, de bekende en beruchte burgemeester van Londen. Of moet ik zeggen: beroemde? Veel mensen denken dat hij een beetje een ruwe man is, een typische ouderwetse socialist, een man van de vakbonden, iemand die niet zal toegeven. Maar toen ik hem vorige week een bezoekje heb gebracht in zijn mooie huis in een Londense buitenwijk, zag ik een heel andere persoon voor me.

Livingstone houdt van antiek, klassieke muziek en zijn tuin is een juweel. In zijn vrije tijd zit hij in de tuin te werken, naar een opera van Verdi te luisteren of snuffelt hij rond op antiekmarktjes in de buurt van Notting Hill. Zijn huis is ook heel mooi ingericht, heel licht en het straalt rust uit. Livingstone zegt zelf dat hij dit nodig heeft, het is een oase voor hem, in groot contrast met zijn kantoor.



Wanneer hij thuis is, kookt hij ook graag zijn eigen potje. Zijn favoriet recept is heel Engels; lamskarbonaden met muntsaus, *mushy peas* en frietjes.

Op die manier laadt hij energie op en zo kan hij de volgende dag weer de ambitieuze en gedreven burgemeester spelen. Maar onder dat harde uiterlijk schuilt een gevoelige, aardige en rustige man.

## Vragen bij tekst 7

1 Henk vindt dat Beckham heel uniek is en durft te doen wat hij wilt, hij doet niet zoals elke cliché voetballer. Dat is nu net wat Josefiën niet fijn aan hem vindt; zij vindt hem geen 'echte man', een voetballer die huult, dat kan niet.

2 Een metroseksueel is een man die evenveel van auto's als van gezichtscreme houdt. Hij is een bevrijde, postmoderne, stedelijke Renaissance man. Hij doet wat hij wil, koopt wat hij wil en geniet van wat hij wil. Hij trekt zich niets aan van wat de wereld om hem heen 'mannelijk' vindt.

3 Henk zegt: 'Ik hoorde zijn iele stem, . . . charisma . . . enorme rust', Josefiën zegt: 'die rare, hoge stem, die menig vrouw ieder lustgevoel ontnemt'. Voor Henk is Beckham's stem karakteristiek voor zijn rust en bijna Zen-achtige uitstraling, een beetje zoals een god, die boven alles staat. Voor Josefiën is het net een aanwijzing voor het gebrek aan mannelijkheid van Beckham, doordat ze de stem verbindt met het effect op het libido van vrouwen.

4 Uiterlijk Beckham volgens Henk bijvoorbeeld: heeft tatoeages, in een sarong lopen, nagels lakken, wenkbrauwen epilieren, houdt van gezichtscreme. Uiterlijk Beckham volgens Josefiën bijvoorbeeld: mooie man, perfect gezicht, betoverende lach, altijd bezig met zijn uiterlijk.

5 Persoonlijkheid Beckham volgens Henk bijvoorbeeld: enorme rust, Zen-achtig, bevrijd, postmodern, stedelijk, doet wat hij wil, trekt zich niets aan van wat de wereld om hem heen 'mannelijk' vindt, een rolmodel.

Persoonlijkheid Beckham volgens Josefiën bijvoorbeeld: een watje, niet perfect, barst om het minste in tranen uit, niet onverschrokken zoals andere voetballers, geen 'vent'.

6 Henk's comments mainly focus on the way Beckham looks and how this is very individual and unlike your average football player. As Henk thinks that this makes Beckham a role model, it is normal that he should focus on this aspect. Josefiën on the other hand lists the obvious points about Beckham's looks but she adds that this is all he cares about. This is followed by a 'but' and then she lists the character traits which are less perfect to her, as they are not very manly, she also lists what he is not, all the things she expects from a football player.

7 The *metroseksueel* is a modern man, a hybrid version of traditional men and women; an individual, whereas the *voetballer* is a more traditional image of what a man should be and how he should perform in a group.

8 De metroseksueel bij voorbeeld: *de enige die durft, charisma, enorme rust, ik was onder de indruk*; words that have a positive ring such as *bevrijd, postmoderne, Renaissance man*, words with a strong connotation of individualism, which is exactly what Henk admires; *doen wat ze willen, ze trekken zich niets aan*, also conjures up the image of the rebel, the one who dares to be different. Last line: *Een rolmodel voor mannen en vrouwen*, summarises his view. De voetballer bijvoorbeeld: *past niet bij het beeld, onverschrokken kerels, mannen die liever hun tong zouden inslikken dan de buitenwereld hun tranen te tonen*; a strong image of strong men, admired by the writer. *het ergste . . . een watje*, this is just about the worst a man can be, followed by an enumeration of instances where Beckham behaved too softly. Last line: *Wees nou eens een vent*, summarises her view, she obviously thinks he is not a 'real man'.

## Oefening 26

Examples:

1a Nou ja, die Beckham is toch een doetje! Wat een schat, maar jongens, wat een kreng van een wijf heeft ie! Ja, het is duidelijk wie daar de broek draagt. Pfff, maar ja, welke vrouw zit te wachten op een man die altijd in de spiegel zit te kijken en sarongs staat te passen? Maar goed, wij moeten gelukkig niet met hem samenleven en we vinden het wel leuk hem overal op foto te zien, want het is toch zo'n lekkere knul.

1b Nou ja, nu moeten we nog geloven dat Beckham de nieuwe man is waar we al die jaren op hebben zitten wachten. In godsnaam, welke zichzelf respecterende vrouw wil nu een man die zich gedraagt als een dom blondje? Dat is de ergste man en de ergste vrouw gecombineerd in een persoon! De arrogantie van de doorsnee man in combinatie met de ijdelheid en domheid van de stereotype vrouw uit de vrouwenblaadjes. Straks gaat hij nog breien ook, help!

1c Wat een plaatje hè, die Beckham, waren onze mannen maar zo! Mijn Arie draagt altijd zo'n vreselijk praktische kleren en die zou niet dromen van gezichtcreme. Deodorant, ja, dat kan nog net. O, heerlijk lijkt me dat, zo'n nette jongen, wat een droom. Ik ben wel zeker dat hij nooit vuile sokken onder het bed gooit of zijn ontbijt tot 's middags op de keukentafel laat staan. Misschien kan hij wel zelf zijn hemden strijken en schoenen poetsen!

1d Ja, Beckham, je draagt wel idiote outfits, maar we moeten het toegeven, je bent een geniale voetballer! Maar waarom toch die tutterige accessoires, jongen? Waarom is dat voor nodig? Waarom niet gewoon met de jongens naar de kroeg? Is dat misschien niet goed genoeg voor je? Vreemde vogel ben je, hoor. Ik zou bijna denken dat je 'verkeerd' bent, maar je hebt dat hete wijfje van de Spice Girls en drie kinderen, dus dat zal wel OK zijn. Gelukkig maar.

## Unit 6

### Vragen bij tekst 1

1 Arie werkt sinds kort als teamleader in een callcenter en Marianne werkt al 6 jaar op het ministerie van landbouw als administratief medewerker.

3 Arie vindt zijn baan heel leuk, er is een goede sfeer in zijn team en ook zijn baas is sympathiek. Marianne zit te 'suffen' op haar baan, maar ze vindt het wel lekker gemakkelijk, ze kent iedereen en ze zit veilig. Ze zegt wel dat ze liever iets met meer menselijk contact zou willen doen.

4 Arie: *verwachting*: hogerop kunnen geraken; leuk team = leuk werk (werk anders saai); *positief aan huidig werk*: leuk team, bedrijf betaalt studie.

Marianne: *verwachting*: moet makkelijk zijn, veilige positie, niet erg dat het wat saai werk is; *positief aan huidig werk*: goed betaald, makkelijk, leuke collega's.

5 Waarschijnlijk zijn ze goede vrienden. Anders zou Marianne niet zo openlijk vertellen over haar weekend en hoe ze zit te suffen op haar baan. Heel informeel taalgebruik: *hoi, tsjonge, ben ik ook* (no subject), *pff, eh, doen!*. Arie geeft Marianne ook heel direct advies.

### Oefening 1

c *Example*:

In mijn ideale baan heb ik geen collega's en werk ik alleen thuis als freelancer. Dan kan ik werken waar en wanneer ik wil. Ik hou er niet van als er iemand over mijn schouders kijkt. Ik kan ook werken in mijn pijama, met een glas wijn, om drie uur 's nachts en uitslapen als ik daar zin in heb. Natuurlijk moet ik wel genoeg werk hebben, maar ook niet te veel, want ik heb een hekel aan stress.

### Vragen bij tekst 2

1 Ze komen uit Vlaanderen, want ze zeggen Franse dingen zoals *ça va*. Je hoort ook de 'zachte g' en de minder ronde tweeklanken. Planckendaal, the zoo, is in Belgium. Ze gebruiken Vlaamse woorden zoals *tof* en *schoon* (=mooi). 2 Ze zijn naar de dierentuin geweest en hebben pannenkoeken gebakken en ijsjes gegeten. 3 Tom heeft het hele weekend aan een verslag over een verbrandingsoven gewerkt. 4 De verbrandingsoven van Tom is (vermoedelijk) kankerverwekkend. Elke doet onderzoek naar frauduleuze praktijken van een schepen. 5 *bijvoorbeeld: ergens wel soep van lusten* = iets erg lekker vinden, iets graag willen; *ergens soep van kunnen koken* = als iets heel erg vuil is; *het is niet veel soeps* = het lijkt op niet veel, *in de soep zitten* = in de verlegenheid zitten; *in de soep draaien* = kapot maken; *dat is linke soep* = dat is gevaarlijk, met risico's. 6 Elke en Tom zijn collega's en ze kennen elkaar relatief goed. Waarschijnlijk zijn ze van dezelfde leeftijd. Tom vraagt aan Elke: *Hoe was 't weekend, iets tofs gedaan?*, dus hij veronderstelt dat ze dezelfde dingen leuk vinden. Ze zitten op hetzelfde niveau, want ze onderzoeken allebei schandalen en kennen dezelfde mensen (*Philips*, die er de brui aan heeft gegeven). Ze praten wel voornamelijk over werk, dus ze zijn vermoedelijk geen goede vrienden buiten het werk. Tom gebruikt twee keer 'we' (*we mogen geen fouten maken, wat leven we toch in een schone wereld*) wat impliceert dat hij en Elke elkaars gedachten delen.

---

## Oefening 2

1 h; 2 b; 3 e; 4 g; 5 c; 6 d; 7 a; 8 f

---

## Oefening 3

1 o; 2 k; 3 c; 4 d; 5 f; 6 g; 7 h; 8 a; 9 e; 10 b; 11 j; 12 i; 13 l; 14 n; 15 m

---

## Oefening 6

[messy office] Er staan mensen in de deur te praten. Er liggen papieren en mappen op de grond. Er liggen heel veel papieren op de bureaus. Er zit niemand aan zijn bureau. Iedereen staat kletsen. [tidy office] Er zitten mensen stil te werken aan de bureaus. Er staan computers op de bureaus en er liggen nergens papieren en mappen te slingeren (lie around).

---

## Oefening 7

1 Ik heb er 3 geselecteerd. 2 Ik heb er 10 nodig. 3 Er drinken er 6 koffie en 4 thee. 4 Er komen er 2 in aanmerking voor deze functie. 5 Ik heb er 25 afgedrukt. 6 Ik heb er 60 onder me. 7 Er zijn er nog 17 vrij. 8 Ik heb er al X gehad. 9 Ik drink er normaal X. 10 Ik ken er X.

---

## Oefening 8

*Examples:*

1 Ja, daar ben ik regelmatig geweest toen ik student was. 2 Nee, ik heb er niet altijd gewerkt, vroeger stond ik in een kaaswinkel. 3 Nee, ik heb er nooit gewerkt, maar wel een paar maanden gewoond, in Eindhoven. Mijn partner heeft even voor Philips gewerkt. 4 Ja, ik zou er graag willen werken, want zo kan ik de taal oefenen. 5 Nee, eigenlijk niet, want ik zou me er niet kunnen concentreren. Ik zou er steeds afgeleid zijn en de afwas gaan doen en zo.

---

## Oefening 9

1 Nee, ik heb er niet naar gesolliciteerd. 2 Ja, hij doet er onderzoek naar. 3 Oh nee, daar praten wij nooit over. 4 Nee, ik heb er nog niet op geantwoord. 5 Oh ja, daar hou ik erg van! 6 Pff, nee, daar heb ik een hekel aan. 7 Ja, ik ben er nog een paar weken mee bezig. 8 Ja, het gaat er deels over. 9 Misschien, dat hangt ervan af. 10 Nee, ik ben het er helemaal niet mee eens.

---

## Vragen bij tekst 3

1 Hij nodigt zijn team uit op het functioneringsgesprek. Hij wil ze eraan herinneren dat ze verslagje moeten schrijven en een zelfevaluatieformulier moeten meebrengen. 2 Het is een positieve kijk op de prestaties van het voorbije jaar. Doelstellingen en salaris worden besproken. 3 De collega's moeten een verslagje schrijven met een samenvatting van hun doelstellingen en eventueel andere punten die ze willen bespreken. Ze moeten ook het evaluatieformulier meebrengen. 4 Collega's denken misschien dat het een soort van controle is of ze hun werk wel goed doen. Als ze niet goed 'scoren' op de doelstellingen, wil dat zeggen dat ze geen (grote) salarisverhoging krijgen en bij de volgende herorganisatie ontslagen worden. Arie wil duidelijk maken dat het gaat om het 'nog beter maken van het team door elkaar beter te begrijpen'. 5 Het lijkt wel een uitnodiging voor een feestje. Dat is het natuurlijk niet. Arie doet dit om het officiële karakter van het functioneringsgesprek te verkleinen. Hij wil vooral dat het positief lijkt en een constructieve ervaring voor alle partijen. 6 Geen paniek, een positieve kijk, jullie prestaties, nog beter kunnen presteren, knelpunten snel uit de weg helpen, spreek me gerust aan. 7 Hoi allemaal, het is weer zover. x.. komt eraan. geen paniek, je salaris uiteraard, een kort verslagje, je hoeft niet zenuwachtig te zijn, tot dinsdag! 8 Vermoedelijk zijn Arie en zijn team nog redelijk jong. Arie is teamleader maar probeert toch de goede vriend van zijn collega's te zijn. Hij schrijft informeel en joviaal. De hiërarchie is dus niet zo duidelijk, hoewel die er wel is.

---

### Vragen bij tekst 4a

1 De bestelde pcmcia cards zijn niet geleverd. Ze hadden die verwacht op 19/01 en het is nu 10 dagen later en ze zijn er nog niet. 2 Nee, de verantwoordelijke in Vught heeft al verscheidene malen tevergeefs geprobeerd contact op te nemen. 3 De laatste zin is een goed voorbeeld; hij gebruikt het vriendelijke *'zou u eens willen nakijken. ...'*, gevolgd door *'u kan me direct bereiken op mijn mobiele nummer'*. Vermeer verwacht dus wel heel snel een reactie van Arie Vandebril.

---

### Vragen bij tekst 4b

1 Er is een vertraging op alle leveringen van pcmcia cards uit Taiwan, vanwege een brand bij de producent daar. 2 De bestelling is bij een andere producent geplaatst. De leveringstermijn was drie weken. 3 De afdeling van Vermeer had hier bericht over moeten ontvangen, maar dat is niet gebeurd. 4 In de eerste zin geeft hij zijn beste wensen en verontschuldigt hij zich. Hij herhaalt zijn verontschuldiging op het einde van de paragraaf en belooft dat het niet meer zal gebeuren. Verder probeert hij behulpzaam en professioneel over te komen door de referentie te geven waar de klant de bestelling kan opvolgen. 5 Nee, hij zegt: 'Daar is blijkbaar iets misgelopen'. Hij zegt dus niet wie de schuldige is.

---

### Oefening 10

*Example of email to manager:*

subject: re: levering xyz  
datum: 22/02/2005  
van: ik@boekhandel.nl  
aan: manager@boekhandel.nl

Hoi Sabine,

Er is iets misgelopen bij levering xyz. De klant had twee exemplaren besteld maar door een foutje in ons systeem zijn er twintig exemplaren naar hem opgestuurd. Tot zo ver geen probleem, maar de leverancier is uitgever AZ en die nemen in principe geen fout bestelde boeken terug.

Zou jij misschien toch eens kunnen bellen met de heer Vandermeulen bij AZ, om te horen of ze geen uitzondering kunnen maken? Want dat is toch te gek anders. Wat gaan wij met die achttien boeken doen?

Bedankt,

Ik.

*Example of email to customer:*

subject: re: levering xyz  
datum: 22/02/2005  
van: ik@boekhandel.nl  
aan: klant@adres.nl  
cc: manager@boekhandel.nl

Beste heer Klant,

Recent hebt u twee exemplaren van xyz besteld. U zal deze spoedig in de bus vinden.

Door een fout in ons systeem zal u echter geen twee, maar twintig exemplaren van dit boek ontvangen. Onze excuses hiervoor, maar maakt u zich geen zorgen, wij nemen deze uiteraard kosteloos weer terug. Het enige wat u moet doen, is ons contacteren op het nummer 012/345 6789 zodra u de bestelling ontvangen hebt. Dan sturen wij onmiddellijk een koerier om de 18 overbodige exemplaren op te halen.

Nogmaals onze excuses voor het ongemak. Wij hopen u weer spoedig bij [www.boekhandel.nl](http://www.boekhandel.nl) te mogen verwelkomen. Heel veel leesplezier,

Met vriendelijke groeten,

Ik.

## Oefening 11

Arie says: *zouden jullie me allemaal kunnen emailen wanneer het jullie het beste uitkomt?*. He phrases it as a polite request to suggest a time that suits them. So he is very careful not to impose too much on them.

## Oefening 12

1 Kom je dit weekend naar huis? / Zou je dit weekend naar huis willen komen? / Heb je zin om dit weekend naar huis te komen? 2 Zouden jullie volgende week uit eten willen gaan? / Zullen we volgende week samen gaan eten? / Hebben jullie zin om volgende week ergens wat te gaan eten? 3 Komen jullie dinsdag allemaal naar de vergadering? / Zouden jullie dinsdag allemaal naar de vergadering kunnen komen? 4 Zou je voor de les even naar mijn kantoor kunnen komen? / Kom voor de les even naar mijn kantoor. 5 Zou je misschien vanavond iets willen gaan drinken? / Heb je misschien zin om vanavond samen iets te gaan drinken?

## Vragen bij tekst 5

- 1 *Uitnodiging mevrouw Van Oorschoot tot Sevenaer*
  - Een (formele) aanhef: *geachte medewerkers en relaties van . . .*
  - Formele taal; *zij heeft een nieuwe functie aanvaard*.
  - De uitnodiging ziet er heel formeel uit.
  - De nieuwe baan wordt gezien als een promotie. De nieuwe baan is ook de reden van het vertrek van mevrouw VOTS.
  - De uitnodiging voor de receptie is persoonlijk: *Wij stellen u graag in de . . .*. Dat is het enige moment in de uitnodiging dat zowel de schrijver als de lezer expliciet aanwezig zijn.
  - De informatie wordt heel objectief gepresenteerd. De *schrijver* geeft geen persoonlijk, emotioneel oordeel over VOTS.
  - De receptie zelf is vermoedelijk formeler, met een duidelijke begin- en eindtijd.
- Uitnodiging Hester van Voort*
  - Geen aanhef, alleen een titel.
  - Deze uitnodiging is een aankondiging in een nieuwsbrief.
  - Informele taal: *ze heeft een leuke nieuwe baan*.
  - De nieuwe baan is geen verrassing, de gedachtenpunten geven dit aan. De nieuwe baan is dan ook geen stap verder in de carrière, maar een gevolg van het verhuizen van haar gezin (vermoedelijk door de baan van de man).
  - De uitnodiging zelf is heel algemeen gesteld: *Geen afscheid zonder receptie, iedereen is welkom*. Iedereen is natuurlijk niet iedereen, het zijn alleen de collega's die deze nieuwsbrief lezen.
  - De 'schrijver' spreekt die lezers indirect aan via *Misschien weet nog niet iedereen het . . . en Niemand is erg blij dat . . .*. Zo geeft hij/zij ook een oordeel.
  - De receptie is losser georganiseerd, hij begint *vanaf 5 uur* en er is geen eindtijd gegeven.

2 *Beste collega's*, of zelfs informeler *hei iedereen*, of droger, *aan alle medewerkers*, omdat de stijl vrij informeel is. 3 In de eerste plaats het verschil tussen *mevrouw* en de voornaam: *Hester*. *Mevrouw* heeft een hogere functie en dit bericht is voor al het personeel, inclusief de lagere functies. De hiërarchie op het werk van Hester is vermoedelijk minder strikt; dat zie je aan de informele stijl, hoewel de aankondiging even goed voor alle collega's geldt. Wanneer ze *mevrouw* en *Hester* prijzen om het werk dat ze gedaan hebben, is dat *de drijvende kracht* en *'zeer eigen wijze'* van *mevrouw* versus het *enthousiasme* van *Hester*. Over *Hester* wordt ook gezegd dat niemand blij is dat ze weggaat, ze was dus populair. *Mevrouw VOTS 'zeer eigen wijze'* geeft aan dat ze misschien niet zo'n makkelijk persoon was. Haar *gedrevenheid* kan evengoed geïnterpreteerd worden als hard en veeleisend. 4 (zie ook eerder) *Mevrouw VOTS* heeft een directeursfunctie en moest dus de baas spelen en leiden. *Hester* was manager, wat inhoudt dat ze ook moest leiden, maar het impliceert ook samenwerken met een team. Daarom is *enthousiasme* belangrijk. 5 (zie ook eerder) De hiërarchie op beide afdelingen is duidelijk verschillend. De namen voor de banen geven dit al aan, het gebruik van de voornaam is een andere indicatie. *Mevrouw VOTS* had de hoogste functie en de uitnodiging was gericht aan alle medewerkers. *Hesters* functie is vermoedelijk niet de hoogste en daarom is het ook mogelijk informeler te zijn. De aankondiging in de nieuwsbrief richt zich op hogere zowel als lagere functies.

### Oefening 13

*There are other possibilities:* Ik ga vaak koffie halen wanneer ik me verveel op kantoor. / Ik krijg vaak hoofdpijn als ik te veel koffie drink. / Ik wil van job veranderen omdat er zo veel spanningen in het team zijn. / Ik lees meestal de krant terwijl mijn vriend(in) de afwas doet. / Ik voel me erg gestrest nu ik terug ben van vakantie.

### Oefening 14

1 Ik maakt het eten klaar wanneer ik thuis ben. 2 Ik koop een nieuwe auto als ik een nieuwe baan heb. 3 We zijn gewoonlijk klaar met eten voordat het nieuws begint. 4 Arie leest de krant terwijl zijn vrouw de hemden strijkt. 5 Sinds ik met die nieuwe baan begonnen ben, voel ik me veel beter. 6 Zodra je vader thuiskomt, gaan we aan tafel. 7 Ik zal je bellen wanneer ik terugkom van Amerika. 8 Nu ik in Engeland woon, heb ik veel meer tijd dan in Nederland, omdat ik hier veel minder verplichtingen heb. 9 Je gaat hier rechtstreeks tot dat je het politiekantoor ziet aan je rechterkant. 10 Jij was nog klein toen je naar het noorden verhuisde.

### Oefening 15

There are more possibilities, discuss: 1 Zij is heel mooi maar ze is niet getrouwd. / Zij heeft geen baan hoewel ze heel intelligent is. / Ze heeft geen diploma, zodat ze geen geschikte baan vindt. / Zij is heel aardig terwijl ze een schitterende carrière heeft. / Zij is heel bekwaam want ze heeft lang gestudeerd.

### Vragen bij tekst 6

1 De overheid biedt aan opleidingen voor werknemers voor de helft terug te betalen. 2 Alle werknemers en ambtenaren die in Vlaanderen wonen, het maakt niet uit waar je werkt. 3 Ze betalende helft terug. Ze hebben een budget van 17 miljoen euro hiervoor uitgetrokken. 4 Werknemers werken per definitie voor iemand anders, ze zijn dus niet hun eigen baas. Vaak voelen werknemers alsof alles boven hun hoofd beslist wordt. Daarom spreekt de slogan aan; wat de werknemers willen bijstudies, kunnen ze zelf beslissen, met de hulp van de overheid. 5 aanspreken van lezer: *wie in onze maatschappij mee wil, jouw opleiding, jouw keuze*; van een algemene aanspreking naar direct, ze veronderstellen dus dat de lezer, *de jij*, in de maatschappij meewilt en dat dat automatisch betekent dat hij/zij zich wil bijscholen. – benoemen van zichzelf: *de Vlaamse overheid, ze, we*. Niet consequent, het gaat van de derde persoon naar de eerste. Conclusie, zowel het aanspreken van de lezer als het verwijzen naar zichzelf, begint vrij algemeen en wordt vanaf de derde/vierde zin persoonlijker en directer. 6 Deze uitdrukkingen komen normaal voor in prijsvragen of in de uitverkoop. Ze hebben de connotatie dat je er snel bij moet zijn of je vist naast het net. De overheid gebruikt deze uitdrukkingen omdat ze het willen voorstellen als een 'unieke aanbieding' en de werknemers moeten niet lang aarzelen en snel handelen, want dit is een geweldige kans. (Uiteraard wil de regering dit budget ook binnen het jaar besteden, anders kunnen ze het aanbod het jaar erop niet meer herhalen, want dit soort fondsen zijn meestal niet overdraagbaar (*transferable*)).

### Vragen bij tekst 7

1 Op een powercursus leer je jezelf beter te profileren. 2 Je leert je eigen kwaliteiten en mogelijkheden beter kennen. 3 De training kan bevestigend werken, maar ook vaak confronterend zijn. 4 Iemand denkt bijvoorbeeld dat hij/zij goed opkomt voor zijn/haar belangen, terwijl een ander net denkt dat hij met hem/haar alle kanten op kan. 5 Je investeert in je eigen professionaliteit, je wordt deskundiger en je komt als persoon beter over en je bent slagvaardiger. 6 Nee, anders zouden ze haar citaat veel meer omkaderen met hun commentaar. Door het letterlijk over te nemen en bijna niet in te leiden, zeggen ze indirect dat ze het er mee eens zijn. Je kan natuurlijk ook zeggen dat ze op deze manier de lezer ruimte geven om zelf een mening te vormen. 7 Vermoedelijk is de tekst gericht op mensen die het gevoel hebben dat ze niet bereiken wat ze willen en dat ze niet overkomen zoals ze wensen. Vermoedelijk is de lezer niet zo zelfverzekerd en is hij of zij ontevreden met zijn/haar huidige leven. Hij/zij wil daar graag iets aan doen.

### Oefening 16

1 op is op; 2 zolang de voorraad strekt; 3 passen er een mouw aan; 4 komt op voor de belangen van; 5 profileren zich; 6 komen ze over; 7 uit de verf (zullen) komen; 8 staan achter; 9 aan bod komen

## Oefening 17

*Possible answers:*

1 Ik ga een cursus volgen zodat ik op mijn baan beter uit de verf kom. 2 Ik vind het heel goed dat Al opkomt voor de belangen van gevangenen wereldwijd. 3 Er zijn veel problemen met leveringen deze week maar we zullen er een mouw aan moeten passen. 4 Arie heeft een voorstel en hij vroeg me of ik het ermee eens ben. 5 We zitten al over ons budget, dus de kosten zullen erg hoog oplopen. 6 Ik vind dat een organisatie als Greenpeace zich als vredelievend moet profileren; ze moeten dus geen gewelddadige acties voeren. 7 Je moet die subsidie aanvragen want je hebt er recht op.

## Oefening 18

*Possible answers:*

1 Goh, wat kan jij goede rapporten schrijven! 2 Wat kan jij mooi tekenen, zeg. 3 Wat een chique leren tas heb je daar! 4 Nou, jij kan echt heel efficiënt organiseren!

## Oefening 19

*Possible answers:*

1 Je zou moeten proberen minder stopwoorden te gebruiken. Dat kom je veel professioneler over. Die kleine dingen maken vaak een groot verschil. 2 Misschien kan je 's morgens telkens een duidelijk plan maken van wat je die dag wil doen. 's Avonds kijk je dan na of je je plan hebt afgewerkt. Op die manier ga je efficiënt met je tijd om. 3 Je zou kunnen proberen jezelf deadlines te geven, bijvoorbeeld: voor dit rapport geef ik mezelf drie uur, en je doet dan ook echt je best het rapport op drie uur af te werken. Zo blijf je je bewust van de tijd en leer je snel en efficiënt werken. 4 Misschien moet je in de toekomst streven naar de meest ideale oplossing en echt geloven dat alles goed zal aflopen. Meestal loopt het dan ook zo. 5 Je zou kunnen proberen om wat meer voorstellen te doen in vergaderingen en initiatief te nemen. Je zal merken hoe goed je je voelt wanneer je zelf dingen in handen hebt.

## Oefening 21

*Example:*

Beste Marcel,

Op de laatste personeelsvergadering heb je gezegd dat we allemaal eens moesten kijken naar welke opleidingen we wilden volgen. Nu, ik heb eens gekeken op die website en ik heb een geweldige interessante cursus gevonden over webpagina's ontwerpen. De cursus behandelt de basics, maar gaat ook dieper in op technische kwesties en layout.

Het zou heel goed zijn als ik die kan volgen, want dan kan ik meer werk zelf doen, wat we nu uitbesteden (outsources) aan die peperdure webdesigner. Het lijkt me ook heel leuk werk om te doen.

Wat denk je? De cursus is een avond per week en is niet gigantisch duur.

groetjes,

X

## Oefening 22

*Verantwoordelijkheden*

- volledig beheer en rendement van kantoor
- zorgen voor groei kantoor
- motiveer, coaching en groei van medewerkers
- klantenbehoeften evalueren en langetermijnrelaties opbouwen

*Eisen*

- gegradueerde met commerciële gedrevenheid
- beide landstalen perfect beheersen
- sterke ervaring noodzakelijk
- sterk organisatietalent en overzien van meerdere projecten
- people manager
- energie en doorzettingsvermogen

*Arbeidsomstandigheden*

- uitdagende functie in dynamisch en groeiend bedrijf
- permanente opleiding en begeleiding
- motiverend salaris
- extralegale voordelen: auto en gsm

### Vragen bij tekst 8a

- |                                     |                                                          |
|-------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| 3 <i>Positief</i>                   | <i>Gewichtig</i>                                         |
| <i>uitdagende functie</i>           | <i>u bent verantwoordelijk voor het volledige beheer</i> |
| <i>cruciale rol</i>                 | <i>volwaardige HR adviseur</i>                           |
| <i>motivatie, coaching en groei</i> | <i>u bent minstens een gegradueerde</i>                  |
| <i>dynamisch en groeiend</i>        | <i>u beheerst de eide landstalen perfect</i>             |
| <i>investeren in werknemers</i>     | <i>u weet als people manager</i>                         |
| <i>motiverend salaris</i>           |                                                          |

2 ja, *een motiverend salaris* [in Belgium, salaries are not often explicitly mentioned in job ads].

3 ja, *wij investeren in onze werknemers door permanente opleiding, – een dynamisch en groeiend bedrijf*, dit impliceert dat de persoon met hard werken en extra training mogelijk naar hogere functies kan werken.

4 functieomschrijving, het volledige beheer, het rendement, klantenwerving, klantenopvolging, groei, rol, de motivatie, coaching, groei, medewerkers, adviseur, klanten, behoeften, oplossing, langetermijnrelatie profielomschrijving, gegradueerde, gedrevenheid, landstalen, ervaring, sector, projecten, banen, people manager, medewerkers, energie, doorzettingsvermogen.

aanbod, functies, bedrijf, werknemers, opleiding, begeleiding, salaris, voordelen, auto, GSM.

5 Veel van de substantieven zijn genominaliseerde verba en die klinken formeler (voorbeeld: klantenwerving, coaching). De tekst wordt zo vrij moeilijk om te lezen en maakt hem statisch.

### Vragen bij tekst 8b

1 energieke, goede contactuele, klein team. Goede salariëring, Uitstekende werksfeer, afwisselend werk.

2 Vermoedelijk betekent dit in de praktijk dat hij de bollen in dozen moet doen, labels kleven enz. 3 Volgens de advertentie wel, maar er staat wel bij: *overeenkomstig het functieniveau*, dus dat wil zeggen, goed betaald voor dit soort werk. Dat wil dus niet zeggen dat de sollicitant veel geld gaat verdienen. 4 Er wordt niets gezegd over doorgroeien en het is een klein team, dus heel veel stappen hogerop zal de bloembollenvakman niet kunnen doen. 5 De advertentie staat in de derde persoon. Dat maakt het afstandelijker. De lezer voelt zich niet direct aangesproken en het is ook minder veelbelovend. Dat komt ook door bijvoorbeeld de droge opsomming onder *arbeidsvoorwaarden*. Er staat bijvoorbeeld niet: *Wij bieden u een goed salaris, uw werk is afwisselend en de werksfeer is uitstekend*. Als je dat leest, denk je: "hé ja, dat lijkt een leuke baan!". 6 Nee, de zinnen zijn actiever, *hij moet, hij zal moeten*, etc. Maar door het terugkerende *moeten* krijgt de advertentie iets dwingend (forcing) en spreekt hij niet erg aan. Het geeft aan dat de positie een ondergeschikte (subordinate) is in de organisatie.

### Vragen bij tekst 9

1 Hij is recent verhuisd, heeft ervaring in de sector en zoekt dus nu werk in de buurt. 2 Linda zegt dat dat niet de bedoeling was, maar dat ze dat wel kunnen bekijken. 3 Linda stelt zich voor met haar voornaam. Jan met voor- en achternaam. Ze spreken elkaar aan met u.

### Oefening 23

*Example of dialogue:*

- A Goedemiddag, hoofdkantoor Interim, met Susanne.
- B Goedemiddag mevrouw, met Corine De Laet, ik bel in verband met die vacature voor office manager in een van uw kantoren.
- A Dan moet u met HR spreken, ik verbind u door.
- C HR, met Harry, hoe kan ik u helpen?
- B Goedemiddag meneer, Corine De Laet is de naam en ik heb enkele vragen over uw vacature voor office manager.
- C Vraagt u maar.
- B Nou, ten eerste, is het ook mogelijk deze baan deeltijds te doen?
- C Nee, dat is helaas onmogelijk voor deze functie, gezien al de verantwoordelijkheden. We hebben echt iemand nodig die daar 110% procent staat, elke dag. Het is een heel veeleisende baan, daarom is het ook goed betaald en geeft het veel voldoening als het goed gaat.



- B Ja, dat begrijp ik, dat is jammer. Ik zal er eens over nadenken. Dan had ik nog een vraag. Waar is het kantoor gelegen, want ik zou graag in de buurt werken?
- C Dit kantoor is gevestigd te Mechelen, maar voor de baan zal u eigenlijk heel Vlaanderen moeten rondrijden, want de klanten zitten overal. Daarom krijgt u ook een auto en een GSM van het werk.
- B Mmm, dat is toch niet voor mij dan. Nou, dank u wel voor de informatie en uw tijd en een prettige dag verder.
- C Tot uw dienst, mevrouw.

## Oefening 24

1 Zouden jullie straks brood willen kopen? 2 Gisterenavond heb ik een mooie film gezien op de televisie. / Gisterenavond heb ik op de televisie een mooie film gezien. 3 Vliegen jullie volgende week ook naar Amsterdam? 4 Wij vonden de test niet zo moeilijk omdat we goed gestudeerd hadden. 5 Kan je me bellen zodra je een antwoord hebt? 6 Het is leuk als iemand je zomaar een bloemetje geeft. 7 Hij vertelde me dat hij de hele nacht vol spanning in dat boek heeft gelezen/gelezen heeft. 8 Ik denk dat hij vanavond heel moe thuis zal komen. 9 Hoewel ik niet boos was, was ik toch erg teleurgesteld. 10 Wanneer mijn baas een email stuurt, staan er altijd spelfouten in.

## Oefening 25

*Possible answers:*

1 Ik ga terug studeren als mijn kinderen wat ouder zijn. 2 Ik verander van baan wanneer ik mijn huidig werk beu word. 3 Ik neem ontslag want ik ben mijn baas, mijn collega's en heel dat kantoor grondig beu! 4 Ik ben misschien student, maar ik weet wel dat ik later een goedbetaalde baan wil. 5 Ik studeer elke dag Nederlands, tenzij ik moet werken want dan ben ik te moe 's avonds. 6 Ik studeer Nederlands omdat ik veel familie in Vlaanderen heb en graag met ze wil praten in hun eigen taal. 7 Hoewel ik weinig tijd heb, probeer ik toch altijd goed te ontbijten en even de krant te lezen 's morgens. 8 Sinds ik in Leuven woon, ken ik hier veel meer mensen. 9 Terwijl jullie de oefening maken, ga ik even koffie halen. 10 Ik herlees elke week alle hoofdstukken, zodat ik er telkens weer nieuwe dingen in ontdek en bijleer.

## Vragen bij tekst 10b

1 Type C / mix van A + B + C: gebalanceerd, attent, tolerant, aardig, goede teamspeler. 2 Type A: twijfelend, onzeker, niet ambitieus genoeg. In een enquête over de relatie tussen persoonlijkheid en professioneel succes zijn dat geen positieve dingen.

## Oefening 27

*Possible answers:* 1 Je bent iemand die niet veel nodig heeft om tevreden te zijn. Voor jou is het niet belangrijk hoog op de maatschappelijke ladder te staan. Je stelt vaak het belang van anderen boven jezelf. Dat vind je ook wel makkelijk, want je vindt beslissingen nemen moeilijk. Zelf in het middelpunt staan ligt je niet. 2 Je bent niet de makkelijkste persoon om mee samen te werken, want je bent een grote individualist. Je zal altijd proberen om beter te zijn dan de rest. Dit maakt je niet zo'n goede teamspeler. Je draaft erg door en zo creëer je een grote afstand tussen jou en je collega's. Misschien bereik je meer in het leven, maar je zal daar eenzaam zitten, aan de top.

## Vragen bij tekst 11

2 b maar dat zeg je natuurlijk niet, want dat is behoorlijk grof en ongepast. 3 d want je zadelt je collega ermee op terwijl die niet in de vergadering zit en dus niet kan reageren. 4 a want dat is het antwoord van de 'professionele carrièregerichte werknemer', iemand die zijn werk voor zijn sociaal leven stelt, en dus graag in het weekend zit te werken. 5 *je roept hoorbaar, afspraak met vrienden, zeuren, je roept*; de tekst is heel vlot en vrij informeel geschreven, een herkenbare stijl voor de jonge professionele werknemer. 6 De echt ambitieuze werknemer zet zijn sociaal leven opzij om carrière te maken. Werk is belangrijker dan de rest. Als je carrière wil maken, zal je dag en nacht en weekends moeten werken. Je kan geen carrière maken als je van 9 tot 5 wil werken.

### Oefening 30

1 die; 2 die; 3 die; 4 dat; 5 dat; 6 dat; 7 dat; 8 die; 9 die; 10 dat

### Oefening 31

1 wat; 2 wie; 3 wat; 4 wat; 5 wat; 6 wie; 7 wat; 8 wat; 9 wat; 10 wie

### Oefening 32

1 De envelop waarin de factuur zit, ligt op de vensterbank. / De envelop waar de factuur in zit ligt . . . 2 De pen waarmee ik schrijf, heb ik gekregen van een klant. / De pen waar ik mee schrijf, . . . 3 De klant van wie ik de pen gekregen heb, is nu failliet. 4 De afdeling waarnaar ik verhuis, is heel groot. / De afdeling waar ik naar verhuis, . . . 5 Het boek waarnaar ik zoek, is nergens te vinden. / Het boek waar ik naar zoek, . . . 6 Het dorp waaruit Hans komt, is heel bekend om zijn kazen. / Het dorp waar Hans uit komt, . . . 7 De oorlog waartegen ik protesteer, is onwettig. / De oorlog, waar ik tegen protesteer, . . . 8 De vrouw voor wie ik stem, kent haar dossiers. 9 Het gebouw waarlangs wij rijden, is ontworpen door Rietveld. / Het gebouw waar wij langs rijden, . . . 10 Het pseudoniem waarachter de schrijver schuilgaat, is een anagram van zijn echte naam. / Het pseudoniem waar de schrijver achter schuilgaat, . . .

### Oefening 33

*Possible answers:*

1 Iets waaraan ik een hekel heb zijn vuile badkamers. / Waar ik een hekel aan heb, zijn vuile badkamers. 2 Het bedrijf waarvoor ik werk, staat in de FTSE 100. / Het bedrijf waar ik voor werk, . . . 3 De baan waarnaar ik solliciteer is heel goed betaald. De baan waar ik naar solliciteer, is goed betaald. 4 Iets waarmee ik vaak bezig ben is het klasseren van brieven en documenten. / Waar ik vaak mee bezig ben is . . . 5 De stad waarvan ik echt hou, is Gent. / De stad waar ik echt van hou, . . .

### Vragen bij A closer look (a)

*Possible answers:*

1 Rust, natuur, afzondering (seclusion, isolation), purper. 2 Nee, vermoedelijk is het dus gebruikt om dat idee van afzondering en zich terugtrekken van de dagelijkse race op het werk. 3 Het klinkt niet helemaal positief. Dat komt door het stukje: *een paar dagen in een conferentieoord zitten*. Dat *zitten* impliceert dat het een passieve bedoening is, waar de grote groep deelnemers (*de hele afdeling*) niet veel doet, behalve zitten dan. Wat de partners van grote kantoren doen, klinkt positiever. Dat komt door het woordje *echter*, wat een contrast aangeeft, zodat je denkt: 'Deze mensen gaan wel iets zinnigs doen, in contrast dus met *de hele afdeling* uit de vorige zin.'

### Vragen bij A closer look (b)

1 Een heuse dirigent, de motivatietrainer, de boerenkoolpsycholoog, zo'n gebakken luchtverkoper. 2 Gebrek aan persoonlijkheid, kuddegedrag, wei-gevoel, lage schaamtedrempel, analfabeten op een schlagerfestival. 3 Ja, ze zijn heel overdreven en kleurrijk. Van 't Hek verzint nieuwe woorden (*boerenkoolpsycholoog*) en maakt vergelijkingen (*analfabeten op een schlagerfestival*) die een hilarisch effect hebben. 4 De oergezonde deal is: *zij werken en ik betaal* ze. Een ongezonde deal is dan dat je je werknemers op allerlei gekke manieren moet motiveren en dat ze allemaal goede vrienden moeten worden. 6 Goede voorbeelden zijn de *boerenkoolpsycholoog* en de *gebakken luchtverkoper*. Van 't Hek maakt hier duidelijk dat hij vindt dat die mensen helemaal niets zinnigs doen. Het zijn oplichters (*crooks*) en idioten volgens hem. Dat is uiteraard overdreven en Van 't Hek beledigt de organisatoren op deze manier. Ook het *dom kuddegedrag* en *wei-gevoel* zijn sterke uitspraken over mensen die meedoen aan de groepsgevoelcursussen. Voor hem kunnen zulke mensen *oprotten*. Hij gebruikt sterke woorden en in de tweede paragraaf werkt hij naar een climax toe met een reeks vragen: 'waarom? waarom? . . .? , wie?'. Hij eindigt met een paar korte zinnen die volgens hem een 'normale situatie' beschrijven. Plots is de taal kalmer en droger. *En terecht*.

## Unit 7

### Oefening 1

1 Misha woont al bijna drie jaar in haar huis. 2 Misha woonde hiervoor in een flat. 3 Dat was in een nieuwbouwwijk. 4 Ja, Misha vindt de buurt waar ze woont erg prettig. Iedereen kent elkaar, en ze heeft veel contact met de mensen in de straat. Ze voelt dat ze thuis hoort in haar buurt. 5 Uit Nederland.

### Oefening 2

1 Ze kende een vriendin die in de buurt woonde. De vriendin wist dat de mensen die in het huis woonden naar een bejaardentehuis gingen. Toen heeft Misha aan de woningbouwvereniging gevraagd of zij in het huis mocht wonen. 2 Misha vindt het sociale contact erg prettig. Iedereen kent elkaar en ze heeft veel contact met de mensen in de buurt.

### How to form the imperfect tense

| stem of the verb<br>ending in                  | ending for the<br>imperfect singular | ending for the<br>imperfect plural |
|------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------|
| <b>s, f, t, k, ch, p</b><br>[soft ketchup]     | <b>-te</b>                           | <b>-ten</b>                        |
| not <b>s, f, t, k, ch, p</b><br>[soft ketchup] | <b>-de</b>                           | <b>-den</b>                        |

### Oefening 6

1 ging; 2 wilde; 3 besloot; 4 moest; 5 kwam, waren; 6 kwam; 7 waren, kon; 8 moest, kwam; 9 duurde; 10 moest; 11 was

### Oefening 7

was, woonde, hadden, konden, speelden, voetbalden, knikkerden, speelden verstopperkje, schaatsten, gingen, huurden, gingen

### Oefening 8

- Jules: Ik speelde thuis het meeste met mijn Lego, maar ik speelde ook graag met mijn computerspelletjes. In de zomer ging ik graag zwemmen. We gingen ook vaak naar het strand, dat vond ik echt te gek.
- Hakim: Als ik uit school thuiskwam, moest ik natuurlijk eerst mijn huiswerk maken, maar daarna mocht ik buitenspelen. Ik voetbalde vaak met mijn vrienden op straat. Ik zat ook op een voetbalclub. Dinsdags trainde ik, en in het weekend moest ik een wedstrijd spelen met mijn elftal.
- Rowenna: Mijn vriendinnen en ik belden 's middags vaak heel lang. We kletsten lekker met elkaar als we uit school thuiskwamen. Meestal dronk ik wel eerst een kopje thee met mijn moeder, dat vond ik ook heel gezellig.
- Petra: Woensdagavond moest ik turnen en op donderdag had ik gitaarles. Ik moest ook vaak oefenen want ik zat in een band. 's Avonds keek ik graag tv. Het liefst keek ik naar soaps, de Nederlandse en de buitenlandse, ik zag ze allemaal graag.

### Oefening 9

Ik kwam om kwart over tien thuis. Ik deactiveerde het alarm en liep naar de keuken. Ik gaf de kat te eten en ging naar bed. Rond een uur of één hoorde ik een geluid. Ik dacht dat het de kat was, maar die sliep op de stoel naast mijn bed. Toen hoorde ik weer een geluid, uit de keuken. Iemand deed de buitendeur open. Ik zei hard 'Wie is daar?' Ik hoorde niets. Doodsbang belde ik direct de politie op mijn mobiel. Daarna riep ik nogmaals. Ik ging kijken in de keuken, maar er was niemand. Er was ook niets weg.

### Oefening 10

1 Misha starts by using the present perfect (heb . . . gevonden) to introduce us to her 'story', then continues in the imperfect (woonde, wist, woonde, ging) to give more detailed information, and rounds off with the present perfect (heb getrokken), exactly as you would expect following the explanation in the 'communicatie' section.

2 Misha starts in the present perfect (ben verhuisd) to say when she moved house, followed by a present tense (bevalt) to describe her present situation. She then continues in the imperfect to give more detail about where she lived before (woonde, was, had, bestond, leefde, was, voelde). She doesn't round this section off, and therefore does not finish off with a present perfect. Except for the present tense inserted into this description of the past, Misha uses the perfect and imperfect exactly as you would expect.

### Oefening 11

1 In de Iraakse stad Basra hebben opstandelingen gisteren drie Amerikaanse soldaten gedood. De soldaten waren op patrouille door de stad. De terroristen vuurden op de patrouillewagen vanuit een auto die de andere richting op reed. Een tweede Amerikaanse patrouillewagen achtervolgde de auto. Twee Irakezen raakten gewond. In totaal hebben de Amerikanen vijf terroristen gearresteerd.

2 Een 71-jarige man uit Hilvarenbeek is maandagmiddag omgekomen bij een verkeersongeval. De bejaarde man gaf zijn vrouw aanwijzingen bij het achteruitrijden met de auto. Ze reed over hem heen. Volgens de politie gaf de vrouw gas in plaats van te remmen toen haar man achter de auto stond. Hij raakte gewond aan beide benen en overleed later in het ziekenhuis.

3 In Weesp heeft in de nacht van woensdag op donderdag een zeer grote brand gewoed bij het bedrijf Van Larens. Niemand raakte gewond en er kwamen geen gevaarlijke stoffen vrij. Het vuur ontstond rond 1.15 uur aan de Lakenstraat in de buurt van de snelweg A4. Dankzij de inzet van honderd brandweerlieden was de brand onder controle rond 04.30 uur. De politie houdt er rekening mee dat de brand is aangestoken. De omvang van de schade was donderdagochtend nog niet bekend. De productie heeft volgens een woordvoerder van het bedrijf niet stilgelegen.

### Oefening 13

zagen – zien; was – zijn; was – zijn; hokten – hokken; baarden (. . . zorgen) – (zorgen) baren; was – zijn; begon – beginnen; moest – moeten; moest – moeten; hadden – hebben; leerde – leren; werd – worden; kwamen – komen; werd – worden; maakten – maken; moest – moeten; wilde – willen; werd – worden

### Oefening 14: vragen

1 a) de 19e eeuw; b) eind jaren vijftig; c) sinds de jaren zestig. 2 a) 19e eeuw: veel gezinnen woonden samen in een kleine woning. De woningen waren vuil en er was veel armoede. Mensen waren niet vaak thuis, maar gingen naar het café; b) eind jaren vijftig: bij bijna iedereen zag het er hetzelfde uit, een huiskamer met tafel, een zithoek rond een salontafel en een dressoir. De woningen waren netjes en schoon, gezellig en huiselijk; c) sinds de jaren zestig: iedereen heeft een eigen kamer, televisie en telefoon. De huizen zijn nog steeds huiselijk, maar individueel ingericht, zodat iedereen zich individueel kan ontplooiën. 3 De gegoede burgerij (met de overheid), die bang was dat de 'grauwe massa' in verzet zou komen. 4 De mensen (de 'grauwe massa') zelf. Bijvoorbeeld feministen, die niet wilden dat huisvrouwen altijd thuis moesten blijven. 5 Het taalgebruik van de burgerij is niet sympathiek. De burgerij praat over de arbeiders alsof het kinderen zijn; ze kijken neer (down) op de arbeiders. Waarschijnlijk wil de schrijver dus niet dat je sympathie voor de burgerij voelt. 6 De situatie van de arbeiders wordt heel negatief beschreven: 'hokten zamen', 'overvolle steden', 'vuiligheid', 'armoede'. De schrijver vindt dus dat de arbeiders reden tot klagen hebben; hij heeft sympathie voor ze. De schrijver vindt de zorgen van de burgers ('stel je voor dat deze grauwe massa in verzet zou komen') dus waarschijnlijk egoïsch.

### Oefening 18

1 Giovanni en Martine wonen langer in hun huis dan Mart en Siem. 2 Ze waren blij dat ze burens kregen van hun eigen leeftijd. 3 Ze halen soms boodschappen voor elkaar, ze nemen de post aan, passen op elkaars poes tijdens vakanties, en een keer per maand eten ze bij elkaar. 4 Charlotte woont korter in haar huis dan Hennie en Sao. 5 Charlottes scheiding was de oorzaak van haar moeilijke periode. 6 Hennie en Sao stonden altijd voor Charlotte klaar en hebben met haar meegeleefd. Ze zijn heel aardig en Charlotte kan altijd bij ze aankloppen.

---

### Oefening 20

1 De beschrijvingen zijn gedeeltelijk ook objectief. Minder subjectieve woorden zijn: kruidige, bloemig, fruitig.

---

### Oefening 21

Hier zijn twee voorbeelden: 1 bier: Mannelijk en sportief, met een frisse, vrolijke ondertoon. 2 Nicole Kidman: een mysterieuze, elegante en sexy geur die je lang blijft.

---

### Oefening 22

Hier zijn twee voorbeelden: 1 bier: Een alcoholische drank, meestal donkergeel van kleur. In een glas zit er meestal wit schuim op de drank. 2 Nicole Kidman: Australische actrice, geboren in 1967. Heeft in veel succesvolle Hollywoodfilms gespeeld en heeft een Oscar voor beste actrice gewonnen voor haar rol in de film *The Hours*.

---

### Oefening 23

Twee voorbeelden: 1 Het openbaar vervoer in mijn woonplaats is echt ongelooflijk slecht. Het is vreselijk duur en er zijn altijd vertragingen. De treinen zijn nooit op tijd. Als de trein of bus eindelijk komt, kun je nooit zitten. De stoelen zijn altijd stuk en vies en op de ramen zit altijd graffiti. 2 Mijn minst favoriete film is *E.T.* Het is een sentimentele rotfilm over een monsterlijk lelijk buitenaards wezen dat op aarde zit en naar huis wil. De film is vet (*incredibly*) manipulatief en de muziek is vreselijk sentimenteel.

---

### Oefening 24

1 Myra belt Lieke om een tijdstip af te spreken om te gaan winkelen. 2 Shalom zei dat Lieke een paar dagen bij haar moeder logeerde. 3 Myra vindt Shalom onbeschoft omdat hij zo snel ophangt. 4 Lieke komt onverwacht (*unexpectedly*) thuis en ziet Shalom en een collega zoenen in de keuken.

---

### Oefening 25

1 Myra gebruikt informele structuren. Veel van haar zinnen zijn kort of incompleet: '*De telefoon ging wel tien keer over. Geen gehoor.*' '*Ik stond paf.*' '*Daar was hij 't type niet voor.*' Ze gebruikt ook veel vragen, alsof ze informeel met iemand aan het praten is: '*Zou ik kwaad worden? Zou ik beginnen te schreeuwen, zou ik ze uitschelden? Of zou ik gewoon in tranen uitbarsten?*' Ze gebruikt de directe rede (direct speech) voor het verhaal van Lieke, wat vaak informeler is dan de de indirecte rede. Sommige woorden en uitdrukkingen zijn ook vrij informeel: '*Ik stond paf.*' '*als Chef met 'n ander stond te zoenen*' '*in tranen uitbarsten*'. 2 An example for the first paragraph: Een afspraak die ik enige tijd geleden met Lieke had gemaakt om vanmiddag te gaan winkelen is op het laatste moment afgelast. Omdat we telefonisch een tijdstip zouden afspreken, en ik al een paar dagen niets van haar had vernomen, besloot ik haar vanochtend te bellen.

---

### Oefening 26

1 Ik was net in slaap gevallen toen ik buiten een geluid hoorde. 2 Ik had al een afspraak met Ben gemaakt toen Henri en Jacqueline vroegen of ik kwam eten. 3 Het vliegtuig was al vertrokken toen Chris op het vliegveld aankwam. 4 Jonah had het avondeten al klaargemaakt toen ik thuiskwam. 5 Marina had nog nooit van Fellini gehoord toen Tjeerd haar meenam naar *La Dolce Vita*. 6 Dave had zijn nieuwe huis nog niet helemaal ingericht toen hij verleden maand verhuisde.

---

### Oefening 27

1 Als we problemen eerder hadden gemeld, dan hadden we minder tijd verloren. 2 Als we een duidelijkere rolverdeling hadden gehad, dan hadden we efficiënter gewerkt. 3 Als we vaker vergaderd hadden, dan was de communicatie beter geweest. 4 Als we een realistischere deadline hadden afgesproken, dan hadden we een beter product geleverd. 5 Als we meer mensen hadden gehad, hadden we sneller gewerkt. 6 Als we een gedetailleerdere begroting gemaakt hadden, dan hadden we de kosten in de hand gehouden. 7 Als we duidelijkere doelstellingen hadden formuleerd, hadden we gericht gewerkt.

---

### Oefening 28

1 Ik zou mijn bankafschriften in een map ordenen. 2 Ik zou mijn lidmaatschap van de boekenclub opzeggen. 3 Ik zou de vakantiefoto's van vijf jaar geleden in een album plakken. 4 Ik zou een afspraak maken met de tandarts. 5 Ik zou de keuken een goeie beurt geven. 6 Ik zou alle oude emails van m'n computer wissen. 7 Ik zou in de tuin al het onkruid wieden. 8 Ik zou mijn CD's op alfabetische volgorde zetten.

---

### Oefening 29

1 had ik mijn bankafschriften in een map geordend. 2 had ik mijn lidmaatschap van de boekenclub opgezegd. 3 had ik de vakantiefoto's van vijf jaar geleden in een album geplakt. 4 had ik een afspraak gemaakt met de tandarts. 5 had ik de keuken een goeie beurt gegeven. 6 had ik alle oude emails van m'n computer gewist. 7 had ik in de tuin al het onkruid gewied. 8 had ik mijn CD's op alfabetische volgorde gezet.

---

### Oefening 31

1 Als ik minister-president van Nederland was, *zou ik het belastingstelsel drastisch veranderen. Ik zou het inkomensverschil tussen arm en rijk willen verkleinen. Om iedereen gelijke kansen te geven in het leven zou ik de kindersubsidie voor minima verhogen en de kosten van het onderwijs voor ouders verlagen.*  
Als ik minister-president was, *zou ik ook de Nederlandse houding ten opzichte van Europa herzien en zorgen dat de dames en heren in Brussel niet eenzijdig belangrijke beslissingen voor Nederland kunnen nemen. Ik zou ook sceptischer willen zijn tegenover de grootmacht Amerika.* Nederland loopt als een schaap achter de supermacht aan. Daar zou ik verandering in brengen. Nederland is van de Nederlanders, en wij hebben een eigen mening. *Die mening zou ik duidelijk laten horen.*  
2 Als ik minister-president van Nederland was geweest, had ik het belastingstelsel drastisch veranderd. Als ik minister-president was geweest, had ik ook de Nederlandse houding ten opzicht van Europa herzien en gezorgd dat de dames en heren in Brussel niet eenzijdig belangrijke beslissingen voor Nederland konden nemen.

---

### Oefening 33

1 Ze zouden 35 man ontslaan. 2 Iedereen zou minder vakantiedagen krijgen. 3 Ze zouden op de reisvergoedingen gaan korten. 4 We zouden aan het einde van het jaar geen bonus krijgen. 5 Werknemers zouden weer veertig uur per week moeten gaan werken. 6 Iedereen zou opnieuw naar zijn eigen baan moeten solliciteren. 7 Het bedrijf zou miljoenen verlies geleden hebben. 8 De president-directeur zou volgende week de plannen gaan presenteren.

---

### Oefening 34

Het gaat bij deze manier van afslanken om gezond eten en actief leven. Je kunt eigenlijk alles eten, maar met mate, en daarnaast moet je gaan sporten om gezond te blijven.

---

### Oefening 37

Brian wil. . . 1 minder vet gaan eten. 2 proberen vier kilo af te vallen. 3 twee keer per week gaan zwemmen. 4 genoeg blijven eten. 5 af en toe kunnen snoepen. 6 geen honger hoeven (te) lijden. 7 op weekdays proberen niet te drinken. 8 thee leren drinken zonder suiker.

---

### Oefening 38

Deze antwoorden zijn slechts voorbeelden: 1 Ik wil mijn ouders gaan bezoeken. We kunnen mijn ouders gaan bezoeken. Als je wilt, kunnen we mijn ouders gaan bezoeken. 2 Ik wil langs het strand gaan wandelen. We kunnen langs het strand gaan wandelen. Als je wilt, kunnen we langs het strand gaan wandelen. 3 Ik wil zondag de kinderen de auto laten wassen. We kunnen zondag de kinderen de auto laten wassen. Als je wilt, kunnen we zondag de kinderen de auto laten wassen. 4 Ik wil zaterdagochtend het huis gaan schoonmaken. We kunnen zaterdagochtend het huis gaan schoonmaken. Als je wilt, kunnen we zaterdagochtend het huis gaan schoonmaken. 5 Ik wil zaterdagmiddag een vakantie proberen te boeken. We kunnen zaterdagmiddag een vakantie proberen te boeken. Als je wilt, kunnen we zaterdagmiddag proberen een vakantie te boeken. 6 Ik wil zaterdagavond thuis TV blijven kijken. We kunnen zaterdagavond thuis TV blijven kijken. Als je wilt, kunnen we zaterdagavond thuis TV blijven kijken.

### Oefening 39: vragen

1 Door de houding van haar vader vroeger (hij vond je een slappeling en dom als je niet afmaakte waar je aan begon) probeert ze steeds om te bewijzen dat ze niet slap en dom is. Daarom doet ze een baan die ze eigenlijk helemaal niet leuk vindt. 2 Ze zou liever minder lang werken (een 'halve baan') en meer tijd hebben om te sporten en te schrijven. 3 Bijvoorbeeld: brood op de plank hebben; een roeping; een mooie manier tot zelfontplooiing; iets goed willen maken; iets bewijzen aan belangrijke figuren van vroeger. 4 Waarschijnlijk vindt de schrijver persoonlijk geluk belangrijker. Hij/Zij zegt dat je na een burnout moet beginnen 'om je eigen weg in werk te gaan ontdekken'. Daarmee bedoelt hij/zij dat je moet zoeken naar werk dat je gelukkig maakt. 5 Omdat veel mensen iets goed willen maken of iets bewijzen aan belangrijke figuren van vroeger. Dat wil zeggen dat ze bepaalde dingen doen om goedkeuring te krijgen van andere mensen. Daardoor doen ze vaak niet wat ze eigenlijk zouden willen doen, maar wat ze denken dat anderen van ze verwachten. 6 Nee. Ze is aan het begin wel ontevreden over haar werk, maar ziet het toch als een soort plicht ('moet ik dan thuis gaan zitten nietsdoen?' 'Een mens moet toch werken' 'Ik heb die hele rotstudie toch niet gedaan om er nu niets mee te doen?'). Later erkent ze dat ze liever minder hard zou werken, om meer tijd voor ontspanning te krijgen ('ik zou liever die halve baan hebben'). 7 Omdat veel mensen verwarren wat ze doen met wie ze zijn. Ze doen vaak niet het werk dat ze zouden willen doen, maar weten niet waarom. Door de vraag te stellen 'Waarom werk ik eigenlijk?' kunnen ze zich hiervan bewust worden. 8 Denk onder andere aan de volgende punten: De tekst gaat over persoonlijk geluk met betrekking tot je werk, dus waarschijnlijk zijn persoonlijke ontwikkeling en gevoelens belangrijk in de publicatie (het advies aan het einde van de tekst is om te praten met mensen en om eventueel een therapeut te bezoeken); De schrijver schrijft over een vriendin, en door de vertrouwelijke relatie tussen de schrijver en de vriendin zou je kunnen denken dat de schrijver een vrouw is (een schrijfster, dus). Dat zou kunnen betekenen dat de tekst uit een blad voor vrouwen komt.

## Unit 8

### Oefening 1

2 Ciska denkt dat vrouwen hoofddoekjes dragen omdat dat bij hun geloof hoort. Ook denkt zij dat de meeste immigranten willen integreren in Nederland, maar met behoud van hun eigen identiteit en respect. 3 Amina zegt dat je als moslima geen hoofddoek hoeft te dragen, maar dat dat mag. 4 Tobi vindt dat integreren in een andere cultuur te maken heeft met jezelf ontwikkelen en ontplooien en met hoe je je gedraagt. 5 Ali vindt dat je cultuur en achtergrond voor een groot gedeelte bepalen wat je wel of niet belangrijk vindt. Ook zijn culturele symbolen belangrijk voor mensen.

### Vragen bij tekst 1

- 1 Omdat dat niet bij de Nederlandse gewoonten hoort.
- 2 Klinkklare nonsens.
- 3 Omdat dat bij hun geloof hoort.
- 4 Omdat sommige Nederlanders, zoals Theo, denken dat het dragen van een hoofddoekje betekent dat zij niet willen integreren.
- 5 Zij bedoelt dat het niet verplicht is om een hoofddoekje te dragen. Het is een keuze.
- 6 Tobi definieert integratie als jezelf ontplooien en het ontwikkelen van persoonlijke eigenschappen.
- 7 Hij is het eens met Tobi dat jezelf ontwikkelen te maken heeft met persoonlijke eigenschappen en gedrag.
- 8 Ali vindt dat hoofddoekjes wel degelijk iets betekenen, omdat het een cultureel symbool is.

### Oefening 3

1 zich . . . aanpassen 2 gewoontes 3 dragen 4 respect 5 betekent 6 trouwens 7 onderdrukking 8 wel degelijk 9 op zich 10 los zien van 11 bepaalt 12 zich gedragen 13 regels 14 heeft . . . te maken met.

### Oefening 4

*Some examples: to a large extent this depends on your own cultural background.*

Bijvoorbeeld: thee drinken in Marokko: gastvrijheid; baguette; coca cola; de monarchie. In Engeland: roos; kruis; etc.

---

## Oefening 6

### *Voorbeeld*

Integreren betekent volgens mij dat je de manieren van andere mensen respecteert, maar dat je je eigen identiteit kunt behouden.

Jezelf ontplooiën betekent volgens mij dat je nieuwe aspecten van jezelf kunt ontwikkelen die positief zijn, zoals zelfvertrouwen ontwikkelen of een nieuwe vaardigheid leren.

---

## Oefening 7

1 moet, hoeft; 2 hoeft, mag; 3 moet, hoeft; 4 hoeft, moet; 5 mag, mag, moet.

---

## Oefening 8

1 me; 2 zich; 3 ons, ons; 4 zich; 5 je; 6 zich; 7 zich.

---

## Oefening 9

Luc wast zich om zeven uur. Om tien over zeven scheert hij zich en om tien voor half acht kleedt hij zich aan. Floor wast zichzelf om half zeven en om kwart voor zeven kleedt ze zichzelf aan. Ze wast Dionne om zeven uur en kleedt haar om tien over zeven aan.

---

## Oefening 10

### *Bijvoorbeeld:*

1 Ik erger me aan moeilijke opdrachten en ik erger me aan mensen die te hard spreken. 2 Ik vind het niet moeilijk me te concentreren op de les. 3 Als iemand me kritiek geeft voel ik me depressief. 4 Ik verveel me vooral als ik lang moet wachten. Ik verveel me als we alleen maar grammatica doen in de les. 5 Ik interesseer me voor andere culturen.

---

## Oefening 11

2 Vindt u het moeilijk zich te concentreren op de les?

3 Hoe voelt u zich als iemand u kritiek geeft?

4 In wat voor situaties verveelt u zich?

5 Waar interesseert u zich voor?

---

## Oefening 12

### *Bijvoorbeeld:*

1 Ik erger me aan hondepoep op straat, jullie ergeren je aan arrogante mensen, zij ergert zich aan haar baas en wij ergeren ons aan de minister.

2 Ik interesseer me voor Arabische literatuur, jullie interesseren je voor politiek, zij interesseert zich alleen voor haar vriend en wij interesseren ons voor gewone mensen op straat.

3 Ik verbaas me over jouw reactie, jullie verbazen je over die blauwe lucht, hij verbaast zich over de nieuwe regeling en wij verbazen ons over het feit dat die goede zanger nog steeds niet bekend is.

4 Ik schaam me voor mezelf, jullie schamen je voor die lage cijfers, hij schaamt zich voor zijn dure auto die zoveel benzine gebruikt en wij schamen ons over dit armoedige gebouw.

---

## Oefening 14

### *Bijvoorbeeld:*

Hafid interesseert zich voor klassieke Arabische literatuur. Hij blijft soms op tot diep in de nacht om te lezen. Hij verbaast zich er elke keer weer over, hoe mooi die oude verhalen zijn geschreven en dat ze nog steeds zo relevant zijn voor vandaag. Hij vindt het jammer dat mensen steeds minder lezen en steeds meer televisie kijken. Hij ergert zich aan mensen die grof zijn en veel vloeken. Vooral als jongeren dat doen, vindt hij dat irritant. Hij leeft heel sober, want hij besteedt het merendeel van zijn inkomen aan boeken. De enige luxe die hij zich veroorlooft is dure wijn. Daar schaamt hij zich soms voor, vooral als hij een fles van 80 euro heeft gekocht.



---

### Oefening 15

1 althans/tenminste; 2 tenminste/althans; 3 volgens; 4 volgens; 5 aan de ene kant, aan de andere kant

---

### Oefening 16

1 verder (ook); 2 ook (verder); 3 daar komt nog bij dat; 4 toch; 5 bovendien; 6 daarom; 7 hoewel; 8 niettemin  
9 daarentegen

---

### Oefening 17

*Note there are different possibilities:* 1 bovendien/verder; 2 ten eerste; 3 ten tweede; 4 ten derde;  
5 tegelijkertijd; 6 toch/niettemin; 7 kortom

---

### Oefening 19

*Bijvoorbeeld:*

Het vaderschap is 'in' volgens de *Opzij* van november. Vaders worden als helden gezien als ze voor hun kinderen zorgen. Ik ben een zorgende vader, maar niettemin heb ik niet gemerkt dat mensen mij een held zouden vinden. Trouwens, wat willen vrouwen toch van ons mannen? Aan de ene kant moeten we voor de kinderen zorgen. Aan de andere kant mogen we daar geen steun bij krijgen, want dan zijn wij zogenaamd helden. Bovendien bestaan er talloze organisaties die moeders steunen. Daar komt bij dat moeders vaak een sociaal netwerk hebben, waar zij op kunnen leunen. Daarentegen staan zorgende vaders helemaal alleen. Nee, als we echt een gelijkwaardige verdeling willen, dan moeten moeders vaders leren steunen en niet zo jaloers reageren. Kortom, we moeten elkaar respecteren en helpen in het zorgen voor onze kinderen.

---

### Luistervragen bij tekst 2

1 Wij lachen om die rare preutse mensen van vroeger. 2 Kleren met diepe décolletés. 3 Sekspoezen worden tegenwoordig gezien als assertieve zelfbewuste vrouwen.

---

### Begripsvragen bij tekst 2

1 Vroeger mocht je je sokjes niet uit. Nu dragen we diepe décolletés. Vroeger waren de mensen preuts, heden ten dage zijn we vrijgevochten en assertief. Nog niet zo lang geleden werden 'sekspoezen' gezien als domme blondjes, vandaag de dag worden ze gezien als zelfbewuste vrouwen. 2 'Lekker' wordt ironisch gebruikt. Je krijgt de indruk dat de schrijfster denkt dat ze het feit dat we zelf bepalen wat wel en niet mag egoïstisch en zelfs kinderlijk vindt. 3 De media representeert vrouwen die er als sekspoezen uitzien als feministes pur sang, omdat ze zelfbewust zijn en kracht en zelfverzekerdheid uitstralen. 4 Die boodschap is niet echt duidelijk in woorden te vatten, volgens de schrijfster. 5 De boodschap is laten zien dat je doet wat je wilt en je maling hebt aan wat anderen denken. 6 De schrijfster zelf lijkt kritisch over zoveel bloot tonen, omdat de toon van het hele stukje ironisch is. De schrijfster gebruikt in het begin de pronomen 'wij' en 'ons' en spreekt dus met de 'stem' van de vrijgevochten vrouwen. Maar die stem lijkt op die van een kind: 'rare en preutse mensen', 'dat bepalen we lekker zelf'. Ze gebruikt ook uitdrukkingen als 'echt lekkere chicks' en 'sekspoezen'. Daardoor krijgen we de indruk dat de schrijfster negatief is over het gedrag van deze vrouwen. Verder herinnert ze de lezer eraan dat deze vrouwen nog niet zo lang geleden werden gezien als 'domme blondjes'. 7 Je krijgt de indruk dat de schrijfster het niet goed vindt dat individualisme 'in' is. De ironische toon laat zien dat ze individualisme ziet als egoïstisch. Mensen hebben geen respect voor wat anderen denken: 'ik heb maling aan wat anderen daarvan denken'.

---

### Oefening 20

*Note the answers are examples only.*

1 Vroeger mochten meisjes niet studeren, tegenwoordig studeren meer meisjes dan jongens. 2 Vroeger was het een schande als ongetrouwde meisjes zwanger raakten, heden ten dage is dat normaal. 3 Vroeger zag je nooit bloot op tv. Vandaag de dag zie je alleen maar bloot, vooral blote vrouwen. 4 Vroeger was het normaal als ouders hun kinderen sloegen. Tegenwoordig kan dat echt niet meer. Het is zelfs tegen de wet.

---

## Oefening 21

*Bijvoorbeeld:*

- a) Ik mocht vroeger niet naar de kroeg. Vandaag de dag gaan tieners van 15 gewoon naar de kroeg.
- b) Ik mocht vroeger niet snoepen. Heden ten dage kopen kinderen elke dag wel een chocoladereep of een zakje snoep.
- c) Mijn vader mocht vroeger zijn haar niet lang laten groeien. Kinderen tegenwoordig bepalen zelf wat voor haarstijl ze dragen.
- d) Mijn oma mocht vroeger nooit een broek dragen. Tegenwoordig is dat een raar idee, dat je geen broek aan zou mogen.

---

## Oefening 22

*Bijvoorbeeld:*

- a) Ik moest vroeger altijd vroeg naar bed. Kinderen vandaag de dag gaan laat naar bed.
- b) Ik moest er vroeger altijd netjes uitzien. Kinderen vandaag hebben veel meer vrijheid.
- c) Aan de andere kant: mijn ouders konden vroeger gewoon buiten op straat spelen, tegenwoordig kunnen kinderen dat niet. Het is te gevaarlijk.

---

## Vragen bij tekst 3

1 Zij willen meer dan alleen maar zon, zee en strand. Ze zoeken de couleur locale, de dingen die een land, streek of stad interessant maakt. 2 Ze hebben een hekel aan uitingen van massatoerisme. 3 Ze houden van verscheidenheid en culturele rijkdom en het bijzondere dat andere landen te bieden hebben. 4 Zij respecteren de natuur en cultuur uit welgemeend eigenbelang, zodat deze plaatsen 'leuk' blijven om naar te gaan. 5 'Leuke' bestemmingen zijn plaatsen waar weinig toeristen naartoe gaan en die authentiek zijn of dat nou mooie natuur is of de cultuur. Die plaatsen zijn 'leuk' voor de toeristen. Voor de bewoners zijn die plaatsen waarschijnlijk normaal. Die plaatsen zijn misschien ook plaatsen waar armoede heerst. 6 Als veel toeristen naar een bepaalde streek gaan dan kan dat problemen opleveren voor de culturele identiteit van de bewoners die zich misschien moeten aanpassen aan wat de toeristen verwachten. Het heeft vaak ook negatieve effecten op het milieu.

---

## Oefening 25

*Note the answer below is an example only.*

*Anders Reizen* is een publicatie voor reizigers die van andere culturen houden. De reizigers die een hekel hebben aan massatoerisme en die graag de plaatselijke cultuur ervaren, de plaatselijke bevolking ontmoeten en de plaatselijke keuken uitproberen. Het reis magazine richt zich op lezers die zowel van natuur als cultuur houden en van alles wat een land, streek of stad eigen maakt.

De bestemmingen waar *Anders Reizen* over schrijft zijn de plekken die nog niet door massatoerisme zijn overspoeld, waar geen grote hotelcomplexen zijn of zwemparadijzen.

*Anders Reizen* respecteert bovendien de natuur en cultuur van deze vakantiebestemmingen.

---

## Oefening 26

Je kunt bespreken of je vindt dat het individualistisch is om naar 'authentieke' plekken te gaan. Aan de ene kant zijn het plaatsen waar geen massatoerisme is, maar aan de andere kant is het ook heel populair en trendy om van dit soort vakanties te houden. In die zin is het misschien niet zo individueel.

---

## Oefening 27

*Bijvoorbeeld:*

- 1 Ik wil graag ontspannen. 2 Ik heb een hekel aan de hele dag in de hete zon in de file te staan. 3 Het liefst lig ik de hele dag te zonnebaden, ga een beetje zwemmen, drink de lokale wijn en geniet van de zonsondergang. 4 Het liefst eet ik de lokale keuken, vers gevangen vis bijvoorbeeld.

### Luistervragen bij tekst 4

1 De schrijfster houdt niet van overvolle stranden en toeristen die bier drinken en patat eten. 2 Ze gaat graag terug naar de kleine eilandjes met een handvol dorpjes waar je nog het echte Griekse leven kan proeven, zoals bijvoorbeeld Santorini. 3 De schrijfster is gewend aan grijs. 4 Zwart 5 Zwart

### Luistervragen bij tekst 5

1 Door te feesten, te drinken, op het strand te volleyballen en in bikini's te lopen, en door wilde seks. 2 Ze drinkt verse kokosnoot en caipirinha (cocktail met limoen).

### Begripsvragen tekst 4 en 5

1 overvolle stranden, zich laten vollopen met [bier], zich volvreten aan. 2 kleurrijke; uit de zwarte nacht ontploft, een regenboog van grijs, de intensiteit van de kleuren, de warme gloed, turkoois tegen puur, diep blauw sprankelend verblindend wit tegen felroze, oranje en paars; de nauwe witte straatjes; de kleine witte dorpjes die zich aan de steile zwarte rotsen vastklemmen; een wit kerkje met een glanzend turkooizen koepel; in het zwart geklede oude vrouwtjes die even in de koele schaduw rusten; een felgeel geschilderde binnenplaats overdekt met roze en oranje bougainvillea waaronder een tafel, stoel en fles rosé. 3 horen: de zee die tegen je blijft fluisteren; voelen: de koele schaduw, de warme gloed; een verkoelende duik; grindachtige zand; proeven: een fles rosé. 4 carnaval, capoeira, caipirinha, samba, stranden, billen, bikini's, beach volleybal, warme nachten, wilde seks, schommelen in de hangmat, dobberen in het zwembad, verse kokosnoot drinken, zwemmen tussen de dolfijnen. De schrijfster gebruik vooral woorden die de lezer laten 'meevoelen' en laten meedansen in het carnaval of laten schommelen in de hangmat. Maar ze gebruikt ook woorden waardoor de lezer meeproeft (verse kokosnoot), meeluistert (samba, capoeira) en meekijkt (billen, bikini's). 5 De schrijfster gebruikt groepjes van drie en groepjes van twee woorden die steeds met dezelfde letter beginnen. 6 De lezers hebben genoeg geld om op vakantie naar Brazilië te gaan. Maar ze zijn waarschijnlijk ook jong omdat het stukje zo sensueel is en naar 'wilde seks' verwijst. 7 De titel suggereert dat als een vakantiebestemming trendy is, je er ook naar toe 'moet' gaan om zelf trendy te zijn. Het lijkt een interessante individuele keus, maar 'iedereen' die trendy is, gaat ernaar toe.

### Oefening 32

1 's Zomers drink ik liever een verfrissend glas water dan zoete limonade. 2 Samuel heeft een zingende parkiet. 3 Ik hou van Engeland: de smalle weggetjes, de glooiende heuvels en de slaperige dorpjes. 5 Ik hou juist van Nederland: de groene weiden, de vergezichten en de fietsende mensen. 6 Bert heeft een geruchtmakend boek geschreven. 7 Haar glanzende haar waaide zachtjes in de wind. 8 Ik geniet altijd van een fietstochtje door de bollenvelden, ik vind het heerlijk als ik langs een veld rij van zoetruikende hyacinten. 9 Ik vind schilderijtjes van huilende meisjes kitsch. 10 Ja, dat ben ik met je eens. Ik zie ook liever een schilderij van vechtende jongetjes.

### Oefening 33

snelstromend water; een klein vlugaanlopend beekje glinsterend onder het gras, links en rechts springend en gestadig murmelend; als een wandelend en bloemenzoekend kind.

### Vragen bij A closer look

1 Vrouwen denken altijd dat ze alles beter weten. Het lijkt alsof ze er plezier in hebben een man te kwetsen. Het is net alsof elk gesprek op een wedstrijdje moet uitdraaien. 2 Hogeropgeleide vrouwen. 3 De jeugdervaringen spelen een belangrijke rol. Omdat de vader er vaak niet was, proberen deze vrouwen zijn aandacht te compenseren door zelf een mannelijke identiteit op te bouwen. 4 In een goede relatie is soms de vrouw en soms de man een sterke persoon. 5 Vrouwen moeten leren om hun eigen zwakheid en afhankelijkheid toe te laten. Therapie kan daar bij helpen.

*Note the following answers are interpretations only.*

6 Op die manier lijkt het niet seksistisch en krijgt het meer geloofwaardigheid 'credibility' 7 Het lijkt alsof de schrijver een een dominerende en traditionele rol wil vervullen. 8 Mannelijke karakteristiek: het leveren van

prestaties. Vrouwelijke karakteristieken: zwakheid en afhankelijkheid. 9 Omdat een vrouwelijke psychologe aan het woord is, omdat een verklaring (explanation/analysis) wordt gegeven, en omdat de psychologe zegt dat zowel mannen als vrouwen zich moeten aanpassen. 10 Vrouwen moeten leren hun zwakheid en afhankelijkheid toe te laten en ze zouden in therapie moeten gaan. Mannen moeten duidelijk zeggen wat ze wel of niet leuk vinden aan hun partner en zich niet terugtrekken als de vrouw teveel van hen verlangt. Je krijgt als lezer het idee dat de vrouwen zich meer moeten aanpassen dan mannen. 11 'Je relatieproblemen samen uitvechten' suggereert dat je moet geven en nemen. Dat betekent dat je je dus ook moet aanpassen aan je partner. 'Blijf bij jezelf' suggereert dat je je niet hoeft aan te passen aan de ander.

## Unit 9

### Oefening 1

Katie: 1 Geschiedenis 2 Nee, want daar hoort bijvoorbeeld ook slavenhandel bij. 3 Water en wat daarbij hoort  
4 De Deltawerken 5 De Nederlandse vlag  
Fred: 1 Tolerant en progressief 2 Hij staat er wat ambivalent tegenover. 3 Voetbal en schaatsen  
Ineke: 1 Ja, want het is haar thuis.  
Sylt: 1 Omdat er een grote mengelmoe van mensen is.  
Django: 1 Nee, want als hij ergens anders was geboren, had hij zich daar ook thuisgevoeld. 2 Nee, want ten eerste bestaat dat niet meer en ten tweede vindt hij dat dat geen cultuur is.

### Oefening 3

Fred: – Tolerant en progressief: bijvoorbeeld abortus en homohuwelijk; het koningshuis; sport: voetbal en schaatsen. Irene: thuis (veiligheid, regen, wind, wolken, drop en hagelslag); heel veel regels; zeurpieten. Sylt: mengelmoe (geen echte Nederlandse cultuur); niet zo stipt (weinig afspraken of regels); Sinterklaas. Django: niets is typisch Nederlands (en zeker klompen en molens niet).

### Oefening 4

*Enkele voorbeelden:*

Katie, Fred en Irene geven heel duidelijke Nederlandse karakteristieken, Sylt en Django daarentegen vinden dat er niet echt iets typisch Nederlands is.

Fred en Katie en tot op zeker hoogte ook Irene lijken trots te zijn op Nederland; Sylt en Django voelen niets speciaals voor Nederland.

De geïnterviewden geven ook negatieve kanten aan van Nederland: Katie noemt de slavernij, Fred zegt dat de tolerantie tegenover buitenlanders minder wordt en staat ambivalent tegenover het koningshuis en Irene vindt Nederlanders zeurpieten. Django en Sylt geven noch een positief noch een negatief beeld van Nederland.

Katie vindt dat molens bij de Nederlandse identiteit horen vanwege de geschiedenis (polders), Django zegt dat molens niet bestaan (niet meer echt bij de realiteit van nu horen).

Ineke zegt dat er heel veel regels zijn in Nederland. Sylt vindt dat er juist weinig regels en afspraken zijn.

De verschillen komen misschien voort uit het feit dat Django en Sylt bijvoorbeeld jonger zijn en daardoor een andere kijk hebben op Nederland. De visie die mensen hebben op hun land heeft ook te maken met de sociale en culturele groep waarin mensen leven.

### Oefening 5

De vlag, dijken, molens en stoomgemalen. Tolerantie en progressiviteit, koningshuis, voetbal en schaatsen, drop, hagelslag, Sinterklaas.

### Oefening 12

Ann lijkt wat positiever over Nederland omdat zij veel dingen opnoemt die ze positief vindt.

### Oefening 13

Ann: Positief: de lagere werkdruk, de vele vakantiedagen, spontaniteit en openheid van de mensen, je wordt gefeliciteerd als iemand anders jarig is. Negatief: Nederlanders vinden zichzelf verschrikkelijk slim. Françoise: Positief: de openheid; je en jij zeggen tegen je baas; recht voor zijn raap opmerkingen van mensen. Negatief: Kinderen zijn vaak onbeschoft.

### Oefening 15

Er zijn geen overeenkomsten tussen hoe de Nederlanders zichzelf zien en hoe de twee buitenlandse vrouwen Nederlanders zien. De punten die Ann en Françoise opnoemen zijn de dingen die zij anders vinden dan in hun eigen land. Het heeft dus met hun eigen culturele achtergrond te maken.

### Vragen bij tekst 3

1 Nederlanders willen graag hun eigen mening geven en het is moeilijk hen op andere gedachten te brengen.  
2 Ze vertellen anderen wat ze moeten doen. Dat zijn dingen die ze zelf mooi vinden of die ze net hebben ontdekt.  
3 Je kunt Nederlanders om een boodschap sturen. Ze passen zich snel aan, gaan in besturen zitten, richten schooltjes op, enz. 4 Er zitten veel positieve kanten aan tolerantie, maar het is ook moeilijk om te zeggen waar de grens ligt tussen tolerantie en onverschilligheid. 5 Ja, dat vindt de diplomaat een mooie eigenschap.

### Oefening 18

- Katie: Haar spreekstijl is een mengeling van beiden, maar is vooral vrij formeel/genuanceerd. Formeel: *less overstating and use of qualifiers*: tja dat is geen makkelijke vraag; dat draag je mee; daar horen helaas ook minder mooie dingen bij.
- Fred: Zijn spreekstijl is vooral formeel/genuanceerd. Voorbeelden: *less overstating; talking about ideas and attitudes and use of qualifiers*: denk maar aan; dat tonen we ook ten opzichte van; hoewel; ik sta daar wat ambivalent tegenover; als het puntje bij paalje komt; is het *toch wel* belangrijk; denk ik; dat geldt vooral voor; uiteraard.
- Irene: Haar spreekstijl is vooral informeel. Voorbeelden: *direct statements with emphasis*: héééél véééél regels; verschrikkelijk ontevreden zeurpieten.
- Sylt: Zijn spreekstijl is een mengeling tussen informeel en formeel/genuanceerd. Formeel: *use of qualifiers*: Nederland bestaat eigenlijk niet; misschien is dat juist wel Nederlands. *Giving an explanation*: het is een grote mengelmoes en dat maakt dat er geen Nederlandse cultuur meer is. Informeel: nee, ik kom nergens op; mengelmoes.
- Django: Zijn spreekstijl is vooral informeel. Voorbeelden: het zegt mij *echt* niets; jij bedoelt zeker klompen en molens en zo.

### Oefening 19

1 genuanceerd; 2 direct; 3 genuanceerd; 4 direct; 5 genuanceerd; 6 genuanceerd; 7 direct; 8 genuanceerd; 9 direct

### Vragen bij tekst 4

- 1 Raymond van het Groenewoud zegt in dit de liedje vaak het omgekeerde (*opposite*) van:
- ‘Ze zien er keurig uit’ ze zijn wat smakeloos en niet elegant, de stereotiepen die Vlamingen hebben van Nederlanders. Je krijgt het idee dat zijn uitspraken ironisch bedoeld zijn.
  - ‘Ze hebben mooie stemmen vol subtiele klank’ betekent hier: ze hebben lelijke/harde stemmen. Daarom zegt hij ook dat ‘die door hun neuzen kwaken’.
  - ‘De vrouwen hebben iets elegants’ betekent hier: ze zijn niet elegant, maar juist grof (*coarse*).
  - ‘Zachte ogen . . . verfijnde smaken’ betekent hier: Ze hebben harde ogen en zijn niet verfijnd.
  - ‘Hun café’s sluiten op tijd . . . dat is pas gezelligheid’ betekent hier: de Nederlanders zijn zo trots op hun ‘gezelligheid’, maar de cultuur die regels heeft dat een café op een bepaalde tijd moet sluiten is absoluut niet gezellig.
  - ‘Hun bitterballen, wie doet het hun na’ betekent hier: hun keuken bestaat uit junkfood, of althans, is niet verfijnd.

– Nederlanders willen altijd gelijk hebben, Ze vinden dat alles moet kunnen (het lijkt alsof ze tolerant zijn omdat het moet).

2 Het idee dat Nederlanders altijd gelijk willen hebben. De diplomaat zei dat Nederlanders graag hun eigen standpunt verkondigen. Ann zei ook dat Nederlanders zichzelf erg slim vinden.

3 Zie het antwoord onder 1). Vlamingen staan bekend om hun keuken en mode. En een café sluit als de laatste klant buiten is, of dat nou 11 uur 's avonds of half 7 's morgens is.

4 'Hollanders' verwijst officieel eigenlijk alleen naar de mensen in de provincie Noord- en Zuid-Holland. Van het Groenewoud bedoelt hier alle Nederlanders, maar 'Hollanders' heeft in dit lied een negatievere toon dan het woord 'Nederlanders' zou hebben. Ook veel Nederlanders die buiten de provincies Noord- en Zuid-Holland wonen hebben soms een negatieve kijk op 'Hollanders'.

5 Het feit dat hij het omgekeerde zegt van wat hij bedoelt. Hij maakt het beeld van Nederlanders heel visueel en het is humoristisch door de overdrijving. Het wordt een karikatuur, die zowel Nederlanders als Vlamingen zeker zullen herkennen. Dat betekent niet dat Raymond van het Groenewoud echt een hekel heeft aan Nederlanders, maar hij laat hen even weten: 'jullie zijn niet zo fantastisch als jullie denken'.

---

## Oefening 20

*Voorbeelden:*

De koningin van Engeland ziet er beschaafd, maar truttig uit. De minister-president ziet er verfiijnd en professioneel uit. Mijn vriend van 52 ziet er uit als een jonge vent.

---

## Oefening 25

*Voorbeelden:*

1 Je wilt je huis opknappen: Ik probeer de dakgoot te repareren en ik hoop nieuwe gordijnen te maken. Ik denk de keukenkastjes opnieuw te schilderen, maar ik weiger om overal voor op te draaien. Mijn man mag ook wel eens wat doen. 2 Je klaagt over je werk: Ik heb geprobeerd beleefd te zijn, ik heb geprobeerd aardig te zijn, maar niets werkt: mijn collega's blijven onvriendelijk, niemand doet wat en ik wordt geacht al het werk te doen. Ik weiger om zo door te gaan. Ik heb er genoeg van. 3 Je schept op over je werk: Ik ben gevraagd de vergaderingen voor te zitten, ik wordt geacht alle problemen op te lossen en ik moet altijd diplomatiek blijven. Ja, ik speel eigenlijk een heel belangrijke rol. 4 Je beschrijft de relatie met een familielid: Harold is zo arrogant. Hij denkt altijd dat hij gelijk heeft. Ik hou niet van ruzie, dus ik probeer altijd de vrede te bewaren, maar ik weiger om steeds de schuld (*blame*) op me te nemen.

---

## Vragen bij tekst 5a

1 Hij bedoelt waarschijnlijk uiterlijke kenmerken: hoe ze eruit zien, wat voor kleren ze dragen en hoe ze zich gedragen. 2 Omdat dat namen zijn die geassocieerd worden met 'Cultuur' met een hoofdletter C. 3 Stereotiepen over Nederland: tulpen, kaas, drugs en euthanasie. (Het traditionele toeristenbeeld gecombineerd met het beeld dat Nederland tolerant zou zijn.) Stereotiepen over Amerika: Hollywood, seriemoordenaars, getto's en Coca Cola (Het beeld van Amerikaanse waarden als consumentgericht, geleid door de filmindustrie en multinationals gecombineerd met het beeld van Amerika dat de glamour juist tegenspreekt: armoede, racisme en criminaliteit.) 4 Dat alle verschillende en tegenstrijdige aspecten van de Nederlandse cultuur, maatschappij en waarden die mensen hebben en de multiculturaliteit allemaal bijdragen tot de nationale identiteit. 5 Omdat men door deze bekende multiculturele Nederlanders een ander en meer inclusief beeld van Nederlandse identiteit krijgt.

---

## Vragen bij tekst 5b

1 Hij vindt dat Ligtoets visie over identiteit te breed is en dat hij de geschiedenis en traditie zou moeten analyseren om tot een duidelijk beeld van Nederlandse identiteit te komen. 2 Handelsgeest, spaarzin en flexibiliteit, gerichtheid op de wereldmarkt, praktische wereldwijsheid, pragmatische tolerantie, democratische traditie en een intens burgerlijke cultuur.

---

## Oefening 28

De oude informatie is cursief gedrukt.

Sinds de globalisering en de Europese eenwording is in veel landen, ook buiten Europa, de discussie over nationale identiteit een populair discussieonderwerp. Vaak komen in deze discussie onderwerpen naar voren

zoals de karaktertrekken van de Nederlanders of de Nederlandse maatschappij en de verschillende waarden die mensen hechten aan symbolen en dergelijke. Het gaat dan meestal om wat Nederlanders delen. Om die reden vervallen mensen al gauw in stereotiepe uitspraken of generalisaties, zoals: de Nederlanders zijn tolerant of ze zijn eigenwijs of ze zijn pragmatisch.

Je kunt je afvragen of die stereotiepen ook echt door alle Nederlanders zo gevoeld worden en of die op iedereen betrekking hebben. Heeft iedereen dezelfde ideeën en herinneringen over zijn of haar land? Berusten die generalisaties op een kern van waarheid? Deze generaliserende kernmerken worden ook wel essentialia genoemd. Een benadering waarin (nationale) identiteit wordt beschreven als onveranderlijk, stabiel en op 'waarheid' berustend, wordt essentialisme genoemd.

---

## Oefening 29

Het versterkt het contrast.

---

## Oefening 30

Nederland vakantieland mag weer, sterker nog, moet weer. Nog niet zo lang geleden zocht de bewuste actietoeurist het in de Himalaya, liep de Kilimanjaro op en af, of ging op het koudste deel van het noordelijk halfrond één worden met de eskimo's. Tegenwoordig zoekt hij zijn heil steeds vaker in Nederland.

---

## Oefening 31

Met de Waddenzee is iets gek aan de hand. Wie je er ook over hoort, iedereen vindt het een uniek en waardevol natuurgebied. Dat is ook vastgelegd in wet- en regelgeving. Het staat in regeerakkoorden en internationale verdragen. En toch waren er anderhalf jaar geleden vergevorderde plannen om een enorm windmolenpark in het wad te bouwen. Toch zijn er de afgelopen tien jaar meer dan honderdduizend schelpdieretende vogels van de honger omgekomen. Toch laat om de zoveel tijd de discussie over gaswinning op.

Aan die voortdurende discussies wat wel en niet kan in de Waddenzee komt dit jaar mogelijk een einde. Na jaren van studeren en adviseren wil de rijksoverheid knopen doorhakken over de schelpdiervisserij en de gaswinning.

---

## Oefening 32

Steeds meer mensen raken in de ban van het klimmen. *Lezersvraag: Is dat in de bergen?* Antwoord: Nee, niet in de ijle lucht op een paar duizend meter hoogte, maar gewoon in een klimhal om de hoek. *Lezersvraag: Doen veel mensen dat dan?* Antwoord: Inmiddels trekt een kleine vijftigduizend mensen zich wekelijks omhoog in een klimhal. *Lezersvraag: Maar dat is toch eigenlijk niet zo heel veel?/ Zijn er veel klimhallen in Nederland?* Antwoord: En dat aantal stijgt even snel als het aantal kunstmatige rotspartijen dat in het Nederlandse polderlandschap verrijst.

---

## Oefening 36

1 Sinds ze die nieuwe baan heeft, is ze volkomen veranderd: ze richtte haar huis ineens minimalistisch in. 2 Ze ruilde haar oude auto in voor een snelle sportwagen. 3 En ze zette haar vriend van ruim tien jaar aan de kant. 4 Hun grootouders voeden die kinderen op. 5 De belastingontduikers adviseerden de president. 6 De burens vangen de kinderen op.

---

## Oefening 37

1 Het huiswerk wordt niet altijd gemaakt. 2 Er wordt te veel van de studenten verwacht. 3 Er moet voor een groter leslokaal gezorgd worden. 4 De problemen met de computers worden niet altijd signaleerd. 5 De koffie-automaat is nog altijd niet gerepareerd. 6 De telefoon wordt nooit beantwoord. 7 De formulieren worden niet uitgedeeld.

---

## Oefening 38

1 a; 2 a; 3 a.

---

## Oefening 39

### Vorbeelden:

1 De *Telegraaf* heeft een groter lettertype dan de *Volkskrant*. De tekst is duidelijker te lezen omdat het in korte paragrafen is onderverdeeld met aparte hoofdes. 2 In de *Telegraaf* wordt Cees H. beschreven als een topcrimineel, een van de belangrijkste kopstukken van een bepaalde bende. In de *Volkskrant* wordt hij beschreven als een hasjhandelaar, die aan het hoofd staat van een criminele organisatie die hasj vervoerde. In de *Telegraaf* lijkt Cees H. dus heel gevaarlijk, in de *Volkskrant* wordt ook verteld waarom hij in de gevangenis zit en de lezer moet zelf bedenken wat hij van Cees H. vindt. Ook lijkt de tekst meer op een spannend en dramatisch verhaal in de *Telegraaf*. 3 In de *Telegraaf* wordt de 24-jarige man beschreven als een moordenaar. In de *Volkskrant* wordt gezegd dat in de gevangenis zit wegens doodslag. Het woord 'moordenaar' is dramatischer en emotioneler dan het woord 'doodslag'. Het wordt een karakteristiek van de persoonlijkheid van de 24-jarige man. In de *Volkskrant* wordt benadrukt dat hij gestraft is voor zijn daad. 4 In de *Telegraaf* wordt de ontploffing beschreven als 'gigantisch', 'die gepaard ging met enorme rookontwikkelingen', een 'enorme dreun'. In de *Volkskrant* staat dat er 'een ontploffing plaats vond'. De *Telegraaf* gebruikt veel emotionele en dramatische beschrijvingen, de *Volkskrant* beschrijft de gebeurtenis heel feitelijk zonder extra informatie. Het lijkt bijna alsof de twee kranten een verschillende gebeurtenis beschrijven. 5 In de *Telegraaf* stond dat 'alle ramen sprongen en de muren ontzet raakten'. Volgens de *Volkskrant* werd slechts 'een gepansterde ruit uit de sponning geblazen'. Het lijkt alweer alsof er twee verschillende gebeurtenissen worden beschreven. 6 De tekst in de *Telegraaf* gebruikt veel meer adjectieven. De tekst is veel dramatischer en lijkt op een verhaal. De tekst in de *Volkskrant* is veel afstandelijker en informatiever.

---

## Luistervragen bij tekst uit *Algemeen Dagblad*

1 Máxima; 2 luid gejuich; 3 politiesirenes en geknal; 4 ja.

---

## Luistervragen bij tekst uit *Trouw*

1 Bij een uitvoering van een Argentijnse tango voor een gestorven vader. 2 Bij de huwelijksceremonies van Juliana en Beatrix was er meer afstand. 3 Dat Juliana gewoon op de fiets stapte.

---

## Luistervragen bij tekst uit *Dagblad de Limburger*

1 Dat het katholieke element groter was dan verwacht 2 Door de inbreng van Máxima.

---

## Oefening 42

1 Het *Algemeen Dagblad* noemt de bruiloft een 'ontroerend sprookje', er klonk 'luid gejuich' na hun ja-woord, zelfs republikeinen 'snotterden in hun zakdoek'. De 'ster van de dag', Máxima, was 'tot tranen geroerd'; *Trouw* noemde de 'omhelzing op het balkon' en de 'huiltende bruid'; in het fragment van het *Dagblad de Limburger* staan geen romantische details. De enige referentie aan emotie is dat het 'verheugend' was dat er een katholiek element aanwezig was. Vooral het *Algemeen Dagblad* benadrukt het romantische en emotionele aspect.

2 Het *Algemeen Dagblad* zegt dat er een duidelijke steun voor de monarchie is gebleken, en het publiek de monarchie *nog* steviger in de armen heeft gesloten; *Trouw* constateert dat de monarchie een nieuwe fase is ingegaan waarbij de afstand tussen het koningshuis en het publiek kleiner is geworden. De krant waarschuwt dat dit kan leiden tot een te populair koningschap, maar dat het ook bevrijdend kan werken. Het fragment in *Dagblad de Limburger* benadrukt het voortbestaan van de monarchie: er is een stevige basis gelegd voor de opvolging van Beatrix door Willem-Alexander.

3 *Trouw* noemt de preek die het stempel droeg van het bruidspaar. *Dagblad de Limburger* vond het katholieke element in een protestantse dienst 'verheugend'. *Trouw* is van oorsprong een protestante krant en die levensbeschouwing is nog steeds relevant voor de krant. De provincie Limburg is een overwegend katholieke provincie. *Dagblad de Limburger* reflecteert die levensbeschouwing in de krant.



## Oefening 43

Je kunt bijvoorbeeld aan de volgende punten denken: – Het zuilensysteem. Dat is tot op zekere hoogte nog steeds te herkennen in kranten. Godsdienst blijkt toch een belangrijke rol te spelen in deze gebeurtenis. – Je kunt ook denken aan de rol die de monarchie in Nederland speelt. De krantenfragmenten waren duidelijke positief over de monarchie. Ook lijkt er een bepaalde deferentie ten opzichte van de monarchie te bestaan. *Trouw* waarschuwde bijvoorbeeld voor een al te populaire monarchie. Niettemin toonde *Algemeen Dagblad* de wens om de monarchie in sprookjestermen te zien. – De rol van vrouwen in de monarchie, maar bij associatie in de maatschappij: er wordt positief gesproken over Maxima's zelfbewustzijn (*de Limburger*), dat ze een duidelijke rol voor zichzelf schept ('een slimme meid die zich op haar toekomst voorbereidt'). Maar aan de andere kant, is ze ook een 'sprookjesprinses' (*Algemeen Dagblad*).

## Unit 10

### Oefening 2

1 a; 2 a; 3 b; 4 c; 5 d; 6 c; 7 f; 8 a – b – c – (f: Brussel, tweetalig) – h – i – k – (l: Brussel, Franstalig). Louis Couperus (g) hoort er niet bij, want hij was een Nederlander.

Extra informatie, wil je meer, zoek op [www.google.be](http://www.google.be):

*Peter Paul Rubens*: schilder (1577–1640)

*Pieter Breugel*: schilder (ca 1525–1568)

*Sir Anthony Van Dijck*: schilder (1599–1641)

*Hercule Poirot*: fictief karakter uit de detectiveromans van Agatha Christie, afkomstig uit Wallonië.

*Kuifje*: karakter uit bekende strip van Hergé (1907–93)

*Jacques Brel*: zanger, zong vooral in het Frans maar ook in het Nederlands (1929–1978)

*Louis Couperus*: Nederlandse schrijver (1863–1923)

*Eddy Merckx*: Vlaams wielrenner (1945–)

*Hugo Claus*: Vlaams schrijver (1929–)

*Adolf Sax*: Waalse uitvinder van de saxofoon (1814–1894)

*Kim Clijsters*: Vlaamse tennister (1983–)

*Jean-Claude Van Damme*: acteur, 'muscles from Brussels' (1960–)

### Vraag bij tekst 1

De stereotypen zijn: Belg = Vlaming = dom; Hollander = Nederlander = gierig en zelfvoldaan

### Oefening 5

1 a Weet je wie de president van Frankrijk is? b Weet je waar de Mount Everest ligt? c Weet je wanneer de volgende verkiezingen in Y zijn? d Weet je wat de hoofdstad van Bulgarije is? e Weet je waarom de bananen krom zijn?

2 a X vroeg me of ik wist wie de president van Frankrijk is, weet jij dat? b X vroeg me of ik wist waar de Mount Everest lag, weet jij dat? c X vroeg me of ik wist wanneer de volgende verkiezingen in Y zijn, weet jij dat? d X vroeg me of ik wist wat de hoofdstad van Bulgarije is, weet jij dat? e X vroeg me of ik wist waarom de bananen krom zijn, weet jij dat?

### Oefening 6

1 Hij vroeg zich af hoe lang de vergadering al bezig zou zijn. 2 Ik wist eigenlijk niet hoeveel eieren ik nodig had voor een cake voor 10 personen. 3 Ik was niet zeker hoeveel mensen zich voor die cursus hadden ingeschreven/ingeschreven hadden. 4 Weet jij wie de presidentsverkiezingen in de Oekraïne gewonnen heeft/heeft gewonnen? 5 Hij heeft nooit geweten wie hem die avond heeft willen vermoorden.

---

## Oefening 7

1 a Waaraan erger je je altijd? Waar erger je je altijd aan? b Hij wilde weten waaraan ik me altijd erger / waar ik me altijd aan erger. 2 a Waar hou je niet van? / Waarvan hou je niet? b De kok vroeg haar waarvan ze niet hield / waar ze niet van hield. 3 a Voor wie moet je een cadeautje kopen? b Ik vroeg mijn man voor wie hij een cadeautje moest kopen. 4 a Van welk spoor vertrekt de trein? b De omroeper zal aankondigen van welk spoor de trein vertrekt. 5 a Hoe breed is deze kamer? b De architect wilde weten hoe breed deze kamer was. 6 a Waarvoor moet je bijbetalen? Waar moet je voor bijbetalen? b De toerist wist niet waarvoor hij moest bijbetalen. 7 a Waar woont de schrijver? b De vreemde man wilde weten waar de schrijver woonde. 8 a (Waarom laat hij toch altijd zijn sokken slingeren?) b Zij vroeg zich luidop af waarom hij toch altijd zijn sokken moest laten slingeren. 9 a Op wie zou je nooit stemmen? b De journalist vroeg haar op wie ze nooit zou stemmen. 10 a Waarin zou je nooit willen zitten? Waar zou je nooit in willen zitten? b Karel kwam net binnen en hij vroeg waarin ik nooit zou willen reizen / waar ik nooit in zou willen reizen.

---

## Vragen bij tekst 2a

1 Historisch: begijnhoven, pensenkermis en Streuvels' romans. Hedendaags: de frituur, de illegale villa's in natuurgebied, de patisserie. 2 Non-conformisme, bourgondische levensgenieten, eeuwige dorst naar het pintje. 3 *Vlaamsch* is de oude spelling voor *Vlaams*, Heijl gebruikt het hier omdat hij het ook heeft over historische aspecten van Vlaanderen. In het tweede deel van de paragraaf beschrijft hij het hedendaagse Vlaanderen en gebruikt hij *Vlaams*. (*Vlaamsch* wordt vaak schertsend (*jokingly*) gebruikt om het traditionele Vlaanderen te beschrijven.) 4 Zo lijkt het alsof hij de cultuur door en door kent. Hij bevestigt op die manier zijn autoriteit als Vlaanderen-kenner. Hij kent de cultuur in al zijn facetten.

---

## Vragen bij tekst 2b

1 Belgen: dom; Nederlanders: gierig, begaafde en overvloedige praters, land van stricte regels; Fransen: meer begaafde en meer overvloedige praters dan Nederlanders; Duitsers: land van strictere regels dan Nederland. 2 Clichés zijn afhankelijk van de afkomst van wie de clichés vertelt. Iemand uit België zal andere clichés hebben over de Nederlanders dan de Fransen over diezelfde Nederlanders, afhankelijk van hun eigen aard (*nature*). 4 De nonsensnamen die zowel De Foer als Heijl gebruiken geven een pseudo-wetenschappelijk aura aan hun verhaal. Dit is ironisch.

---

## Oefening 8

1 bepaalt; 2 verklaring; inmiddels; 3 oordeel; ongegrond; 4 ten onrechte; 5 herkomst; 6 ben het ermee eens dat; 7 wetenschap; kanttekening 8 karaktertrekken; 9 onbekend

---

## Vragen bij tekst 3

1 Hij zegt dat er relatief meer Belgen nobelprijzen hebben gewonnen in de twintigste eeuw dan Nederlanders. 2 Vermoedelijk, zegt hij, is dit historisch te verklaren door de *brain drain* van intelligente Vlamingen naar het noorden na 1585. Daarna bleven in Vlaanderen alleen de *domme boerkes* over. 3 De welvarende Vlamingen vluchtten voor de Spanjaarden, zij vluchtten naar het protestantse noorden (en in mindere mate naar Engeland en Duitsland) om religieuze en economische redenen. In 1585 viel Antwerpen voor de Spanjaarden, onder leiding van Farnese. De Nederlanders, onder leiding van Willem van Oranje, sloten de Scheldemonding af, op die manier konden er geen schepen meer naar Antwerpen varen. Daarna ging het in Vlaanderen snel bergaf. Het werd opeenvolgens door de Oostenrijkers en de Fransen geregeerd. De hogere klassen verfransten en alleen de armen spraken nog Vlaams. Dat bleef zo tot in de negentiende eeuw, toen begon het te veranderen met de industriële revolutie. (kijk op [www.google.be](http://www.google.be), zoek onder '1585' en 'val van Antwerpen')

---

## Vragen bij tekst 4

1 centrum van internationale handel, drang naar vernieuwing, glorieus verleden, ondernemend volk en opmerkelijke geografische ligging, hoge levensstandaard 2 nee 3 De tekst is geschreven voor mensen die niet uit Vlaanderen komen en die meer over Vlaanderen willen weten. De tekst probeert ook uit te leggen waarom Vlaanderen is wat het is. 4 De tekst zegt dat Vlaanderen sinds de Middeleeuwen een zeer welvarende regio is.

Er wordt dus niets gezegd over de economisch minder welvarende periode na de val van Antwerpen tot de negentiende eeuw. Uiteraard bleef Vlaanderen in die periode een handelsplaats, maar het was niet meer het centrum dat het in de Middeleeuwen was.

### Vragen bij tekst 5

1 De *bebouwing* is *bloedstollend* *lelijk*. 2 De staatstructuur noemt Lanoye een 'legpuzzel' en hij verklaart: 'vier regio's, drie officiële talen, tien miljoen inwoners, zes regeringen', en verder 'een gedroomde afzetmarkt voor antidepressiva'. Je kan dus concluderen dat hij die ingewikkelde staatstructuur overdreven en absurd vindt en dat de inwoners er zelf helemaal gek van worden. 3 a Het regent veel in België, het is er altijd grijs, maar ook b) zwanger van onheil en neerslachtigheid, de sfeer is om depressief van te worden. 4 *culturele – atmosferische – regenachtig – somber – onbetrouwbaar – archetypisch – hopeloos – plat – bloedstollend – lelijk – zuchtend – zwanger – federaal – officieel – hogere – meer – gedroomde – donkere*, het effect is erg negatief, zwaar en hopeloos. 5 Hij varieert zijn zinsstructuren: affirmatieve zinnen hebben afwisselend een subject-verb of een inversie structuur, waarbij hij andere informatie voorop zet (*In Vlaanderen . . .*) hij gebruikt ook een imperatief (*plak dit prentje. . .*). Hij spreekt de lezer aan (*u begrijpt meteen. . .*). Hij maakt gebruik van opsommingen, vaak met drie tegelijk, bij v.: *regenachtig, somber, onbetrouwbaar / antidepressiva, donkere bieren en opknooptouwen*. Hij zet ze soms ook per twee samen, bij v.: *onheil en neerslachtigheid, hysterie en satire*.

### Oefening 13

somber, archetypische, hopeloos, bloedstollend, zware, onheil meteen, niet alleen, gedroomde, donkere, bovendal, dan ook

De teksten zijn grammaticaal correct en leesbaar zonder deze woorden, maar het effect is nogal droog. Met de ingevulde woorden klinkt hij veel sterker en kleurrijker, de beelden worden levendig en humoristisch door de overdrijving.

### Vragen bij tekst 6

1 Omdat niemand zich Belg voelt. 2 Ze noemen zich soms wel Belg, namelijk in het buitenland. Dat doen ze omdat ze niet zouden willen dat mensen denken dat ze Nederlanders, Fransen of Duitsers zijn. 3 Neen, hij zegt over mensen die zich 'Vlaming' voelen: *Ik begrijp niet welk deel van hun persoonlijkheid zij met die vlag bedekt weten*. Hij bedoelt dus dat hij niet begrijpt wat dat 'Vlaming zijn' dan inhoudt, dus kan hij zich er ook niet mee associëren. 4 De gemiddelde Vlaming associeert zich in de eerste plaats met zijn 'kleine groep' zoals dorp of stad, hoe kleiner hoe sterker de band, volgens van den Broeck. 5 Hij maakt ook gebruik van de opsomming, bijv. *Nederlander, Fransman of een Duitser; Bruggeling, Gentenaar of Antwerpenaar*. Ook wisselt hij in zijn affirmatieve zinnen subject-verb en inversie-zinnen af. Er zijn ook zinnen zonder werkwoord, bijv. *Althans niet in België. Wel in het buitenland*. Dit maakt de tekst vlotter en ritmischer. Het lijkt ook meer op spreektaal. Dat komt ook door de onderbrekingen (zie 6). 6 Hij onderbreekt zijn zinnen vaak om ze van commentaar te voorzien. Dat commentaar staat dan tussen gedachtenstreepjes, bijv.: *– daarover bestaat geen twijfel–, –beware ons–, –tot wie ik mij geenszins reken–, –ons wij dus–*. Hij verwijst naar de Belgen als *wij en ons*, dat is dus inclusief hemzelf; hij gebruikt ook *ik*. Naar de zogenaamde 'Vlamingen' verwijst hij als *er zijn er die zich Vlaming noemen*. Door het zo te formuleren distantieert hij zich duidelijk van deze groep.

### Vragen bij tekst 7a

1 Fit, energiek en drukker dan ooit en hoewel ze zwanger is, nam ze geen verlof. De ondertoon is positief, dit is een sterke, gezonde vrouw, die veel aankan. 2 Ze heeft volgens de Belgen het koningshuis terug elan gegeven en ze heeft prins Filip omgetoverd in een dynamische en spontane man. Daarom dragen ze haar op handen. 3 Een Nederlandse, want ze hebben het over *onze zuiderburen*. Er staat ook 'de Belgische kroonprins', dat *Belgische* staat er bij omdat het niet 'onze' kroonprins is. 4 *Mathilde*: hoogzwanger, fit, energiek, drukker dan ooit, overal met gejuich ontvangen, Filip's echtgenote, wentelt zich graag in de roem, populair, elan. *Filip*: Belgische kroonprins, saaie en wat stille prins, omgetoverd, dynamisch, spontaner, ontdooid. *Conclusie*: Mathilde is de dynamische, ondernemende, aantrekkelijke jonge vrouw. Filip is de grijze mus, die door de uitstraling van Mathilde ook wat kleur heeft gekregen. 5 Effect van Mathilde: omgetoverd, effect op Filip: ontdooid. 6 Ja, Mathilde lijkt de moderne sprookjesprinses. Door haar komst heeft niet alleen haar man, maar het hele koningshuis terug elan gekregen.

---

### Vragen bij tekst 7b

1 Omdat ze haar baan wil behouden nadat ze getrouwd is, net als haar Nederlandse collega's. In België is dit echter nieuw. 2 *alleen als, . . . , dan. . . + Toch is het een vreemde gedachte*. 3 Ze wilde haar meisjesnaam behouden en ze wilde dat er een DNA test gebeurde om vast te stellen of Laurent al een kind had of niet. 4 De implicatie zou kunnen zijn dat als je met een prins mag trouwen, het wel vreemd is dat je eisen gaat stellen. De blijdschap zou onvoorwaardelijk (*unconditional*) moeten zijn. 5 'men'. 6 [other answers are possible] Een prinses moet mooi, vrolijk en charmant zijn. Ze mag niet klagen. Het beeld moet positief zijn. Ze mag wel modern zijn en invloed hebben op haar man, maar zonder al te dominant of zelfstandig te zijn. Daarom loopt Claire uit de pas met haar voorwaarden. Dat past niet in het beeld van de bevallige echtgenote.

---

### Oefening 16

Voorbeelden:

1 Men fluistert dat de nieuwe vriendin van de prins zwanger is. 2 Er wordt verteld dat David Beckham zijn vrouw meermaals heeft bedrogen. 3 Ze vermoeden dat de actrice zich met haar minnaar heeft verzoend. 4 Men denkt dat Michael Jackson jongen kinderen heeft misbruikt. 5 Er wordt gezegd dat die topatleet pepmiddelen gebruikt. 6 Ze vermoeden dat de minister van Defensie geld heeft gekregen van wapenhandelaren.

---

### Oefening 19

Voor voorbeelden van sprookjes, of meer informatie, zoek op <http://sprookjes.startkabel.nl/>. Daar kan je ook luisteren naar sprookjesverhalen.

---

### Oefening 20

Voor een voorbeeld van een luistersprookje, ga naar <http://sprookjes.startkabel.nl/>

---

### Vragen bij tekst 8

1 Ze glommen van trots omdat niemand minder dan Julius Caesar hen de dappersten noemde. Dat was ten onrechte, omdat de Belgen waar Caesar het over had, niet allemaal woonden in wat nu België heet. Hij noemde ze dapper, maar bedoelde 'barbaars'. Daardoor leek zijn overwinning groter. 2 Een orakel vertelt de waarheid en de wijze woorden en voorspellingen (*predictions*) van goden. De woorden van Caesar worden ook niet in twijfel getrokken of gerelativeerd. Ze komen de historici mooi van pas in hun verhaal over 'België'. 3 De tekst is geschreven voor Belgen die die *overbekende regel* kennen (vaak zelfs in het Latijn!). Een Nederlander of Fransman heeft geen idee waar het over gaat. 4 Om te beginnen dus die regels uit *De Bello Gallico*, maar ook dat het moeilijk was (en is) voor de Belgen om een soort nationale geschiedenis en nationale trots te hebben, omdat de staat België zo jong is en weinig grote evenementen op haar naam kan schrijven. Je moet dus weten dat *het piepjonge België* verwijst naar 1830, toen het voor de eerste keer een staat werd. Verder moet je weten waar al die rivieren liggen ten opzichte van het huidige België, anders kan je niet inschatten hoe 'fout' de historici waren. 5 'het Belgische volk': De auteur staat sceptisch tegenover dit begrip. Hij probeert hier uit te leggen dat het een artificieel begrip is, dat de historici van het jonge België hebben gecreëerd en wilden promoten. De 'heldenmoed' is niet zo positief, als je het hele verhaal kent.

---

### Oefening 22

1 Ja, ik zal het hem vragen. 2 Ja, ik geef haar elke week bloemen. 3 Ja, ik geef ze Sandra elke week. 4 Ja, ik stuur het de gemeente snel. 5 Ja, ik stuur ze snel een antwoord. 6 Ja, ik stuur het ze snel. 7 Ja, de dief heeft hem met een mes bedreigd. 8 Ja, ik heb haar gisteren dat gekke verhaal verteld. 9 Ja, ik heb het de buurvrouw gisteren verteld. 10 Ja, ik heb het haar gisteren verteld.

### Vragen bij tekst 9a (Carson)

1 Ze zegt dat de officiële taal hetzelfde is, maar dat het Nederlands dat in Vlaanderen gesproken wordt invloed vertoont van het Frans. Ze zegt ook dat er veel dialecten zijn, die sterk van streek tot streek verschillen.  
 2 De taal is de Vlaming dierbaar omdat hij er de hele geschiedenis voor heeft moeten vechten. 3 Een eentalige buitenlander weet niet wat het is om niet begrepen te worden als je je eigen taal spreekt in je eigen land.  
 4 (a) Ze zegt 'onder de invloed van het naburige Frankrijk'; ze zegt niets over overheersing of onderdrukking. Het lijkt dat buurlanden automatisch invloed hebben op elkaars taal. Dat is deels wel zo, maar het verklaart niet waarom die Franse invloed zo groot is. Er is bijvoorbeeld veel minder invloed van het Duits. (b) Ze gebruikt het woord 'eigenaardigheden' om de verschillen met het Noord Nederlands te beschrijven. Dit klinkt vrij neutraal en descriptief en heeft niet de connotatie van 'fout'.

### Vragen bij tekst 9b (Hermans)

1 Nee, de Nederlanders spreken volgens Hermans een homogene taal. 2 Vlamingen spreken Nederlands in dertig dialecten. 3 De Vlamingen willen een eigen taal om zich te kunnen bewijzen ten opzichte van de Walen.  
 4 Volgens Hermans is het Vlaams Nederlands, doorspekt met Franse woorden in een soort Duitse spelling.  
 5 Nederlands = die veertien miljoen, homogeen; Vlaams = nog zes miljoen, dertig dialecten, met Franse woorden gemengde taal, in een soort Duitse spelling.

### Vragen bij tekst 9c (De Foer)

1 bijvoorbeeld: Vlaming als kind: onzeker, trots, voorzichtig; Nederlander als kind: zelfverzekerd, zorgeloos, roekeloos. 2 Ze vinden zich de taalnorm en lachen om de Belgen met hun purismen, maar ze zijn niet consequent omdat ze zelf Nederlandse woorden gebruiken waar in België leenwoorden gebruikt worden.  
 3 Daar waar de Vlaming gaat hypercorrigeren wanneer hij/zij met een Nederlander praat en dus purismen gaat gebruiken die hij/zij normaal niet gebruikt. Een Vlaming denkt bijvoorbeeld op zo'n moment dat *punaise* wel fout zal zijn omdat het een Frans woord is, en gaat *duimspijker* zeggen. 4 Er zit waarschijnlijk een waardeoordeel aan vast. De Vlaming is voorzigtiger met zijn taal terwijl de Nederlander er zorgeloos mee omspringt. Dat wil zeggen dat de Vlaming correcter zal proberen te spreken dan de Nederlander die zijn/haar taal niet zo belangrijk vindt. De Vlaming, volgens De Foer, is bewuster met zijn/haar taal bezig.

### Vragen bij A closer look

1 Het eerste artikel komt uit het *NRC*, het tweede uit de *Standaard*, dat zie je aan de naam van de stad waarmee het begint, *Amsterdam* voor tekst 1 en *Gent* voor tekst 2. 2 Het artikel uit het *NRC* geeft een waardeoordeel, het interpreteert meteen dat de Nederlandse kinderen dus *dommer* zijn dan de Vlaamse. 3 Het *NRC* zegt dat de score *bijna gelijk* is, de *Standaard* zegt dat de score *gelijk* is. In het *NRC* staat: *De Nederlandse kinderen gaven ook antwoord als ze het maar half wisten*. In de *Standaard* staat daarover: *Nederlandse kinderen praten veel meer, ook als ze niet zo zeker zijn*. Bij het *NRC* is dit vrij neutraal maar zeker niet negatief (want de Belgische kinderen lijken hier onflexibel en kregen dus ook geen punt). De verklaring in *De Standaard* klinkt wel wat negatief over de Nederlanders en bevestigt een typisch cliché, namelijk dat van de praatgrage Nederlander, die praat, zelfs als hij helemaal niets te vertellen heeft. Een Vlaming houdt dan gewoon zijn mond. Zo gaat het cliché.

#### FEIT

Vlaamse kinderen hebben een grotere woordenschat

#### INTERPRETATIE

*NRC Handelsblad (NL)*

feit + een beetje interpretatie: een *moeilijk* woord als *mecenas*.

#### INTERPRETATIE

*De Standaard (VL)*

feit + interpretatie tussen de regels omdat het een opsomming is van alle dingen die de Vlaamse kinderen beter kunnen, (spellen, rekenen) dus het beeld dat je krijgt als lezer is wel dat de Vlaamse kinderen *veel* beter zijn, hoewel dat er niet letterlijk staat.

|                                                |                                                                                                                  |                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nederlandse kinderen scoren beter op doolhoven | feit: het enige onderdeel waarop de Nederlandse kinderen beter scoren + interpretatie van onderzoeker in citaat. | feit, ingeleid door het woordje <i>maar</i> (om contrast aan te geven dat de Vlaamse kinderen het beter deden bij andere onderdelen) |
| Bijna gelijke score op 'begrijpen'             | feit + heel subtiel opinie (zie vraag 3.)                                                                        | interpretatie, opinie is duidelijker in <i>praten veel meer, ook als ze niet zo zeker zijn.</i>                                      |
| Verskil in onderwijs-programma                 | interpretatie: <i>Nederlandse kinderen worden gestimuleerd om hun mening te geven, ze zijn mondiger.</i>         | interpretatie: <i>ons systeem is duidelijk effectiever.</i>                                                                          |

5 De tekst uit het *NRC* besteedt veel aandacht aan die dingen waar de kinderen wel goed in zijn en de tekst uit *De Standaard* kijkt naar waar de Vlaamse kinderen niet goed in zijn. Daardoor is de Vlaamse tekst minder triomfantelijk dan verwacht, kijkt naar wat beter kan en is wat voorzichtig in haar conclusie. De Nederlandse krant doet zijn best de resultaten positief voor te stellen en focust dus op de goede punten en eindigt op een positieve noot, iets wat de Nederlanders belangrijk vinden; mondigheid. 6 Beide kranten concluderen dat hun onderwijssystemen goed zijn om te leren wat zij belangrijk vinden. Het is interessant dat ze allebei op een positieve noot eindigen, gebaseerd op dezelfde feiten, maar om verschillende redenen. 7 De lezers worden gerustgesteld dat het allemaal zo erg niet is. De Nederlanders mogen blij zijn dat hun kinderen zich kunnen redden als ze iets niet zo goed weten en zich verder heel goed kunnen uitdrukken. De Vlamingen krijgen nog maar eens te horen hoe goed hun onderwijssysteem is. 8 Je zou kunnen zeggen dat de Vlamingen zichzelf niet graag op de borst kloppen en meestal bescheiden zijn. Daarom zeggen ze ook dat de kinderen goed scoren op de test, en niet dat ze slimmer zijn. Dat wordt herhaald, de testresultaten zeggen meer over het onderwijssysteem dan over de intelligentie. De Nederlanders hechten niet zo veel belang aan exacte kennis en vinden het best als de kinderen maar mondig zijn. Op die manier kunnen ze de resultaten relativiseren. Natuurlijk zijn ze niet dommer dan de Vlamingen. Die titel was maar om lezers te lokken. Uiteraard zijn dit essentialistische clichés, maar je vindt ze wel terug in de manier waarop beide artikels geschreven zijn. [Noot: Achteraf bleek dat de verschillen in IQ die door deze test waren waargenomen, statistisch verwaarloosbaar waren, dus het was allemaal maar een storm in een glas water, maar wel interessant om de Nederlandse en Vlaamse houdingen te bekijken.]

## Unit 11

### Oefening 1

1 Omdat Nederlanders vinden dat ze zich laten leiden door het verstand en niet door emotie, grootheidswaan of nationalisme, zoals veel grote landen.  
 2 Nederland was er vroeg bij in Irak en Afghanistan, bij de oprichting van de Europese Gemeenschap, de NAVO en de VN; Het Internationaal Gerechtshof en het Joegoslavië Tribunaal staan in Den Haag; Nederland geeft de rest van de wereld het goede voorbeeld op het gebied van ontwikkelingshulp, zorg voor milieu en drugsbeleid; 3 Het kleine Nederland wijst de weg door ingewikkelde problemen. 4 Als je geen machtsambities hebt, heb je ook minder reden om niet betrouwbaar te zijn, maar natuurlijk is het geen garantie dat je betrouwbaar bent. De uitspraak 'en waren dus betrouwbaar' is dus misschien niet helemaal logisch. 6 Denk er bijvoorbeeld aan of mensen die je kent in jouw eigen land (familieleden en vrienden) iets weten van het 'grootste' verleden van Nederland.

### Vragen bij structuren

1 The imperfect.

2 The imperfect tense of regular verbs is formed by taking the stem of the verb and adding *te(n)/de(n)*. *Te(n)* for verbs whose stem ends in a letter from the words 'soft ketchup', *de(n)* in all other cases. The *n* is added to plural forms.

|           |                 |               |
|-----------|-----------------|---------------|
| 3         | <i>singular</i> | <i>plural</i> |
| zijn      | was             | waren         |
| hebben    | had             | hadden        |
| gaan      | ging            | gingen        |
| kunnen    | kon             | konden        |
| zeggen    | zei             | zeiden        |
| kopen     | kocht           | kochten       |
| schrijven | schreef         | schreven      |
| worden    | werd            | werden        |

### Oefening 3

- 1 to be jealous of
- 2 to involve someone in
- 3 to be mistaken about
- 4 to have admiration for
- 5 to approve of / to give approval to
- 6 to join (in)
- 7 to prefer

### Oefening 4

- 1 met; 2 voor; 3 op; 4 bij; 5 op; 6 bij; 7 bij; 8 voor

### Oefening 5

- 1 Daarnaast; 2 Daarmee; 3 trouwens; 4 terwijl; 5 tenminste; 6 dan ook; 7 Althans; Tenminste

### Oefening 6

1 We hebben 's ochtends vergadred. Daarna hebben we geluncht. 2 Het regende hard. Daarom namen we een paraplu mee. 3 Hij moet wel rijk zijn. Immers, zijn hele familie is erg rijk. 4 Ze is een jonge vrouw. Ze ziet er tenminste jong uit. 5 Zig gaan skiën. Tenminste, als er genoeg sneeuw ligt. 6 Het was erg druk, dus ze moesten lang wachten voordat ze werden geholpen. 7 Hij had een kaartje voor de show, dus hij mocht naar binnen. 8 We moeten hier niet te lang blijven zitten. Immers, we willen vanavond nog de camping bereiken.

### Oefening 7: woordenschat

- 1 voorbeeld; 2 immers; 3 zoals; 4 ontwikkelingen; 5 oprichting; 6 niet voor niets; 7 gebied; 8 milieu; 9 eens; 10 al dan niet; 11 ingewikkelde; 12 met; 13 machtigste; 14 op zoek; 15 neutraliteit; 16 betrouwbaar; 17 groots; 18 ontstond

### Oefening 8

1 Het drijft de spot met de Nederlanders door te benadrukken dat ze een klein volk in een klein land zijn dat van veel grote landen zou hebben gewonnen. 2 De Spanjaarden een showdown gaven; de Fransen uit ons moeraslandje hebben geknikkerd; wapens verkopen dat ging nog wel; negers verschepen, daar hadden we ook wel aanleg voor; vrijheidsstrijders waren we niet bepaald; alleen dankzij Engeland dat wij nu goede sier kunnen maken met ons progressieve drugsbeleid; onze zogenaamde tolerante volksaard; die lachwekkende kreet: Nederland Gidsland; waarom bestaat Nederland eigenlijk? Engeland; Laat ze in Nederland bloemschikken, blowtjes roken, spulletjes verkopen en spelletjes spelen. 3 De uitspraken bevatten misschien een kern van waarheid, maar zijn zo overdreven dat ze niet realistisch zijn. Ze maken de tekst echter wel interessant om te lezen. Ze zijn zo overdreven dat ze komisch worden – je kunt ze satirisch noemen. 4 Misschien heeft de auteur de tekst komisch gemaakt omdat hij deze tekst over een politiek, staatkundig onderwerp interessant wilde maken voor jonge mensen. Jonge mensen houden vaker van dit soort extreme humor dan oudere mensen. 5 Hij bedoelt het tegenovergestelde: het is iets waar Nederland zich voor moet schamen. 6 De verwijzing is negatief bedoeld.

Dat kun je opmaken uit de context, omdat de auteur allerlei negatieve dingen over de rol van Nederland in de wereld zegt ('bloemschikken, blowtjes roken, spulletjes verkopen en spelletjes spelen'). Daarna zegt hij: 'Binnen de kortste keren was Nederland het Drenthe van Europa'. Drenthe is dus een provincie waar, volgens de satirische schrijver, mensen niet veel meer doen dan 'bloemschikken, blowtjes roken, spulletjes verkopen en spelletjes spelen'. Met andere woorden, het is een saaie provincie waar niets interessants of belangrijks gebeurt. 7 Door dezelfde formulering te herhalen geeft de schrijver zijn voorbeelden extra kracht, bijna zoals een voetballeus die wordt geschreeuwd tijdens een voetbalwedstrijd.

## Oefening 9

### Tekst 1

Nederland ziet zichzelf als voorbeeld voor de rest van de wereld.

Wij laten ons leiden door het verstand, niet door emotie, grootheidswaan of nationalisme.

Er vroeg bij zijn in Irak/Afghanistan, oprichting Europese Gemeenschap, de NAVO, de VN Internationaal Gerechtshof/Joegoslavië Tribunaal in Den Haag.

Goed voorbeeld op gebied van ontwikkelingshulp, zorg voor milieu en drugsbeleid.

17e eeuw: Nederland machtigste land ter wereld  
Nederlandse kracht: neutraliteit.

Geen machtsambities, dus betrouwbaar.

Gerespecteerd door grootse verleden.

### Tekst 2

Het is een historisch misverstand dat Nederlanders dapper zijn.

We waren geen vrijheidsstrijders.

Alleen dankzij Engeland kunnen we sier maken met ons progressieve drugsbeleid.

De Nederlandse volkaard is zogenaamd (= niet) tolerant.

Nederland bestaat alleen vanwege Engeland.

In Nederland gebeurt niets belangrijks ('laat ze maar bloemschikken, blowtjes roken, spulletjes verkopen en spelletjes spelen').

Laatste land ter wereld dat stopte met het verschepen van negers.

Relatief de meeste Joden overgedragen.

De laatste echte koloniale oorlog.

De pers laat terroristen uitgebreid aan het woord  
Srebrenica.

## Oefening 12

1 De regering zou investeringen in de IT niet genoeg stimuleren. 2 Hij zou de man zijn die dat soort zaken voor je kan regelen. 3 Er zouden daar nog zeldzame diersoorten leven. 4 Door de nieuwe regels zouden werkgevers makkelijker personeel kunnen ontslaan. 5 Zij zou een gave hebben om trends te zien aankomen. 6 Onderzoekers zouden er in geslaagd zijn om zenuwcellen met computerchips te verbinden. 7 De vrije markt zou niet goed zijn voor de wetenschappelijke vooruitgang. 8 De wereld zou er nog niet klaar voor zijn.

## Oefening 13

Zo, die, en vervolgens, Daar, daar, maar, daarop, Dat, die positie

## Oefening 15

1 een showdown; moeraslandje; geknikkerd; daar klopt natuurlijk helemaal niets van; dat ging nog wel; negers verschepen; blowtjes roken; driftkikkers; mazzel; Laat maar.

2 de Spanjaarden een showdown gaven; de Fransen uit ons moeraslandje hebben geknikkerd; wapens verkopen dat ging nog wel; negers verschepen, daar hadden we ook wel aanleg voor; vrijheidsstrijders waren we niet bepaald; alleen dankzij Engeland kunnen wij nu goede sier maken met ons progressieve drugsbeleid; onze zogenaamde tolerante volksaard; die lachwekkende kreet: Nederland Gidsland; Waarom bestaat Nederland eigenlijk? Het antwoord daarop luid kort: Engeland; Laat ze in Nederland maar bloemschikken. . . etc; Frankrijk (onbetrouwbaar); Duitsland (expansieve driftkikkers); binnen de kortste keren was Nederland het Drenthe van Europa; Nog mazzel dat hij 2.93 is; de eer de laatste echte koloniale oorlog te hebben gevochten; Waar laat de pers terroristen uitgebreid aan het woord, alsof het een theekransje betreft?



## Oefening 17

1 Voor volgende week moeten we een rapport indienen bij de werkgroep en een voorstel doen voor de planning van de conferentie. 2 Ze zijn eerst naar Barcelona gevlogen met het vliegtuig, toen naar Madrid gegaan per trein, en daarna per auto naar Toledo gereden. 3 Heb je het journaal gisteren niet gezien, of de krant niet gelezen? 4 Ik heb m'n laptop nu al een paar keer laten repareren, maar heb nog steeds problemen met dat rotting. 5 M'n manager wil volgend jaar een bonusregeling invoeren en tegelijkertijd ons salaris met 3 procent verlagen. 6 Als ze Franse les neemt, heeft ze natuurlijk niet zo veel tijd meer om 's avonds te tennissen en om haar vrienden te zien.

## Vragen bij tekst 3

1 Alinea 1: Om te overleven passen we ons aan anderen aan; Alinea 2: We interpreteren dit groepsgegedrag als een vorm van individuele expressie; Alinea 3: Het conformisme wordt steeds sterker, onder andere bij de inrichting van het interieur; Alinea 4: Tot vijftig jaar geleden woonden mensen uit verschillende bevolkingsgroepen bij elkaar. 2 Het leven is gecompliceerder geworden. Je hebt steeds ingewikkelder sociale vaardigheden nodig. Steeds meer mensen worden uitgestoten. 3 De samenleving bestaat uit constant veranderende groepen. Mensen letten voortdurend op elkaar en stemmen hun gedrag op elkaar af. 4 a. 'onszelf een plek geven te midden van anderen/het leren meedoen/het voortdurend op anderen letten'. b. 'hetzelfde kiezen [...] is minder van belang dan de keuze zelf' c. 'Nederlanders woonden keurig bij elkaar naar klasse, geloof en inkomen; burens deden vergelijkbaar soort werk, deelden dezelfde ervaringswereld en hadden hun eigen voorkeuren.' d. 'een nieuwe verdeling van het land in smaakgroepen, subculturen, stijlnetwerken etcetera.' e. Nederland [...]: een polderlandschap vol bewegende groepen en gemeenschappen, die zich vormen op basis van leeftijden, smaken, identiteiten, mode en die voortdurend in elkaar overlopen.

## Oefening 18

1 a. een uiterste daad, de keuze, patroon van uniek conformisme, voorkeuren, overzichtelijke ordeningen, subculturen, stijlnetwerken, veelzijdiger, sociale vaardigheden, meekomt/uitgestoten, proces van moderne gemeenschapsvorming, gemeenschappen, leeftijden/smaken/identiteiten/mode, statische eenheden, eerste generatie allochtonen, stadsyuppen, verzuiling. b. Veel van de terminologie heeft te maken met sociale processen en antropologie. De schrijver bestudeert waarschijnlijk menselijk gedrag en is misschien socioloog of antropoloog of iets dergelijks. 2 Een directeur van Ikea zou waarschijnlijk benadrukken dat mensen naar zijn zaak komen omdat ze er een grote keuze hebben, en dat Ikea voor iedere smaak iets verschillends heeft. Hij zou dus niet het conformisme maar de individuele keuze benadrukken.

## Oefening 20

1 Het kan een nadeel zijn dat de directie zich zo afzondert van het personeel. 2 Het ziekenhuis wil dit jaar nog verder bezuinigen. 3 Het is niet duidelijk hoe de brandweer en de politie zo'n fout hebben kunnen maken. 4 Volgende week moet de Raad van Bestuur van de hele onderneming een beslissing nemen. 5 De redactie van de studentenkrant vergadert eens per week over de inhoud van het blad. 6 Het bestuur en de rest van de vereniging hebben de hele dag de tijd om hun stem uit te brengen. 7 De vereniging heeft nu 40 leden. 8 De leden van het bestuur zeggen niet verantwoordelijk te zijn voor de onjuiste formulering in het contract.

## Passive

1 Passive, present tense (the subject 'een foto' is undergoing the action; **worden** is the auxiliary for the present tense in the passive). 2 Passive, present perfect (the subject 'relatief veel Joden' is undergoing the action; **zijn** is the auxiliary for the present perfect tense in the passive). 3 Passive, present tense (the subject 'de volksraad van de Nederlander' is undergoing the action; **worden** is the auxiliary for the present tense in the passive). 4 Passive, present perfect (the subject 'die ordeningen' is undergoing the action; **zijn** is the auxiliary for the present perfect tense in the passive). 5 Passive, imperfect tense (the subject 'zijnbiografie' is undergoing the action); **werden** is the auxiliary for the imperfect tense in the passive. 6 Passive, past perfect tense (the subject 'het rapport' is undergoing the action); **was/waren** is the auxiliary for the past perfect tense in the passive.

---

### Oefening 21

1 Present: The book is being written by two authors. 2 Present perfect: Last Saturday, a man was attacked by two dogs in the cemetery. 3 Imperfect: The film was (being) directed by a foreign director. 4 Present: The assignments are being carried out according to plan by the two men. 5 Present perfect: The 750th anniversary of [the town] Alkmaar was celebrated lavishly in 2004. 6 Past perfect: The airconditioning had been installed by the company itself. 7 Present perfect: The books have been bought by an antiquarian bookshop. 8 Present: The suspects are/will be led before the judge on Friday afternoon.

---

### Oefening 22

1 Twee auteurs schrijven het boek. 2 Afgelopen zaterdag hebben twee honden een man aangevallen op het kerkhof. 3 Een buitenlandse regisseur regisseerde de film. 4 Twee mannen voeren de opdrachten volgens plan uit. 5 Men heeft het 750-jarig bestaan van Alkmaar in 2004 uitbundig gevierd. 6 Het bedrijf had de airco zelf geïnstalleerd. 7 Een antiquariaat heeft de boeken gekocht. 8 Vrijdagmiddag leidt men de verdachten voor de rechter.

---

### Oefening 23

De zomeravondconcerten worden georganiseerd door de organist van de kerk. / De organist van de kerk organiseert de zomeravondconcerten.

De concerten worden gegeven door professionele musici, maar ook door amateurs. / Professionele musici, maar ook amateurs, geven de concerten.

De concerten zijn twintig jaar geleden voor het eerst georganiseerd door de organist. / De organist heeft de concerten twintig jaar geleden voor het eerst georganiseerd.

Dit jaar wordt er voornamelijk muziek gespeeld van Nederlandse en Franse componisten, vooral uit de late Renaissance. / Dit jaar speelt men voornamelijk muziek van Nederlandse en Franse componisten, vooral uit de late Renaissance.

---

### Oefening 24

1 Er worden vijftig mensen uitgenodigd door Eileen op haar feest. 2 Het feest wordt in haar tuin gehouden, waar veel tafels en stoelen worden neergezet. 3 De uitnodigingen zijn gemaakt door haar vriend Pedro, want hij is grafisch ontwerper en kan dat erg goed. 4 De catering wordt door Eileen helemaal in haar eentje gedaan, want ze is gek op koken. 5 Verschillende schotels zijn al klaargemaakt. Or: Er zijn al verschillende schotels klaargemaakt. 6 Alle drank en glazen worden geleverd door een plaatselijke slijterij. 7 Eileen wordt door twee van haar beste vriendinnen geholpen om alles op de dag van het feest klaar te maken.

---

### Oefening 27: luistervragen

1 Immigratie: de toestroom van buitenlanders. 2 Nee. Hij noemt het beleid van gezinshereniging 'ruimhartig' en zegt dat het verscherpte asielbeleid weinig aan de situatie zal veranderen.

---

### Oefening 28: vragen

1 Het is een subjectief concept – iedereen ziet het anders. 2 Fortuyn gelooft dat de open ruimte in Nederland 'in hoog tempo' verdwijnt, met name in de Randstad. Hij is het dus eens met oud-minister Pronk, maar hij vindt zijn uitspraak dat Nederland over dertig jaar de ruimte van een provincie als Zuid-Holland te kort komt, 'overdreven'. 3 Er is ruimtewinst mogelijk door met de ICT de economie en samenleving anders in te richten. Nederland verliest volgens Fortuyn ruimte door de immigratie. 4 Door de te grote toestroom van buitenlanders verliest Nederland ruimte. 5 Nederland is geen land meer; Nederland ontwikkelt zich tot stadsstaat; Nederland is over dertig jaar een metropool met een aantal parken en waterpartijen; De regering moet het land niet meer besturen als land, maar als metropool. 6 Een immigratiebeleid, omdat dan harde eisen kunnen worden gesteld aan nieuwkomers.

## Oefening 29

uitspraken van Fortuyn: subjectief of objectief?

1 De bewering dat het idee 'Nederland is vol' een subjectief begrip is, is **objectief**. 2 Min of meer **objectief** (want er verdwijnt ruimte), maar 'in hoog tempo' is een subjectief begrip. 3 Waarschijnlijk **objectief**, al is dat moeilijk na te gaan. 4 Waarschijnlijk **objectief**. 5 **Moeilijk te zeggen** zonder onderzoek, maar omdat er waarschijnlijk ook mensen uit Nederland emigreren, etc. lijkt het een **subjectieve interpretatie** van de feiten. 6 **Subjectief**. 7 **Subjectief**. 8 **Subjectief**.

## Oefening 30

1 Nederland is vol. Dat is vooral een subjectief *begrip*. 2 Een stadsmens kijkt *anders* tegen het begrip vol aan dan een boer uit Flevoland. 3 De open ruimte *verdwijnt* in ons land in hoog tempo. 4 Dat is even *schrikken*. 5 Nederland is *in toenemende mate* een immigratieland geworden. 6 Pronk wil aan het ruimtebeslag een *halt* toeroepen. 7 Nederland *ontwikkelt zich* in hoog tempo tot een stadsstaat. 8 De regering in Den Haag moet het land dan ook niet langer meer *besturen* als een land, maar als een metropool. 9 Keiharde eisen waaraan moet worden *voldaan*.

## Oefening 32

1 wat; 2 die; 3 wat; 4 dat; 5 wie; 6 wat; 7 dat; 8 die

## Oefening 33

1 De drank waar ik het meest van hou, is rode wijn. / De drank waarvan ik het meest hou, is rode wijn.  
2 Topsporters zijn mensen voor wie ze grote bewondering heeft. 3 Soaps zijn televisieprogramma's waar ze een hekel aan hebben. / Soaps zijn televisieprogramma's waaraan ze een hekel hebben. 4 Harde techno is muziek waar hij altijd erg graag naar luistert. / Harde techno is muziek waarnaar hij altijd erg graag luistert.  
5 Grammaticaoefeningen zijn de oefeningen waar we de grootste hekel aan hebben. / Grammaticaoefeningen zijn de oefeningen waaraan we de grootste hekel hebben.

## Oefening 34

1 dat wil zeggen, tot en met; 2 in verband met ; 3 aanstaande; 4 alstublieft; 5 zie ommezijde; 6 bladzijde met betrekking tot; 7 met andere woorden

## Oefening 36

|            | <i>positief over<br/>Islam</i>                                                                                                                                                                    | <i>negatief over<br/>Islam</i> | <i>positief over<br/>Nederland /<br/>Christendom</i>                                                                                                                                              | <i>negatief over<br/>Nederland</i>                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Haselhoeft | <ul style="list-style-type: none"> <li>– subtiel</li> <li>– islamitische meiden op universiteit</li> <li>– islam veroordeelt eerwraak en vrouwenmis-handeling (dat zijn stamgebruiken)</li> </ul> |                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– de Nederlandse cultuur is veel islamitischer dan in vele islamitische landen.</li> <li>– Zorg voor zwakkeren, voor zieken, gelijkwaardigheid.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– soms zo plat; je hoeft je fantasie niet te gebruiken</li> <li>– mannen als Fortuyn beoor-delen islami-tische vrouwen alsof het wezens zijn zonder intellectuele capaciteiten (indirect te zien als kritiek op Nederland?)</li> </ul> |

|         |                                                                                                 |                                                                                                      |                                                                                                                                                           |                                                |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| Fortuyn | – gemeenschapszin; bloeiend moskeeleven en veel verenigingen; meer aandacht voor spiritualiteit | – vrouwen zijn ondergeschikt aan mannen<br>– veel vrouwen beperkt tot het huishouden en wat winkelen | – proces van secularisatie<br>– er zijn essentiële normen en waarden ontwikkeld<br>– scheiding kerk en staat<br>– gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen | – ‘de hele tijd bezig met je tweede hypotheek’ |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|

### Oefening 37: vragen

1 Hij wil islamitische vrouwen emanciperen door middel van een emancipatiepolitiek voor achterstandsbuurtten waar die vrouwen wonen. 2 Omdat hij vindt dat Fortuyn (en mannen als hij) islamitische vrouwen beoordeelt alsof ze niet voor zichzelf kunnen denken, en doet alsof ze dom zijn. 3 Haselhof vindt dat Fortuyn een fout maakt door zijn eigen cultuur (Nederland en het Westen) te nemen ‘als meetlat voor hoe andere culturen moeten moderniseren.’ 4 Haselhof vindt dat Fortuyn de islam niet onderscheidt van verschillende stammen/volken. Hij zegt: ‘Waar vrouwen onderdrukt worden, moet dat verbeteren, dat ben ik met u eens. Maar dat heeft niets te maken met de islam.’ Haselhof vindt dus dat de kritiek van Fortuyn niets te maken heeft met de islam, maar met de gebruiken van verschillende volken. 5 Zijn uitspraak ‘De nederlandse cultuur is veel islamitischer dan in vele islamitische landen’ is natuurlijk ook een generalisatie. Andere generaliserende uitspraken van Haselhof zijn: ‘De erotiek, die is er in de islam. Het gebeurt alleen subtieler’ en ‘Nederland is soms zo plat. Je hoeft je fantasie niet te gebruiken.’ Je kan ook zijn uitspraak ‘Door uw opstelling krijgen ze het idee dat ze achterlijk zijn’ zien als een generalisatie.

### Oefening 39

- The stem of the verb is the verb form that is used with ‘ik’ in the present tense. You (usually) form it by taking away **-en** from the infinitive form of the verb.
- ik – stem; jij, u, hij/zij/het – stem + t; wij, jullie, zij – infinitive**
- Take the stem of the verb, add **ge-** in front (the prefix), and add either a **t** or a **d** at the end (the suffix). Add a **t** if the stem of the verb ends in a letter from the words ‘soft ketchup’, otherwise add a **d**. Note that the past participle of verbs with a **z** or **v** in the infinitive which changes to **s** or **f** in the stem, is formed not with a **t** (as you would expect from looking at the last letter of the stem: **s/f**) but with a **d**.
- gewoond, gegroeid, geproduceerd, gestopt, geklaagd, gebeefd, gereisd, geworden, geweest, gekocht, geanalyseerd, gedurfd, begonnen, genomen.
- When the destination of the movement is given use ‘**zijn**’, otherwise use ‘**hebben**’.  
Example with destination: Ik ben naar het park gefietst. Example without destination: Ik heb in het park gefietst.
- hoeven** – (not) have to; **kunnen** – can, be able to; **moeten** – must, have to; **mogen** – may, be allowed; **willen** – want; **zullen** – will, shall
- Word order changes in a subclause. In a main clause the finite verb takes up the second position, but in a subclause it is moved to final position.
- dat, omdat, of, terwijl, toen, totdat, als, tenzij, doordat, zodat, hoewel.

### Oefening 41

Vul een juiste vorm in van schijnen, lijken of blijken.  
1 lijkt; 2 blijkt; 3 schijnt; 4 lijkt; 5 blijkt; 6 schijnt; 7 lijkt; 8 blijkt

### Oefening 42

1 Het feit dat we de planning nog niet binnen hebben, is erg vervelend, want zo kunnen we niet beginnen. 2 De Olympische spelen, die elke vier jaar worden gehouden, vormen vaak het hoogtepunt van de carrière van veel sporters. 3 De meeste films die ik in de bioscoop ga zien, zijn geen grote Hollywood blockbusters. 4 Hoe laat Joachim terugkomt weet ik niet, maar ik zal zeggen dat je hebt gebeld. 5 Als ik je computer eerder dan

aanstaande woensdag hebt gerepareerd, zal ik je wel even bellen. 6 Nederlandse vakantiegangers die naar het zuiden van Frankrijk gaan, rijden vaak in een keer helemaal naar hun bestemming.

### Oefening 43

1 Nou ja; 2 Jee/Goh; 3 Hè; 4 hè?; 5 Nou en/Ach wat; 6 Goh.

### Oefening 44: vragen

1 'Een waarde is een binnen een bepaalde groep of samenleving heersende opvatting, waaraan door de leden van deze groep of samenleving groot belang (of waarde) wordt toegekend.' Een waarde is een mening die binnen een groep door iedereen wordt gedeeld. 2 'Normen zijn gedragsregels.' 3 Andere voorbeelden van informele normen zijn: als je in de rij staat te wachten, dring je niet voor; 's nachts probeer je niet te veel lawaai te maken; op straat loop je niet naakt rond. (Andere voorbeelden van formele normen zijn: iedereen moet belasting betalen; om auto te rijden moet je een rijbewijs hebben; voor het kopiëren van cd's moet je betalen.)

## Appendix 2: Pronunciation

### Oefening 3

1 De taart is lekker. 2 Mag ik iets vragen alstublieft? 3 Haar jas is rood. 4 Hier woont jouw broer. 5 Daar stopt de bus. 6 Zij zingt een lied. 7 Hij speelt piano. 8 Mijn man geeft mij elke morgen een kus. 9 Haar zoon heet Mark. 10 Die muur is hoog.

### Oefening 5

1 De koe staat in de wei. 2 Ik luister naar de lerares. 3 Hij kijkt naar de sterren. 4 Wij zijn studenten. 5 Haar tas is bruin. 6 Blauw en groen zijn kleuren. 7 De deur staat open. 8 Mijn broer is veertig. 9 Het is heel warm buiten. 10. De tart is te zoet.

## Appendix 3: Spelling

### Oefening 1

1 vakken. 2 bussen. 3 treinen. 4 flessen. 5 putten. 6 koppen. 7 bedden. 8 wolken. 9 pennen. 10 tassen.

### Oefening 2

1 vraag. 2 leen. 3 koop. 4 draag. 5 herhaal. 6 stuur. 7 geef. 8 rook.

### Oefening 3

1 oren. 2 manen. 3 minuten. 4 bananen. 5 haren. 6 kantoren. 7 uren. 8 benen.

### Oefening 4

1 leggen. 2 stappen. 3 bukken. 4 schoppen. 5 rekken.

### Oefening 5

1 adressen. 2 zakken. 3 advocaten. 4 karaktereigenschappen. 5 scholen. 6 kasten. 7 boterhammen. 8 dieven. 9 katten. 10 muren.